

IRINYI KÁROLY ÁLTALÁNOS ISKOLA

OM :031138

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Készítette: Törökné Csörsz Csilla
Igazgató

2023.

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETŐ.....	5
Intézmény adatai	5
1.2 Küldetésnyilatkozat	6
1.3 Iskolánkról	8
2. Nevelési program	12
2.1. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	12
2.1.1. Alapelveink a nevelés-oktatás folyamatában	12
2.1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	13
2.1.3. Magyar nyelvű/roma cigány nemzetiségi nevelés-oktatás	26
3. A Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	30
4. Egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	38
5. A Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	49
5.1. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák	51
5.2. Az intézményben folyó közösségfejlesztés szinterei	52
5.3 Témahetek, projekthetek	58
6. A Pedagógusok helyi intézményi feladatai	60
Osztályfőnök feladatai	60
6.1. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai	64
7. A Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendszere	71
7.2. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	73
A program megvalósításának legfőbb módjai:	73
7.3. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program	75
7.4. A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásával kapcsolatos feladatok	76
7.5. A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése- oktatása, gyógypedagógiai megsegítése	78
8. Gyermekek és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek	95
9. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek	97
A TANULÓK FEJLŐDÉSÉT SZOLGÁLÓ CSOPORTOS PEDAGÓGIAI TARTALMÚ FOGLALKOZÁSOK	98
9.1 Hátrányos helyzetű tanulók integrációs és képességkibontakoztató felkészítésének rendszere	98
10. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE	101
10.1. AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSE A SZÜLŐ, TANULÓ A PEDAGÓGUS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREINEK KAPCSOLATTARTÁSI FORMÁI	102
11. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI	108
12. Az elsőségi-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	113
13. AZ ISKOLÁBA JELENTKEZŐ TANULÓK FELVÉTELÉNEK, ÉS ÁTVÉTELÉNEK ELVEI	115
14. HELYI TANTERV	118
15. AZ ALKALMAZANDÓ TANKÖNYVEK, TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVE	123
16. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA	125
17. Mindennapos testnevelés	128
18. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	129
Projektoktatás	130
19. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	130
20. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei értékelés módjai	131
Általános Iskola	131
A szöveges értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig	134
A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai	135
A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai	135
21. A MAGASABB ÉVFOLYAMBAN LÉPÉS FELTÉTELEI	137

22. Az otthoni (napközis, tanulószobás) felkészüléshez előírt házi feladatok meghatározása	139
23. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	140
24. A tanulók fizikai állapotának mérése	141
25. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei	142
26. Tanulásszervezés és tartalmi keretei	145
Tanórai foglalkozások	145
27. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei	148
28. PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL, NYILVÁNOSSÁGÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK	155
29. Legitimációs záradék.....	156
1. sz. Melléklet.....	159
2. sz. Melléklet.....	162
3. sz. Melléklet.....	163

A pedagógiai Programra vonatkozó jogszabályi előírások:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- A nevelési –oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet .
- 1992. évi XXXIII. tv. közalkalmazottak jogállásáról
- 2023.évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról.
- 2023(X.19.) BM rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény hatálybalépésével kapcsolatos egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosítása

1. BEVEZETŐ

Intézmény adatai

Intézmény neve: Irinyi Károly Általános Iskola

Címe: 4124 Esztár, Petőfi u 4/b.

Tel: 06-54-414-067

e-mail: esztar@irinyikarolyiskola.hu

Telephelyek: 4124 Esztár, Árpád utca 42

4124 Esztár, Petőfi utca 6.

4122 Gáborján Fő utca 82.

4122 Gáborján, Fő utca 83-85

Az intézmény fenntartója: Berettyóújfalui Tankerületi Központ

OM azonosító: 031138

Tagintézmények:

I. Általános iskola:

1. Irinyi Károly Általános Iskola Fekete Borbála Általános Iskolája

4121 Szentpéterszeg, Kossuth utca 36

tel: 06-54-416-920

e-mail: sztpiskola@gmail.com

Tagintézmény:

II. Általános iskola:

Irinyi Károly Általános Iskola Csere –erdő Általános Iskolája

4123 Hencida, Csokonai u 2.

Telephely: 4123 Hencida Kossuth utca 31.

Tel: 54-417-024

e-mail: alt.isk.hencida@gmail.com

Az intézmény felvételi-beiskolázási körzete:

Szentpéterszeg, Esztár, Hencida, Gáborján, ezen túlmenően a fenntartó által meghatározott maximális létszámig fogadhat más településekről gyermekeket.

1.2 Küldetésnyilatkozat

*„Az iskola dolga,
hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni,
hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat ...”*

(Szent-Györgyi Albert)

Intézményünk jelmondata: **Egyenlő eséllyel valamint Sokszínű iskola élmények otthona.**

Ez jelenti egyrészt, hogy a hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek megkapják tőlünk a lehetőséget a felzárkózásra, másrészt, hogy az intézményünkből kilépő tanulóink megállják a helyüket akár a legjobb középiskolákban is. A nevelő-oktató munkánk során kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy minél érdekesebbé, különlegesebbé tegyük tanulóink számára az iskolában töltött időt.

Elsődleges célunk a gyerekek tanulásának minőségi fejlesztése, a hatékony és sikeres feladatvégzésre való nevelés.

Legfőbb szakmai, emberi törekvésünk tanulóinknak biztosságot, szeretetet és tudást adni.

Ma csak a sokoldalú, az új befogadására fogékony ember képes arra, hogy megállja helyét a világban. Hangsúlyozzuk tehát a komplex személyiségfejlesztés felvállalását.

Megújulásra, önművelésre képes tanulókat kell nevelnünk, akik képesek lesznek az egész életen át tartó tanulásra. Ezt követeli a felgyorsult, kitágult világ, a tudományok gyors fejlődése, az információáradat.

Az intézményben minden egyénnek lehetőséget adunk arra, hogy tehetségének megfelelően a legtöbbet hozza ki magából.

Hagyományaink és új törekvéseink alapján egyre nagyobb nyitottságot, elfogadóbb magatartást, toleranciát, bizalmat hirdetünk tanulóinknak és szüleiknek.

A nemzetiségi nevelés feladata, hogy ápolja a nemzetiségi életmódhoz, kultúrához kötődő hagyományokat és szokásokat: készítse fel a gyermeket a nemzetiségi nyelv tanulásának az igényére, járuljon hozzá ahhoz, hogy a roma gyermekek az iskolai nevelés eszközei segítségével képessé váljanak a feladatokra, biztosítson a roma gyermekeknek nemzetiségi foglalkozásokat, segítse az önismeret kialakítását.

Célunk megtanítani, keresni a szépet, a jót, a hasznosat, örömmel ismereteket szerezni, kitartással eljutni a kitűzött célig.

Mindent megteszünk, hogy egészséges, önmagukban bízó, képességeiknek és adottságaiknak megfelelően teljesítő tanulókat bocsássunk ki.

Jó példát adva az élet minden területén folyamatos fejlődésre ösztönözzük diákjainkat.

Iskolai munkánk során az előírt feladatokon túl az alábbi nevelési-oktatási területekre fektetünk hangsúlyt:

- **Képességfejlesztés** (kiemelt hangsúllyal a **kulcskompetenciák** fejlesztésére)
- **Tehetséggondozás** egyénre szabott tanulásirányítással, szakkörök működtetésével, tanulmányi versenyekre való felkészítéssel,
- Kiemelt **testi, környezeti és egészségnevelés** a, sportszakkörök biztosításával.
- képesség-kibontakoztató integrációs nevelés és felkészítés
- A nemzeti (magyar és roma) kultúra értékeinek megismerése átörökítése
- **a Csere-erdő Tagintézményben** 2011/2012 tanévben bevezetésre került a **KIP módszer**, amely egy olyan tanítási-nevelési módszer, mely elősegíti a különbözőképpen szocializált, eltérő kulturális háttérrel rendelkező gyermekek együttműködési készségét.

2021/2022 tanévtől a roma hagyományos nyelvoktató nemzetiségi nevelés-oktatás helyett a magyar nyelvű/roma cigány nemzetiségi nevelés-oktatási forma került bevezetésre.

Működési vezérelvünk: **nem tantárgyakat tanítunk, hanem gyermekeket.**

1.3 Iskolánkról

AZ INTÉZMÉNY RÖVID BEMUTATÁSA, HELYZETELEMZÉS

Az intézmény Esztár, Hencida Gáborján és Szentpéterszeg községek közigazgatási területén működik. Mind a négy község Hajdú-Bihar megyében található, Szentpéterszeg, Hencida és Gáborján Berettyóújfalu Járásban, Esztár a derecskei járásban található. A berettyóújfalui járás egyike az ország 33 legelmaradottabb térségének. A három település adottságai hasonlóak. A kevés munkahely, a kedvezőtlen közlekedési feltételek jelentős mértékben megnehezítik az itt élők helyzetét. Az intézmény elődje a Szentpéterszeg és Gáborján községek által létrehozott közoktatási társulási megállapodás, amelyet 2007. augusztus 4-én kötöttek meg.

A képviselő-testület úgy döntött, hogy közoktatási feladataikat közoktatási társulás formájában fogják ellátni. Ehhez a közoktatási társuláshoz csatlakozott 2012. július 1.-én Esztár község Általános Iskolája majd 2013. augusztusában, akkor már a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Berettyóújfalui Tankerületéhez tartozó hencidai Csere-erdő Általános Iskola is tagintézmény lett. Az így létrejött intézményben tanuló gyerekeket körülvevő szociokulturális környezet rendkívül nagy feladatot és felelősséget ró az intézményre.

A szülők nagy többsége fizikai dolgozó, közülük is magas a betanított és a segéd munkások aránya, az alkalmi mezőgazdasági munkából élők. Magas a munkanélküliek és közmunkából élők száma. Intézményünk a települések nevelési, oktatási, művelődési centruma. Hatásrendszere minden korosztályra kiterjed. Intézményünk nyitott, a mikrokörnyezettel napi kapcsolatban áll. Kialakult a rendezvények hagyományos rendszere, melyet a gyerekek, szülők és a helyi társadalom egyaránt igényel, számon tart, támogat és részt vesz benne. A szülőket az intézmény legfontosabb nevelési partnerének tekinti. Akkor is, ha ez irányú törekvéseinket a családok nem minden esetben igazolják vissza. Intézményünk eddig is, és a jövőben is tudatosan törekszik a tartalmas, fokozatosan bővülő, korrekt és kölcsönös információkon alapuló kapcsolattartásra.

Jellemző a nevelőközösségre a hivatástudat, a folyamatos önképzés, a gyermekszertetre épülő pedagógiai gyakorlat.

Fontosnak tartjuk a kitekintést, ismerkedést a települések között. Már az iskolába lépés előtt ismerkedünk a községben élő gyerekekkel, kapcsolatot tartunk az óvodákkal, megismerjük az óvodai programokat, a csoportok összetételét, a várható elsősök igényeit. Ennek ismeretében alakítjuk ki programjainkat.

Mindannyian tudatában vagyunk annak, hogy a gyermek egyedi, mással nem helyettesíthető individuum, szociális lény, hozzájuk az életkori sajátosságok, egyéni szükségletek és különbségek ismeretében közelítünk.

Az iskolák minden településen lehetőség szerint bekapcsolódnak a képességkibontakoztató , Útravaló és Arany János tehetséggondozó programba.

A lehetőségeket figyelemmel kísérjük, informáljuk az érdekelt szülőket, tanulókat.

Az esélyegyenlőség biztosítása számunkra fontos alapelv.

Az iskola vezetősége egyet ért abban, hogy ha jó és reális célokat tűzünk ki, ezekhez hozzárendeljük feladatainkat, együttműködünk a végrehajtásban, akkor eredményes lesz az intézményi társulás.

Mindezt úgy kell tennünk, hogy a gyermek érdeke álljon mindenek felett. Ez a legfontosabb cél.

Tárgyi feltételek

Iskoláink tárgyi feltételei a jelenlegi gyermeklétszám szükségleteinek megfelelnek.

Jelentős gondot és költséget az épületek korából adódó állagmegóvás jelent valamint a székhelyintézményben a növekvő gyerek létszámnál a termek száma.

Tantermeink, nevelői szobák, irodahelyiségek berendezései, bútorai, technikai felszereltsége az utóbbi évek eredményes pályázati támogatásaiból javultak.

Az iskolák épülete barátságos, az iskolaudvarok, részben lebetonozott, részben parkos jellegűek.

A szabadidős foglalkozásokhoz az udvaron a Tankerület jóvoltából pályázat keretében udvari játékokat kaptunk.(Esztár, Árpád utca 42.) A felsősöknél (Petőfi u 4/b) támogatásokból 3db fedett kiülőt sikerült csináltatni. Saját és szülői támogatással sikerült a szentpéterszegi tagintézményben aszfaltra játékokat festeni ezzel segíteni a szabadidő hasznos eltöltését. 2018-ban EFOP 4.1.3 -os pályázat keretében a székhelyintézmény iskolája (Petőfi utca 4/b) és tornaterme teljesen megújult. (szigetelés, fűtéskorszerűsítés, kényelmes nevelői szoba, vezetői irodák) lettek kialakítva. A színvonalas oktatáshoz megfelelő infrastrukturális háttérrel és hosszútávon fenntarthatóbb működési feltételeket tudunk biztosítani. A fő cél a kor elvárásainak való megfelelés. E pályázat keretéből az eszközök is bővültek.

Minden pedagógus lap-top-ot kapott a tanórára való felkészülés és E-napló használatának sikere érdekében. A diákok tanulói Tablettel tudnak dolgozni a tanórákon. Internet, WIFI segítségével az egész épületben elérhető, így a KRÉTA által fejlesztett elektronikus naplót és SMART táblákat tudják használni pedagógusaink.

Alapvető feladataink, hogy 6-14 éves korosztály elsajátítsa azt az alapműveltséget és tájékozódási készséget, amely biztosítja, hogy tanulóink sikerrel feleljenek meg a középfokú oktatás követelményeinek és nyitott szemlélettel forduljanak az élet kihívásai felé.

Székhely iskolánkban 24-25 fős átlag létszámmal működnek az osztályok. A Fekete Borbála Általános Iskolában csak alsó tagozat van és összevont osztályokban tanulnak a diákok. Az összevontsága a létszámoktól függ. Széles palettán kínáljuk a tanórán kívüli foglalkozásokat: rajz, citera, sport, hagyományápoló, lego, robot és tantárgyi(angol, biológia..) - szakköröket működtetünk.

A művészeti iskola, átkerült a Derecskei Alapfokú Művészeti Iskolához. Esztárban folytatódik a művészeti oktatás csak mint telephelyként.

Segítünk a lemaradóknak, a fejlesztésre szorulóknak; tehetséggondozó munkánk eredményességét az iskola folyosójának falán sorakozó oklevelek sokasága bizonyítja. Valamint nagy hangsúlyt fektetünk a tanulóink továbbtanulására. Előkészítő foglalkozásokat szervezünk matematika és magyar nyelv és irodalom tantárgyakból.

A pedagógiai programot az iskola nevelőtestülete készítette el a hatályos jogszabályoknak megfelelően. Ennek során felhasználta korábbi pedagógiai programjának megőrzésre érdemes elemeit, és beépítette az azóta bekövetkezett változásokra adandó pedagógiai válaszokat.

A köznevelés rendszerének jelentős mértékű átformálása tette szükségessé a pedagógiai program kötelező felülvizsgálatát, illetve módosítását, ugyanakkor arra is alkalmat adott, hogy a nevelőtestület – mintegy mérleget vonva – áttekintse a mögötte álló időszakot, ennek tanulságai alapján pedig ismételten megfogalmazza oktató-nevelő tevékenységének legfontosabb célkitűzéseit és ezek megvalósításának eszközrendszerét.

Személyi feltételek

Nevelőtestület:

Iskolánk tantestülete szakmailag képzett, munkája iránt elkötelezett emberekből áll.

Szamos ellátottságunkat az áttanításokkal, óraadókkal tudjuk megoldani. Tantestületünk állandó pedagógusai jól összehozott közösséget alkotnak. Fontos törekvésünk az egységes pedagógiai értékek közvetítése. Sok segítséget nyújtunk a határozott időre felvett dolgozóknak, illetve a gyakornokoknak, hogy ez megvalósulhasson. A nevelők átképzése és továbbképzése folyamatos, tervszerű és tudatos. Továbbképzési terv alapján igyekszünk maximálisan kihasználni a lehetőségeket, olyan tovább- és átképzésekben veszünk részt, melyek a pedagógiai program célkitűzéseit, az intézmény és tanítványaink érdekeit szolgálják.

Oktató-nevelő munkát segítők

Iskolánkban az oktató-nevelő munkát segítőknek nagy szerepe van a lemorzsolódások csökkentésében is.

Fejlesztő pedagógus alkalmazásával segítjük a BTMN –s tanulóink megfelelő haladását, törvényi előírásoknak megfelelően. Az SNI tanulók ellátása a 2018/2019-es tanévtől az Éltes Mátyás Általános Iskola és Kollégium EGYMI feladata.

Technikai dolgozóink:

Az iskolában folyó oktató-nevelő munkához a rendkívül fontos háttérrel technikai dolgozóink biztosítják. Megteremtik a zavartalan működés feltételeit, ők tárgyi feltételeink gondozói és mindennapjaink segítői.

Pedagógiai Programunkban arra törekszünk kollégáimmal, hogy visszatükrözzük a társadalmi folyamatokat, és tudatosan tervezzük meg a köznevelési törvény alapján munkánkat a XXI. század elvárásainak megfelelően. Fontos feladat, hogy ebben a munkában minden résztvevő megtalálja saját helyét és szerepét. Dokumentumunk minden nevelés-oktatás iránt érdeklődőhöz, pedagógushoz, tanulóhoz, szülőhöz, a fenntartóhoz szól, akik felelősséget éreznek, tenni tudnak, és akarnak is gyermekeinkért.

2. Nevelési program

2.1. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.1.1. Alapelveink a nevelés-oktatás folyamatában

Nevelő-oktató munkánk során a személyiségfejlesztés érdekében az alábbi alapelveket valljuk:

- Alapkészségeket fejlesztünk.
- Az **egyenlő bánásmód elve** alapján minden tanuló számára alkalmazzuk a hátrányos megkülönböztetés tilalmát.
- **Esélyegyenlőség elve:** Valljuk, tanulóink kapjanak esélyt a szociokulturális hátrányok leküzdésére, nevelő-oktató munkánk során a tanulói képességek kibontakoztatására.
- **Hátrányos megkülönböztetés tilalmának elve:** kizárással, korlátozással, jogellenes elkülönítéssel nem élünk. Vallási és világnézeti tanításokról nem foglalunk állást, semlegesek maradunk. Az ismeretek, a vallási és világnézeti információk tárgyilagos és többoldalú közvetítésére törekszünk.
- **Bizalom elve:** Személyes példamutatással a toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartására, kreativitásra, társadalmi beilleszkedésre neveljük gyermekeinket.
- Tanulóink érdeklődésének, képességeinek figyelembe vételével **harmonikus személyiségfejlesztésre, tehetséggondozásra** törekszünk.
- A szűkebb és tágabb hazához való kötődés érzését, környezetünk megismerését, megóvását alapvető értéknek tekintjük.
- **Egyenrangúság elve:** nevelés-oktatás két alapvető tényezője a pedagógus és a diák egyenrangú félként vesz részt a nevelés-oktatás folyamatában. A tanuló a nevelés-oktatásnak nem tárgya, hanem alanya. Az egyenrangúság elvével összhangban a pedagógusnak vezető szerepe van a pedagógiai légkör kialakításában, a tanulók aktivitásának kibontakoztatásában, a tevékenységek megszervezésében, személyiségük fejlődésének támogatásában.
- **Tapasztalatszerzés elve:** lehetőség teremtése a nevelés-oktatás folyamatában, a tanulók számára a saját tapasztalatok megszerzésére, megértésére, általánosítására különböző módszerek alkalmazásával. .

- **Következetesség elve:** igényesség, határozott követelmények támasztása a tanulókkal szemben, egyúttal lehetőség nyújtása a tanulók önállóságának, kezdeményezőképességének, kreativitásának kibontakoztatására.
- **Motiváció elve:** a tanulók érdeklődésének felkeltése.
- **Szemléletesség elve:** a befogadást, az elsajátítást előtérbe helyező tanulásszervezési és módszertani eljárások alkalmazása.
- **Rendszeresség és fokozatosság elve:** a tanár a tanítás menetében, módjában, a tanítási egységekben a visszacsatolásnál legyen rendszeres, követhető. Tartsa be a fokozatosság elvét, így az érthetőség realizálódik.
- **Tudatosság és szakszerűség elve:** céltudatos munka folyjon. A tanulókat rá kell nevelni a tudatos tanulásra. Tükrözze az objektív világot, legyen tudományosan megalapozott, szakszerű.

2.1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Cél: tanulóink életkori adottságainak megfelelő korszerű, használható tudás átadása, amely felkészít a következő iskolafokozatra és megalapozza a felnőtt életben való boldogulásukat.

Célérték:

- a tanulók képességeinek, kulcskompetenciáinak egyénre szabott folyamatos fejlesztése révén nyolcadik osztály végére alapképességeik elérik életkoruknak, adottságaiknak megfelelő szintet;
- az országos pedagógiai mérések eredménymutatói, a hozzáadott pedagógiai érték a községi esetleg az országos átlagnak megfeleljen,
- sikeres középiskolai felvételik,
- a sajátos nevelési igényű tanulók sikeres felvétele a következő iskolafokozatra;
- járási, várvármegyei, országos szintű versenyeredmények szinten tartása.

Indikátor:

- országos pedagógiai mérések, kritériumorientált diagnosztikus mérések
- egyéni fejlesztési tervek;
- külső, belső mérések eredményei;
- partneri igény- és elégedettségmérés mutatói;
- versenyeredmények.

Feladatok:

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény, a Nemzeti Alaptanterv céljainak, értékeinek, feladatainak megvalósítása kerettantervi keretek között;
- a tanulók idegen nyelvi kommunikációjának erősítése, használható nyelvtudás biztosítása;
- egyénre szabott nevelési-oktatási módszerek alkalmazása, melynek segítségével megvalósítható a tanulói differenciálás, tehetséggondozás, felzárkóztatás;
- SNI tanulók integrált nevelése, oktatása;
- a kompetencia-alapú, együttműködésen alapuló módszerek alkalmazása az oktatási folyamatban;
- a tanulók tartós tevékenységre ösztönzése, a tanulási motiváció kialakítása, fenntartása, fejlesztése;
- az eredményesség erősítése érdekében különböző tanulási stratégiák elsajátíttatása a tanulókkal

Eszközök, eljárások, módszerek:

- páros munka
- csoport munka
- KIP
- frontális munka
- differenciált tanulásszervezés
- kooperatív munka
- versenyekre felkészítés;
- felzárkóztatás;
- partneri igény- és elégedettségmérés;
- szakkörök, versenyek, vetélkedők szervezése.

Célunk, *hogy minden tanuló olyan nevelésben, oktatásban részesüljön, melynek segítségével, egyenlő eséllyel indulhat felnőtt élete felé.*

Célérték:

- a tanulók szociális hátrányai enyhülnek, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés biztosításával, a számukra kiírt ösztöndíj- és egyéb pályázatokon való részvétellel;
- a kiemelt figyelmet igénylő tanulók leszakadásának megelőzése;

- integrált keretek között megvalósul a hátránykompenzáció, melynek segítségével tanulóink eljutnak teljesítőképességük maximumára;
- a tanulók tanulmányi eredményének javuló tendenciája;
- az országos pedagógiai mérés eredményei megfelelnek az iskolai átlagnak;
- a tanulók képességeinek megfelelő továbbtanulási lehetőségek megkeresése;

Indikátorok:

- hatályos jogszabályoknak való megfelelés;
- tanórán kívüli tevékenységeken résztvevő tanulók száma;
- tanulók tanulmányi eredményei;
- tanulók száma az iskolai tehetséggondozó programokban;
- beadott pályázatok száma;
- beiskolázási, továbbtanulási mutatók;
- országos pedagógiai mérés eredményei;
- partneri igény- és elégedettségmérés mutatói.

Feladat:

- a szociálisan rászoruló gyermekek feltérképezése;
- a szülők tájékoztatása az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatásokról, és azok igénybevételének módjáról;
- kapcsolattartás a szülőkkel, szakmai-, civil- és társadalmi szervezetekkel; alapítványokkal
- a tanulók bevonása a tanórán kívüli tevékenységekbe, biztosítani számukra az egésznapos foglalkoztatást;
- egyéni fejlesztési tervek készítése;
- olyan tanulásszervezési eljárások alkalmazása, melyek elősegítik a hátránykompenzációt;
- a kompetenciaalapú oktatás keretében adoptált módszertani kultúra előtérbe helyezése; (témahét, projekt módszer, kutatások)
- az SNI tanulók integrált oktatása a NAT-ban megfogalmazott nevelési-oktatási elvek alapján;
- tehetséggondozó programokban való részvétel;
- iskolaválasztás segítése;
- szülők, tanulók tájékoztatása az intézményi programokról;
- a szülők, külső partnerek bevonása az intézményi programokba;

Eszközök, eljárások, módszerek:

- esetmegbeszélések;
- csoport megbeszélések és munkák
- tehetséggondozás, felzárkóztatás;
- az iskola honlapján tájékoztatás.

Célunk intézményünk pedagógiai programjában megfogalmazott értékek elfogadtatása, megőrzése, iskolánk érték közvetítő szerepének megerősítése.

Célérték:

- az intézmény közvetlen és közvetett partnerei tisztában vannak az iskola által közvetíteni kívánt értékekkel;
- az általános emberi, erkölcsi értékek tisztelete minden partnerünk számára elsődleges.

Indikátorok:

- partneri igény- és elégedettségmérés mutatói;
- külső mérések mutatói;
- intézményi beszámolók.

Feladatok:

- az iskola által deklarált értékek minél szélesebb körű terjesztése az intézmény által szervezett programok és PR tevékenység segítségével;
- az iskolai közösségek, az iskolai környezet minőségének javítása;
- a fenntarthatóság megközelítéséhez szükséges értékrend, tudás, készségek elsajátíttatása, a környezeti terhelést és károkat csökkentő környezet harmonikus magatartási minták kialakítása;
- a lokálpatriotizmus erősítése tanórai és tanórán kívüli programok megvalósításával.

Eljárások, eszközök, módszerek:

- az intézmény honlapjának folyamatos működtetése;
- projektek, témahetek tervezése, megvalósítása;
- pályázatok írása, megvalósítása;
- PR tevékenység a média eszközeivel.

Célunk, *hogy intézményünk minden tevékenységével szolgálja a tanulók egészséges testi, lelki, szociális fejlődését.*

Célérték:

- az iskola az egészségbarát életformák műhelyévé válik;
- a felnövekvő generációk életesélyei javulnak.

Indikátor:

- éves munkatervben szereplő programok száma;
- a programokon résztvevő tanulók száma;
- sportversenyeken résztvevő tanulók száma, elért eredmények.

Feladat:

- mindennapos testnevelés biztosítása a törvényi előírásoknak megfelelően;
- úszásoktatás
- prevenciós programok szervezése tanórán és tanórán kívül;
- részvétel az iskolai és járási, vármegyei, országos sport-rendezvényeken;
- részvétel diákolimpiai versenyeken;
- a tanulók meggyőzése a rendszeres testmozgás fontosságáról;
- pályázati források felhasználása.

Eszközök, eljárások:

- sportfoglalkozások, sportversenyek szervezése, rendezése;
- sportversenyeken való részvétel;
- pályázatok írása, megvalósítása;
- tanulók motiválása;
- táborok,
- külső partnerek bevonása.

Kompetencia területek beépítése

ALAPELEVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
<p>Iskolánk nevelő – oktató munkájában a demokratizmus, XX. századi totális diktatúrák jellemzőinek feldolgozása, az általuk elkövetett bűntettek megismertetése, a humanizmus, az egyén tisztelete, a lelkiismereti szabadság, a személyiség fejlődése, az alapvető közösségek (család, nemzet, az európai nemzetek közössége, az emberiség) együttműködésének kibontakoztatása, a népek, nemzetek, nemzetiségi, etnikai csoportok és a nemek egyenlősége, a szolidaritás és a tolerancia értékei hatják át a tanításitanulási folyamatokat.</p> <p>Iskolánk a fiatalokat felkészíti az önálló</p>	<p>Alakítsuk ki az alapvető kulcskompetenciákat a tanulóknál: - anyanyelvi, - idegen nyelvi, - matematikai, - természettudományos, - digitális, - a hatékony önálló tanulás, - szociális és állampolgári - kezdeményező-képesség és vállalkozói komp. esztétikai művészeti tudatosság és kifejező- képesség</p> <p>Minden kompetencia-terület tartalmazza a szükséges ismeretek, képességek és attitűdök tárházát a NAT szerint</p> <p>A tanulás tanítását és az önálló ismeretszerzés képességének kialakítását minden pedagógus tekintse kiemelt feladatának</p>	<p>Fejlesszük az egész életen át tartó tanúshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket)! A kulcskompetenciák NAT által meghatározott rendszere járuljon hozzá a szükséges ismeretek, képességek és attitűdök közvetítésével a , a kreativitás, kezdeményező-képesség, a problémamegoldás, a kockázatértékelés, a döntéshozatal és az érzelmek kezelése elsajátításához</p> <p>A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulóknak a differenciálás és a</p>	<p>A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulás-szervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.</p> <p>A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a tevékenységközpontú tanítási gyakorlatot honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;</p> <p>A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rendszert funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és</p>	<p>Az egyes kompetencia-területekre készített programcsomagok (tanulói, tanári segédletek, demonstrációs eszközök, stb.)</p> <p>Elérhető: www.sulinovadatba.hu</p> <p>A képesség-kibontakoztató felkészítési megszervezhető integrált felkészítésként is, ha a közösségfejlesztés és a személyiség-fejlesztés a halmozottan hátrányos helyzetű és az e körbe nem tartozó tanulók közös felkészítése keretében valósul meg; A diagnosztikus , formatív és szummatív mérések mérőeszközeit iskolai szinten készítjük el.</p>

ismeretszerzésre és önművelésre, ennek feltétele a tanulási képességek folyamatos fejlesztése és szilárd alapkészségek kialakítása.		motiváció eszközével. A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják	szummatív méréseket.	
--	--	---	-------------------------	--

A kompetencia alapú oktatás intézményünkben Irinyi Károly Általános Iskolában

Intézményünkben a nevelés-oktatás alapvető céljai:

Oktató-nevelő munkánk célja, hogy tanulóink olyan képzést és nevelést kapjanak a nálunk töltött évek alatt, amely megfelel a kor és a környezet elvárásainak. Felkészítjük tanulóinkat a továbbtanulásra, és átjárhatóságot biztosítunk az oktatás bármely szakaszára.

Célunk:

A kompetencia alapú oktatás intézményi fejlesztések elemeinek beemelésével célunk a készségek, képességek, attitűdök olyan irányú fejlesztése, mely során tanulóink alkalmazásképes tudást szereznek, és képessé válnak az egész életen át tartó tanulásra.

Az intézményi fejlesztések elemei

- Témahetek: Irinyi, pénz, digitális.

A pedagógiai folyamat középpontjában nem a tanítás, hanem a tanulás aktív folyamata áll.

A fejlesztendő kulcskompetenciák között szerepel a tanulni tudás képességének fejlesztése.

A tanulni tudás képességeinek fejlesztéséhez sorolható a szelektáló képességek kialakítása is. Ezzel a képességgel rendelkező gyermek lesz csak képes a rázúduló információ mennyiségben elválasztani a lényegest a lényegtelentől.

Meg kell tanítanunk őket a kételkedésre, a kritikai gondolkodásra. Hangsúlyozottabbá válik a tudatos egyéni fejlesztési folyamat, az un. tevékenységterv (curriculum) ami a tanuló adott tudásából, képességeiből, szociális helyzetéből indul ki.

A tanulás folyamatában kiemelt szerepet kap a játék, érzékelés, észlelés, tapasztalás. Fontos a gyermek aktív részvétele a tanulási folyamatban, melynek érdekében kooperatív módszereket alkalmazunk.

A hagyományos és kompetencia alapú oktatás összehasonlítása:

Hagyományos tanulás	Aktív tanulás – kompetencia alapú
Tények	Összefüggések
Tanár - tanuló -	Tanuló- Tanár
Egyénileg	Együttműködve
Passzív folyamat	Aktív folyamat
Témakörök	Problémák
Jól válaszol -jól vizsgázik	Jól kérdez -jól tájékozódik
Tanár kérdez	Tanuló kérdez
Értékelés-eredmény minősége	Értékelés-folyamat minősége
Tantárgyon és iskolán belül	Tantárgyon és iskolán kívül

A hatékony oktatás jellemzői:

- Az oktatás középpontjában a tanuló áll.
- Nem elkülönült tantárgyi ismeretek megtanulása folyik
- Kompetencia: ismeret – képesség – attitűd
- Meghatározó a tanulók önmagukról alkotott képe.
- A tanár-diák kapcsolat minőségi változása: körültekintően megszervezett tanulási szituációk
- Tanórai differenciálás heterogén csoportban
- Tevékenységközpontú, kooperatív tanulás
- Együttműködés és verseny egyensúlya

A tanulás jellemzői:

- Célok, tartalmak, eszközök (miért, mit, hogyan)
- Folyamat tervezése, szervezése, értékelése
- Célok: kommunikáció-központúság, partnerség, rendszeresség, differenciáltság, kutatószemlélet
- Módszerek: együttműködés, tevékenykedés, problémamegoldás, kreativitás, önálló tanulás
- Személyiségjegyek: önállóság, belső kontroll, nyitottság, rugalmasság, tolerancia

A kulcskompetenciák fejlesztése:

Kulcskompetenciák: azok az alapvető kompetenciák (képességek, készségek, használható tudás), amelyekre minden egyénnek szüksége van a személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi

Fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezése és értelmezése szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes, és kreatív nyelvhasználat a társadalmi és kulturális tevékenységek során.

Idegen nyelvi

Az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezése és értelmezése szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes, és kreatív nyelvhasználat a társadalmi és kulturális tevékenységek során.

A hallott és olvasott szöveg értése, beszédképesség, írásképesség, szövegalkotás. Más kultúrák megértése, megismerése.

Matematikai gondolkodási kompetencia:

Matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve az egyént a mindennapok problémáinak megoldására.

Matematikai modellek alkalmazása: képletek, modellek, struktúrák, grafikonok, táblázatok.

Az ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával megértjük az ember és a rajta kívüli természeti világ kölcsönhatásait, a lejátszódó folyamatokat, magyarázatokat adjunk, irányítjuk cselekvéseinket.

Egyéni és közösségi felelősséget vállalunk a természetért.

Digitális kompetencia:

Az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használata a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén.

Információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítás, bemutatása, és cseréje, kommunikációs és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

A tanulás kompetenciái:

Az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is.

Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. A tanuló tudását és képességeit tudja használni otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Személyes és társas-kompetencia:

Felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, ha szükséges konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúráról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Munkavállalói innovációs vállalkozói kompetencia:

Segíti az egyént a mindennapi életben – munkában – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására.

A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti.

Célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre,

Jelenti azokat a speciális ismereteket, képességeket, amelyekre a gazdasági tevékenységek során szükség van.

Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetencia:

Magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek, kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót s a mozgóképet.

Személyes és társas kapcsolati kompetencia

E kulcskompetencia alapja a hatékony kommunikáció, a különböző nézőpontok megértésének és figyelembe vételének képessége, a környezet problémái iránti érzékenység.

A sikeres kommunikációs kapcsolatok és a társadalmi részvétel érdekében elengedhetetlen a normatudat, a viselkedési és magatartási szabályok megértése.

Témahét

- A tananyag komplex elsajátításának egyik lehetséges formája az ún. témahét, amikor az adott tárgykört a diákok három-öt tanítási napon, esetleg hosszabb időkeretben iskolai és iskolán kívüli helyszíneken, rugalmas időkeretek között, változatos tevékenység típusok és sokszínű módszertani eszközök segítségével dolgozzák fel.

Az évfolyam szintű tanulás szervezés a hagyományostól eltérő csoportalkotási módokat is lehetővé tesz, s így az egyéni fejlesztés szempontjából hatékonyan épülnek egymásra az alapkövetelményekhez kapcsolódó kötelező foglalkozások és az egyes részterületekhez kötődő, kutatást és alkotó tevékenységet biztosító választható programok.

Tervezés feltételei

- Eredményt akkor várhatunk, ha abban az iskola minden tanulója és tanára részt vesz
- A témahéten a tanárok által tartott foglalkozások a tankönyvi anyaghoz nem feltétlenül kapcsolódnak, ám a szakjukhoz igen.
- Mindig egyetlen központi téma legyen
- A diákok lehetősége és feladata a felkínált foglalkozások közötti választás
- Célszerű nemcsak a tantárgyi kereteket, de az osztálykereteket is fellazítani
- A diákok az ötlet kitalálásától a lezárt hét értékeléséig minden szakaszban vegyenek részt
- Tartalmilag szervesen épüljön be az iskola mindennapi „normál” működési életébe
- Az intézmény tantestülete tanévenként az éves munkatervben határozza meg a témahét időtartamát, témáját, amelyek egy-egy kulcstéma integrált, a keresttantervi szempontokat érvényesítő feldolgozására alkalmas.

Projektek

- Olyan sajátos tanulásszervezés ez, melynek fókuszában valamilyen valóságos probléma, tennivaló, elvégzendő tevékenység áll. Jellemző, hogy a projekt végére a tanulócsoporttól olyan tárgyi vagy szellemi produktumot várunk el, mely a lehető legszélesebb vonatkozásban tárja fel az adott témát, gondolatkört.
- A projektmódszer az ismeretekről az ismeretek megszerzésének folyamatára helyezi át a hangsúlyt, alkalmazása nagyfokú tanári rugalmasságot, figyelmet, ráérzést kíván.
- A tanítási projekt egyszerre komoly és játékosan könnyed. Komoly, mert valódi teljesítményt várunk el. Ugyanakkor játékos is, hiszen az ötletek, a lehetséges szokatlan megoldások egyedi gondolkodást, elméjük játékát kívánja meg

Jellemzői

- A projektmódszer az ismeretekről az ismeretek megszerzésének folyamatára helyezi át a hangsúlyt, alkalmazása nagyfokú tanári rugalmasságot, figyelmet, ráérzést kíván.
- A tanulást egy elvárt, valóságos cselekvés végrehajtása szervezi. A probléma tehát mindig kettős, egyrészt a vizsgálat tárgyában, másrészt a vizsgált probléma megoldásának megszervezésében, a produktum elkészítésében jelenik meg.
- A projekt vezérlése folyamattervezést kíván tanártól, együttműködő csoporttól egyaránt.
- A cél vezérelt tanítás során a csoport olyan momentum köré szervezi munkáját, melynek megvalósításában minden tagnak van valamilyen érdekeltsége.
- A közös alkotás, a közös siker identitást, együvé tartozást alapozó élmény.

- A siker a kollektivitástól, felelősségvállaló együttműködéstől függ. Ezért a folyamatos érdekérvényesítés, konfliktuskezelés is része a módszernek.
- A tanár nem hagyhatja magára a projekten dolgozó csoportot, feladata, hogy a munka megfelelő fázisaiban visszajelző, visszacsatoló szakaszt iktasson be.
- A csoport tagjai nincsenek versenyhelyzetben: a közös siker érdekében együttműködve kell munkálkodniuk.
- Az információt a helyzetértékelés-problémafelismerés → információszükséglet-ismeretszerzés → ismeretalkalmazás → problémamegoldás → helyzetértékelés folyamatában kezeli, értelmezi, szelektálja és használja fel.
- Az út megtervezése és végig járása közben a tanulók folyamatosan szembesülnek saját képességeikkel, a feladatok aktuális megoldása az egyéni képességekhez igazodik.
- A tanítási projekt egyszerre komoly és játékosan könnyed. Komoly, mert valódi teljesítményt várunk el. Ugyanakkor játékos is, hiszen az ötletek, a lehetséges szokatlan megoldások egyedi gondolkodást, elméjük játékát kívánja meg.
- A projektmódszerű tanítás éppen ezért ugyan ezekkel a tulajdonságokkal jellemezhető – céltudatos, de nyitott, komoly, de könnyed – pedagógus képes irányítani.
- Interdiszciplinaritás: egy témát különböző oldalról, különböző aspektusból dolgoz fel
- A tanulói tevékenységek tudatos tervezését igényeli
- Megszűnik a verbális képességek fölényhelyzete, az eltérő képességek egyenértékű szerephez jutnak a közösen választott feladat közös megoldásában
- Átfogó módon gondolkodni képes tanárokat kíván
- Társas készségeket fejleszt
- Megszűnik a hagyományos pedagógus szerep, a tanár, irányító szerepe az együttműködésben szinte észrevétlenül működik.

A TIOP pályázatban vállalt elemek megvalósulása

A bevont kompetencia terület tanóráinak 30 %-ában 1:1 arányú IKT eszközellátással támogatott oktatás történik.

IKT ESZKÖZÖK HASZNÁLATA

IKT eszközök és módszerek alkalmazása a tanítás-tanulás folyamatában

Az iskola alapfeladatának ellátása során valamennyi tanítási, tanulási területen tervezi, alkalmazza azokat a módszertani, technikai lehetőségeket, amelyek elősegítik a tanulók digitális kompetenciájának fejlődését.

A TIOP 1.1.1 pályázatok fenntartási idejében a vállaltaknak megfelelően a tanórák 25 illetve 30%-ában IKT eszközöket használ. Mindez azt jelenti, hogy az implementáló osztályoknak folyamatosan rendelkezésre állnak a fenti tevékenységekhez és a fejlesztésekhez szükséges IKT eszközök (lap-topok, számítógép, projektor, tabletek) valamint az egyéni és csoportos fejlesztést segítő didaktikai programok.

Az IKT-val támogatott oktatási-nevelési módszerek hozzájárulnak:

- az oktatás hatékonyságának növeléséhez,
- a kompetencia alapú oktatás támogatásához,
- a hátrányos helyzetűek és a sajátos nevelési igényűek integrált oktatásának támogatásához,
- a tanulók egyedi fejlődéséhez igazodó tanulási folyamat megvalósításához,
- az élethosszig tartó tanulásra való felkészítéshez,
- a munkaerő-piaci igényekhez való rugalmas alkalmazkodó képesség kifejlesztéséhez,
- a decentralizált, helyhez nem kötött tanulási folyamat támogatásához

Az IKT által támogatott tanulásszervezési módok:

- Csoportmunka
- Párosmunka-tanulópár
- Egyénre szabott munka
- Részben egyénre szabott munka
- Önálló munka

A digitális pedagógiai módszertan többszintű differenciálásra is lehetőséget biztosít, amelynek a következők a megvalósulási formái:

- Mennyiségi differenciálás
- Minőségi differenciálás
- Tanulási követelmények differenciálása

Alkalmazott órátípusok:

- Új ismeretanyag feldolgozása
- Alkalmazás-gyakorlás
- Összefoglalás, ellenőrzés-diagnosztikus mérés

Alkalmazására szánt feladattípusok:

- Problémamegoldó csoportfeladatok
- Alkotó feladatok
- Felfedező, kutató feladatok

- Érvelésre, vitára alkalmas feladatok
- Ellenőrzés, értékelés

Digitális tartalmak:

- az intézményünk saját honlapja, diákoknak, szülőknek, tanároknak szóló információkkal,
- iskolánk saját belső hálózatán tárolt digitális oktatási anyagok,
- multimédia tartalmak (pl. képek, mozgóképes állományok, animációk, hangállományok),
- multimédia CD-k, DVD-k, egyéb tömegtároló eszközök,
- Tanulás rendszerekkel kezelhető, módosítható tartalmak, tananyagok

2.1.3. Magyar nyelvű/roma cigány nemzetiségi nevelés-oktatás

Csere erdő Általános Iskola, Hencida

Előzmények

2004-2005 tanévben került először bevezetésre nemzetiségi nyelvként a cigány nyelv (lovári), valamint a cigány népismeret. 2014 augusztusában a nemzetiségi nevelés-oktatást a következő oktatási formája, a roma hagyományos nyelvoktató nemzetiségi nevelés-oktatás került bevezetésre. Majd a 2022-2023 –es tanévtől magyar nyelvű- roma/cigány nemzetiségi nevelés oktatás.

A roma nyelvoktató nemzetiségi nevelés-oktatás célja

A gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségének megfelelően biztosítsa a kissebbség kultúrájának megismerését, törekedjen a kulturális hagyományok átörökítésére, az anyanyelvtanulás iránti igény kialakítására, a roma gyermekek esetleges szociokulturális, szociolingvisztikai hátrányainak csökkentésére.

A szülők kezdeményezésére a roma nyelv oktató nemzetiségi nevelést váltotta a magyar nyelvű nemzetiségi oktatás nevelés. Szeretnénk a magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatás szerint biztosítani a romák, a cigányság kulturális értékeinek megismerését, a romák/cigányok történelméről, irodalmáról, képzőművészetéről, zenei és tánc kultúrájáról, valamint hagyományairól szóló ismeretek oktatását.

Személyi feltételek

Nevelőink közül egy pedagógus rendelkezik felsőfokú cigány nyelvvizsgával. Célunk, hogy a kinevezett dolgozók közül képezzék tovább magukat nemzetiségi oktatás törvényességének való megfeleléshez, hogy a szakos ellátottságunk megfelelő legyen.

Tárgyi feltételek

Az iskola rendelkezik a nemzetiségi nyelv tanításához szükséges **tárgyi feltételekkel**. Az iskolai könyvtárban a tanulók és nevelők számára segédkönyvek találhatóak, bár időszerűvé vált új szótárak vásárlása az elhasználódottak helyett, valamint segédkönyvek beszerzése.

Nemzetiségi nevelés-oktatás

A cigány népismeretet heti egy órában tartjuk. Szakköri formában nemzetiségi témájú filmeket, nemzetiségek történelmével, hagyományaival, képző- és iparművészetével kapcsolatos előadások megtekintését, művészeti-kulturális, népzenei, néptánc elemeket sajátítanak el a diákok.

Célunk

- Alakuljon ki bennük egyfajta nyitottság saját szokásaik, életmódjuk, kultúrájuk, hagyományuk iránt.
- Ismerkedjenek meg a cigány-kultúra műveltségi anyagával, értékeivel.
- A nemzetiségi önazonosság megőrzése és erősítése,
- Kiemelten fontos, hogy a múlt megismerésével a tanulók azonosságtudatának kialakítása és jövőképük formálása.
- A tanulók ismerkedjenek meg a magyarországi romák legfontosabb hagyományaival, életmódjával és kultúrájával.
- Legyenek büszkéek arra, hogy ehhez a népcsoporthoz tartoznak, de tiszteljék a magyar nép és az országban élő más kisebbségek kultúráját, ismerjék fel a népek közötti kapcsolódási pontokat.
- A tanulók ismerjék meg a magyarországi legnagyobb roma nyelvjárásokat, azok értékeit. A roma ajkú lakosság történetének tanulmányozása a magyar államalapítástól a mostani ezredfordulóig vezesse el a tanulókat ahhoz a tényhez, hogy a kisebbség sokszínűségével és kisugárzásával hatást gyakorol a többségi nemzetre.

Feladatunk:

- Cigány hagyományok megőrzése és továbbfejlesztése.

- A cigány tanulók hátrányainak csökkentése, társadalmi beilleszkedésük elősegítésére.

A cigány népismeret

- nyelvhasználati sajátosságok, nyelvjárások, nyelvváltozatok,
- vizuális kultúra (képzőművészet, népművészet, filmművészet),
- ének-, zenei és tánckultúra (zenei örökség, színház, tánc és játék),
- hagyományok, régi és új szokások, kulturális javak, mesterségek, gazdasági élet, ünnepek és jelképek,
- szociológiai és település-földrajzi ismeretek,
- cigányság történelemalakító és kultúraformáló szerepe, civilizációja,
- a cigányság magyarországi történelme és irodalma, történelmének, irodalmának korszakai,
- oktatás-, kultúrtörténet, jelenkor.

Hagyományaink, tanórán kívüli foglalkozások

Fontos célunknak tartjuk, hogy a fellelhető roma nemzetiségi emlékek történelmi háttérével megismerkedjünk.

A tanítási órákon kívül szabadidős programokat szervezünk tanulóinknak, a roma hagyományok ápolására, megőrzésére. A Jekh Kethano Dyes (Egy Közös Nap) a roma és magyar kultúra elemeinek bemutatása meghívott iskolák tanulói részére.

A szakkörök, a közös érdeklődés alapján létrejövő alkalmi csoportok szintén jó terepei a közösségfejlesztő munkának.

Hagyományápoló szakkört működtetünk, ahol a cigány nemzetiség jellegzetes ételeivel, népi hagyományaival ismerkedhetnek meg a tanulók.

Kiemelten kezeli az iskolai énekkar vezetője, hogy minél több nemzetiség dalt tanuljanak meg iskolánk tanulói.

A nyári napközis program elkészítésénél is nagy figyelmet fordítunk szintén a nemzetiségi hagyományok helyi és általános megismerésére.

A nemzetiségi nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei

A nemzetiségi oktatást – a magyarországi közoktatás részeként – valósítjuk meg, betartva az iskolai nevelés és oktatás általános céljait és feladatait, és emellett biztosítjuk a roma nemzetiség történelmének, szellemi és anyagi kultúrájának megismerését, a hagyományőrzést és

hagyományteremtést, az önismeret kialakítását, a roma (lovári) nemzetiségi kulturális identitás kialakítását és erősítését, a kisebbségi jogok megismerését és gyakorlását.

Meggyőződésünk, hogy a nemzetiségi oktatás segíti a nemzeti kisebbséghez tartozó diákjainkat abban, hogy megtalálja, megőrizze és fejlessze kulturális identitását, elfogadja és másoknak is megmutassa a kisebbség közösségi értékeit, erősítse a közösséghez való kötődést.

Mindezek tükrében iskolánk általános oktatási célkitűzésekként arra törekszünk, hogy

a) tanulók számára nyilvánvalóvá váljanak a nyelvi és kulturális gazdagság előnyei, és alakuljon ki a tanulóknál a reális nemzetkép és kulturális önazonosságát,

b) a tanulók felismerjék az előítéletek és kirekesztés megjelenési formáit, és megismerjék a jelenség hátterét, veszélyeit.

3. A Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

*„A gyermek világra nyitott lény.
A simogatásra simogatással,
A jókedvre jó kedvvel,
A tevékenységre tevékenységgel felel.”*

(Mérei Ferenc)

Iskolánk pedagógiai programja a NAT-ban, a kerettantervekben leírt és képviselt értékekre, valamint a helyi sajátosságokból adódó hagyományokra épül. A különböző ismeretek elsajátíttatása során törekszünk a tanulók értelmi, érzelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, egészséges és kulturált életmód iránti tevékenységeinek, képességeinek kialakítására, személyiségük fejlesztésére.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatók:

Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.

Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze. Az én-tudat kialakítása, az értékrendek megismertetése, elfogadtatása, a jó és rossz viselkedésformák felismertetése a személyiség kialakítását segíthetik. A tanórai és tanórán kívüli tevékenységen keresztül, a családban történő neveléssel alakítható a személyiség.

Feladataink azt a célt szolgálják, hogy tanulóink:

- a különböző szintű adottságokkal, képességekkel,
- az eltérő mértékű fejlődésükkel,
- az iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal,
- egyéb (érdeklődési körüket érintő) tevékenységükkel,
- spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

2020-ban intézményünk gáborjáni telephelyén csatlakoztunk a Boldogság programhoz 3 csoporttal, vállaltuk minden hónapban 1 boldogságóra megtartását. Az alapidokumentumban és iskolánk honlapján való megjelenítését. A program kiemelt küldetése, hogy a pozitív pszichológia eredményeire építve adjon ötleteket és módszertani segítséget a boldogságra való képességfejlesztéséhez az iskolás korosztály számára. Az órák lényege a személyiség fejlesztés a pozitív életszemléletre való képesség tanítása.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A tanulás tanítása

Az oktatási stratégiák közül a tanulás megtanításának stratégiáját tartjuk az egyik legfontosabbnak, melynek folyamatos, következetes lépései szabályozzák a tanulási folyamat segítségét, az ismeretek hatékony elsajátítását, s ez által elősegíti a személyiség optimális fejlődését. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével.

A tanórán, a tananyag feldolgozása során alkalmazott módszerek segítsék elő:

- a tehetség, adottság felismerését,
- a gyermekekben rejlő képességek sokoldalú kibontakoztatását,
- az alkotásvágy fejlesztését;
- az ismeretszerzési vágy, tudásvágy felébresztését,
- a permanens tanulás képességének kialakítását;
- a kreativitást, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztését

2. Erkölcsi nevelése

Feladata: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása. A viselkedési kultúra, az iskolai rend, fegyelem megszilárdításának érdekében egységes követelményeket kell támasztanunk tanulóink felé (Házirend).

Meg kell ismertetnünk a tanulókkal a valódi emberi értékeket (kitartás, szorgalom, céltudatosság, elkötelezettség), motiválnunk kell őket arra, hogy azt kövessék.

A pedagógus személyes példamutatása a legfőbb követendő minta.

Minden gyereket egyéni képessége szerint ítélünk, olyan követelményt támasztunk vele szemben, olyan feladatot kap, melyet sajátosan, személyiségének megfelelően tud önállóan végrehajtani.

A pedagógusok feladata az iskolai agresszió csökkentése, az értékorientált magatartás és tevékenységi formák kialakítása a mindennapokban. A tanulóink eltérő szociokulturális háttérrel rendelkeznek, ezért fő célunk a hátrányok kiegyenlítése, kompenzálása, az esélyegyenlőség biztosítása.

Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása. Keressük diákjainkban az egyedít, támogatjuk őket személyiségük kiteljesedésében.

A tanulók értelmi nevelése: a tehetségek kibontakoztatása, figyelembe véve a gyermekek egyéni képességeit, adottságait, fejlődési ütemét, szociokulturális helyzetét. Az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A tanulási motiváció emelése, sikerélmény biztosításával. A világ megismerésére való igény kialakítása.

3. A Nemzeti öntudat, hazafias nevelése

Célunk, hogy a tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit. Fontos számunkra a közvetlen környezet (múlt, jelen), a nemzeti hagyományok, népünk kulturális örökségeinek megismerése, az ünnepek méltó megünneplése. Büszkék vagyunk nemzetünk kiemelkedő tudósaira, feltalálóiira, és művészeire.

Feladataink: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése.

A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése. A nemzeti és népi hagyományaink ápolására nevelés, melyet az iskolai és osztályrendezvények biztosítják; tanulóink tudják énekelni a Himnuszt és a Szózatot. Kulturált nyelvi magatartás kialakítása; aktív közéleti tevékenységre ösztönzés, s a lokálpatriotizmus fejlesztése hozzájárul a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzésének kialakításához. A tanulók tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát, ugyanakkor legyenek képesek azon alkotók helyes etikai alapú megítélésére is.

4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Feladata: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

Célunk a társadalmi viszonylatrendszerbe való beilleszkedés képességének kialakítása, közösségi és demokratikus magatartási formák elsajátíttatása, a közös normák kialakítása az együttműködés szabályainak közös meghatározása, a gyermeki jogokkal, kötelességekkel való élés megtanítása a mindennapi gyakorlatban, az érték-összeütközések kezelése technikáinak elsajátítása. Az iskola minden évfolyamán fontos feladat – az életkori sajátosságok és egyéb specifikációk mentén – Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismertetése.

5. A közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) Felelősségvállalás másokért, önkéntességre nevelése

Feladata: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.: a tanulókat fel kell készíteni a közösségi, és a társas kapcsolatokra. Ezért fontos megismerniük az együttélés szabályait, kialakítani az , megismerni önmagukat. Élményszerű pozitív mintákat nyújtunk tanulóinknak, amelyekből értékítéletük fejlődik, szociális szokásaik, közösségformálók, együttműködők és toleránsak lesznek. Követendő mintákat állítunk a konfliktusok kezelésére.

A tanulóban fokozatosan tudatosul, hogy társaival kölcsönösen egymásra vannak utalva. Bizonyos helyzetekben kérésre képes felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is áll. Felismeri, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben ő is képes segíteni. Az iskola lehetőséget biztosít arra, hogy a tanuló tapasztalatot szerezzen a fogyatékkal élőkkel való együttélésekről, amelynek során felismeri a segítő tevékenység fontosságát és szükségességét alkalmanként és a mindennapokban is. Kapcsolatot tartanak az iskola tanulói olyan karitatív szervezetekkel, amelyek a mindennapi munkájuk során rávilágítanak arra, hogy mennyire fontos az elesett embertársainkon való segítség.

6. A családi életre nevelés

Cél a harmonikus családi élet igényének kialakítása; a családban rejlő értékek tudatosítása. Ezért: törekszünk a családi közösségek bevonására az iskola életébe közös osztály és iskolai programok szervezésével;

- családi életre való felkészítéssel segítjük elő tanulóink helyes döntéshozatalait;
- lehetőségeink szerint segítjük a gyermekeket a családi életben felmerülő konfliktusok kezelésében.

7. A testi lelki egészségre nevelés

Feladata: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása. Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együttálló fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az egészségfejlesztés-és megőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására. Nélkülözhetetlen szerepet tölt be a mozgástanulás a tanulók saját testképének megismerésében és a testtudat kialakításában. Mindennek sikere nagyban függ a komplex intézményi mozgásprogram elméleti és gyakorlati minőségétől. A tanulóban ki kell alakítani és tovább fejleszteni a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz-kezelés és feszültségoldás módszereinek alkalmazására való igényt. Fontos feladatunk fejleszteni és erősíteni a tanulók egészségét, általános testi képességeit, mely sokoldalúan növeli erejüket, ellenálló képességüket, kitartásukat, mozgékonyágukat, a fegyelem, az akarat és más jellembeli tulajdonságok kialakításához.

A testgyakorlatok közül a játékok fontos jellembeli tulajdonságokat is kialakítanak: határozottság, önuralom, bátorság, állhatatosság, gyors felfogó képesség, fair play.

Módot ad egymás megbecsülésére, kifejleszti a kötelességtudatot, a felelősségérzetet és a közösséghez való ragaszkodást. Hozzásegít a gátlások leküzdéséhez, az akaraterő növeléséhez.

Feladatunk még a tanulók megismertetése a különféle sportágakkal, hogy megválasszthassák az alkatuknak és képességeiknek legjobban megfelelő sporttevékenységet.

További feladatunk:

- az egészséges életmódra ösztönzés; a szabadidő eltöltésének kulturált formáira, a környezet védelmére és óvására szoktatás;
- megismertetni a tanulókat az egészséges táplálkozás, egészséges életmód és egészségvédelem formáival, lehetőségeivel, higiénias szokások kialakításával.
- drogpreevenció foglalkozásokkal segítjük elő az egészségkárosító szokások elkerülését, tudatos egészségvédő viselkedés kialakítását.

8. Fenntarthatóság, környezettudatosság

Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára.

Ezért fontos:

- az esztétikus környezet kialakítása, kiépítése, közös védelme (terem, iskola, lakókörnyezet...),
- a tanulók ízlésének formálása;
- a természeti környezettel való harmonikus kapcsolat kialakítása;
- a szelektív gyűjtés fontosságának felismertetése;
- környezettudatos magatartás kialakítása.

A természettudományi oktatás és nevelés terén a tanulók empirikus tapasztalataira épülő és életkori sajátosságaikhoz, igényeikhez adekvát módon kapcsolódó ismeretátadás a természettudományos és műszaki életpályákra való szocializáció sikerességének záloga. Olyan magatartás határozza meg a tanulók viszonyát az ember életteréül szolgáló környezethez, annak fenntartható megóvásához és fejlesztéséhez, melynek tudásbázisa nem kizárólagosan a rendszerszerűség, az alapelvek és kulcsfogalmak merev struktúrájára épül, hanem elsősorban a különféle összefüggésekre alapozott és begyakorolt természettudományos és műszaki műveltség mindennapi életben és a munka világában való hatékony alkalmazhatóságához. A természettudományos oktatás-nevelés, a műszaki életpályára való szocializáció és a környezeti

nevelés terén a jelenben folyó kutatások folyamatai alapvető jellegű ismeretének és a nem hagyományos oktatásszervezési módszereknek egyre nagyobb szerepet kell biztosítani.

9. Pályaorientáció

A személyes kompetenciáknak, készségeknek a megszerzését jelenti, amely előkészíti az ember pálya – környezet megfeleltetését. Ebből következik, hogy nem csupán a különböző szakmákról, de önmagunkról, és a minket körülvevő társadalmi környezetről szerzett ismereteket is magába foglalja. Így a pályaorientáció segít összhangba hozni az egyéni készségeket, a társadalmi igényekkel és a választott szakmával.

Feladatunk:

- a kulcskompetenciák fejlesztése;
- az önértékelés fejlesztése, reális énkép kialakítása.
- ebben különösen azoknak a tulajdonságoknak és képességeknek a feltérképezése fontos, melyek a későbbi pálya betöltéséhez szükségesek; széleskörű ismeretek nyújtása a választható szakmákról;
- a munkaerő-piaci környezet megismertetése;
- a képzési lehetőségekre vonatkozó ismeretek.

10. Gazdasági és pénzügyi nevelés

Tanulóink rendelkezzenek olyan ismeretekkel, melyek segítik a meghatározó gazdasági pénzügyi intézmények és folyamatok megértését. Legfontosabb célunk a tudatos fogyasztói magatartás kialakítása.

A fenntarthatóság gazdasági-üzleti világban értelmezhető vonatkozásai olyan fejlődési folyamatot feltételeznek, mely az önfenntartó mechanizmusok, a megújuló erőforrások révén nem csak a természettudományi műveltségterülethez, hanem a testi-lelki egészség céljaihoz is kapcsolódnak az iskolai nevelés-oktatás területén.

11. Médiatudatosságra nevelés

A személyiség kialakulásában fontos szerepet kapnak a gyermekek médiahasználati szokásai. Ezért fontos ezek megismerése, a médiatudatosság kialakítása, megerősítése.

Feladataink:

- médiaélmények feldolgozása;
- audiovizuális kultúra és könyvkultúra kapcsolatának bemutatása;
- a tapasztalati valóság és a média által közvetített valóság közti különbségek felismerése;
- médiatartalmak közötti választás tudatosságának fejlesztése;

- digitális kompetencia fejlesztése;
- kritikai gondolkodás fejlesztése

12. A művészeti nevelése

Feladata: A személyiség önfejlesztésének elősegítése, amelynek alapja a tanulók önismeretének gazdagítása, hogy képesek legyenek saját lehetőségeik és korlátaik felismerésére. A tanulók érzésvilágának formálása, a minőségre való igényesség kialakítása, a tanulókat érő ingerözönben való eligazodás segítése. A tanulók esztétikai nevelése: környezetünk szépségeinek megfigyeltetése, a tanulók életkorának megfelelő vizuális, és zenei élményhez juttatása. A diákokban a kreativitás, alkotó képesség, az önkifejezés vágyának kibontakoztatása. Önmagukkal és a környezetükkel szembeni igényesség kialakítása.

Az egyéni személyiségfejlődés segítése elsősorban az osztályfőnökök, feladata, amelyet az osztályban tanító kollégák támogatásával tud megvalósítani. Az 1-4. évfolyamon jelentős szerepet kell vállalni a délutáni foglalkozások keretében az egy osztályban tanító nevelőknek közösen. Az egyéni személyiségfejlődés figyelemmel kísérésére és segítésére alkalmas eszközök: egyéni beszélgetések, megfigyelések, kérdőívek, rajzvizsgálatok, szociometriai mérések. Tanulmányi előmenetelben az elért és elérhető szint meghatározása.

Osztályközösségek

1 – 4. évfolyam feladatai:

A tanulóknak ki kell alakítani, hogy a közösségi célokat elfogadják és a megvalósításban aktívan vegyenek részt. A közösségi szellem megalapozása és erősítése. Népünk múltjának, történeteinek és példaértékű személyiségeinek megismertetése. Meg kell alapozni az élő és élettelen környezet iránti szeretetet és felelősségérzetet. A tanulók között a segítészándékra épülő, együttműködő, harmonikus kapcsolat kialakításának segítése.

5–8. évfolyam feladatai: A közösség formálásában minden tanuló saját véleménynyilvánítással vegyen részt. Fejleszteni kell az önálló, tárgyilagos véleményalkotást, a tiszteletudó véleménynyilvánítást és az alkalmazkodóképességet. Tisztázni kell az egyéni és a közérdek fogalmát, valamint ezek egymáshoz való viszonyát. Fel kell készíteni a tanulókat a jogok és kötelességek törvényes gyakorlására. A demokratikus normarendszert ki kell terjeszteni a mindennapi magatartásra. A tanulás, a munka örömeinek megtapasztaltatása, sikerhelyzetek teremtése a pozitív megerősítés dominanciájának biztosításával.

- A kompetencia alapú oktatás eszközszerével (különböző területek, különösen a szociális kompetencia eszközszerének alkalmazása az eredményes szocializáció segítése érdekében.
- Helyes énkép, reális önértékelés kialakításának segítése.
- Kiemelt feladatunknak tartjuk a tanulói személyiség egészének fejlődését szolgáló területeket:
  - A szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztését
  - a társadalmi érzékenységet
  - a nyitott, befogadó és empátikus személyiség kialakítását
  - a társas aktivitást.
  - kreativitás fejlesztése a játék az önkifejezés eszközeinek széleskörű alkalmazásával.

A személyiségfejlesztést elősegítő eljárások:

- célok és feladatok rövid felsorolásuk:
- becsületesség, egyenesség, őszinteség, megbízhatóság;
- kíváncsiság és tudásvágy;
- tolerancia és szolidaritás;
- a másik ember tisztelete és a szeretni tudás;
- a szűkebb és tágabb környezet szeretete és védelme;
- kötődés a családnak és az iskolához;
- magyarság- és európaiság-tudat;
- önfegyelm és a másokra figyelem képessége;
- szorgalom és türelem a munkában;
- törekvés széles körű műveltségre;
- reális önismeret és erre alapozott döntésképeség;
- vitakészség és kifejezőkészség;
- innovatív készség, kreativitás;
- törekvés az egészséges életmódra;
- az érték és a talmi közötti biztos választás képessége.

4. Egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

„ Az egészséget az ember maga teremti meg, és éli mindennapi díszletei között, ott, ahol tanul, dolgozik, játszik és szeret. Az egészség azáltal keletkezik, hogy az ember törődik saját magával és másokkal, hogy képes döntéseket hozni és életkörülményeit kézben tartani, ...„

(Ottawai Charta 1986)

AZ EGÉSZSÉGNEVELÉS CÉLJA

Az iskola alapvető feladata, hogy szolgálja a felnövekvő nemzedék testi, lelki és szociális fejlődését. Az iskola, mint élettér befolyásolja a gyerekek egészségi állapotát, ezért a környezetnek meghatározó szerepe van az egészségnevelésben. A gyerekek életvitelüket minták követésével is alakítják, ezért különösen jelentős a pedagógus közösség életmódja.

Az egészségnevelés célja, hogy személyi, tárgyi környezetével segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak, szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek egészségi állapotát javítják. A felnövekvő ifjúságban alakuljon ki egy olyan pozitív szemlélet, amely az egészséget a mindennapi erő forrásának tekinti.

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

- Személyi, tárgyi környezetével segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak, szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek egészségi állapotát javítják;
- foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel
- az egészséges táplálkozás;
- a mindennapos testnevelés, testmozgás;
- a rendszeres fizikai aktivitás egészségmegőrző szerepe;
- az egészségtudatos léthez tartozó egyénileg kialakított mozgásprogram, fittség megőrzése;
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek megelőzése;
- a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok szerepe a testi-lelki kiegyensúlyozottság elérése;
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése;
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás;
- a családi és kortárskapcsolatok;

- a környezet védelme;
- az aktív életmód, a sport;
- a személyi higiénie;
- a szexuális fejlődés területén.

Mérjük a tanulók fizikai állapotát, edzettségének fokát a NETFIT tesztek alapján évente a tanév rendjében meghatározott időintervallumban.

Erőforrások

Az iskolai egészségnevelés terén az egyes szereplők feladata a következőkben foglalható össze.

Belső személyi erőforrások

Pedagógus:

- Tantárgyában segít, az egészségnevelési célok megtalálásában
- Odafigyel tanulói egészségi állapotára
- Részt vesz az egészségnevelési programokban, segít azok szervezésében
- Tartózkodik a káros szenvedélyektől

Tanulók:

- Részt vesz az egészségnevelési programban
- Magatartásával, aktív részvételével elősegíti az egészségnevelési célok megvalósulását.

Technikai dolgozók:

- Biztosítják az iskolai környezet tisztaságát, járványügyi és élelmiszerbiztonság megvalósulása

Külső erőforrások

A szülők (család)

- Ismerjék meg az iskola egészségfejlesztési programját
- Aktív részvételükkel támogassák annak megvalósulását.

Iskolaorvos, védőnő

- A tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, amely magába foglalja a testi, érzelmi, és intellektuális fejlődés bekövetkezését, és az érzékszervek vizsgálatát
- Az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok a fejlődés követésén kívül a krónikus betegségek és kóros elváltozások korai felismerésére is irányuljanak.
- Adott esetben a tanulók elsősegélyben való részesítése.
- Közreműködés közegészségügyi- járványügyi, környezet – egészségügyi, táplálkozás egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában.

- Felkérésre közreműködés egészségügyi szakértői feladatokra.

Gyermekjóléti szolgálat:

- Gyermekvédelmi munkában, konkrét államigazgatási ügyben működjenek közre, segítsék az osztályfőnököt, az iskola gyermekvédelmi felelősét.
- felvilágosító, egészségnevelési kiadványokkal segítse az iskolai egészségnevelési program megvalósítását.

Rendvédelmi szervek:

- A rendőrkapitányság ifjúságvédelmi munkatársai a bűnmegelőzési programokban, gyermek – és ifjúságvédelemben nyújtsanak segítséget az iskola pedagógusainak.

Alapelvek, célok, az egészségnevelés, egészségfejlesztés területei

Alapelvek, hosszú távú célok

A gyermekek hosszú időt töltenek iskolánk falai között. Ez az időszak, a 6-14 éves korig tartó, amikor érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásokat, az életideálokat, preferenciák kialakítását.

Az egészségfejlesztő gondolkodás váljon általánosan elfogadottá iskolánkban, hassa át mindennapjainkat.

Minden rendelkezésünkre álló módszerrel elő kell segíteni a tanulók és a tantestület egészségének védelmét, az egészségfejlesztését és az eredményes tanulást. Oktató-nevelő munkánk során olyan gyakorlatot alakítsunk ki és tartunk fenn, amely tekintetbe veszi a pedagógus és a tanulók jól – létét és méltóságát, többféle lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri az erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni előre jutást.

Tartsuk szem előtt, hogy az egészség állapotát az alábbi négy tényező határozza meg:

- genetikai tényezők
- környezeti tényezők
- életmód
- az egészségügyi ellátórendszer működése

Mivel az iskola a szocializáció színtere, a fenti tényezők közül érdemi hatást a környezetre és az életmódra tud gyakorolni. Célunk tehát olyan környezet kialakítása és fenntartása, amely hozzásegíti tanulóinkat az egészséges testi- lelki- értelmi fejlődéshez, amely alapot képez az egészséges felnőtt élethez.

Az egészségfejlesztés magában foglalja a

- korszerű egészségnevelést

- elsődleges prevenciót
- mentálhigiénét
- az egészségfejlesztő szervezetfejlesztést
- önségítés feladatait, módszereit.

Iskolánk egészségfejlesztő programját a személyi és tárgyi feltételek figyelembe vételével állítottuk össze.

Az egészségnevelés, egészségfejlesztés területei

Egészségnevelési programunk kidolgozásakor a következő **területeket** emeljük ki:

1. Testedzés, a mozgás, helyes testtartás.
2. A testi higiénia.
3. Egészséges táplálkozás.
4. Szenvedélybetegségekkel való foglalkozás.
5. Szexuális felvilágosítás- nevelés, , az AIDS prevenció.
6. A betegségek és a gyógyulást elősegítő magatartás.
7. Környezeti ártalmak /levegő-, vízszennyezés, zajártalom/.
8. A lelki egészség, mentális betegségek megelőzése.

Ez a nyolc terület megjelenik:

- a mindennapi gyakorlatban
- a tantárgyak tanterveiben
- a tanórán kívüli foglalkozásokon.

Egészségnevelés, egészségfejlesztési program területenként

Testedzés, testmozgás, helyes testtartás szinterei:

Tanórai foglalkozások:

A testnevelés órán rendszeresen, a gimnasztika keretein belül végezek tartásjavító, speciális, a gyógytestnevelés gyakorlatanyagát is felhasználó gyakorlatokat prevenció céljából. Úszásoktatás tömbösített formában.

Tanórán kívüli szervezett foglalkozások:

Szakkörök:

Alsó tagozat: Labdarúgás

Felső tagozat: Labdarúgás

Kézilabda

Versenyek:

A szakkörös tanulók rendszeresen vesznek részt sportversenyeken:

- diákolimpia 1-4 korcsoportban
- Bozsik-program
- vármegyei bajnokság
- Lorántffy kupa
- Október kupa

Különböző körzeti bajnokságokon mind a foci, mind a kézilabda szakkör tagjai rendszeresen részt vesznek. Évente megrendezésre kerül az Október Kupa futballverseny, amelybe a környező iskolák is bekapcsolódnak

Az iskolai élet alkalmai:

Az iskolánk 1-4. osztálya, napközis formában tanul. A délelőtti tanítási óra után van egy szabadidősáv, amikor a tanulók az iskola udvarán, a futballpályán kedvükre játszhatnak, mozoghatnak.

Írás- és olvasás közben a helyes testtartás megtanítása első sorban az első osztályban tanítók feladata. Tapasztalat azonban, hogy a felsőbb évfolyamokba a tanulók jelentős része hanyag tartással ül. Minden pedagógus feladata, hogy a helyes testtartást a tanulókkal betartassa.

Fejlesztési célok:

- A testnevelési órákhoz szükséges rend, fegyelem kialakítása. /Tisztálkodás, öltözködés, balesetvédelem, öltözői rend/
- A tanév során tanulandó sportágak megismerése, alapelemeinek elsajátítása
- A tanórák során a személyiség sokoldalú fejlesztése az újismeretek által.
- Az adott sportág vagy gyakorlat alapvető sajátosságainak, jellemzőinek (élettani vonások, technikai, taktikai ismeretek, szabályok stb.) tudatosítása, elsajátítása értelmi nevelés
- A tanulandó sportágak, versenyek közösségfejlesztő hatásának elősegítése
- Minél több tanuló bekapcsolása tanórán kívüli szervezett vagy öncélú rendszeres sporttevékenységbe.
- Az évszak sajátosságainak megfelelően (pl. tél – korcsolyázás, szánkózás tavasszal- úszás) – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelve,
- A szabad levegőn végzett mozgás szükségességének erősítése
- Rendezett és jó viszony kialakítása a társakkal, tanáraikkal az egészséges lelki fejlődést támogatva.

Testi higiénia szokásrendszerének alakítása a tanórákon

Tantárgy	Téma
Környezetismeret 3-4.o. Természettudomány 5-6.	Tisztálkodás Kézmosás, Fogmosás, Eszközei Szokások kialakítása Helyes technikák megtanítása
Biológia 7. és 8. osztály	A kamaszkori bőrápolás, testápolás

Fejlesztési célok

Fejlesztési cél	Faladat	Helye
Rendszeres fogmosás	A helyes fogápolás megtanítása, gyakoroltatása.	Szabadidősáv
Fejtetűvel való fertőzöttség visszaszorítása	Szülők felvilágosítása szülői értekezleten. Rendszeres védőnői ellenőrzés.	Mind a 8 osztály szülői értekezlet.
Tisztábbak legyenek a WC-k	Rendszeres ellenőrzés. WC-használati szokásokról beszélgetés	Osztályfőnöki órák 5-8. osztályban

Egészséges táplálkozás

Az egészséges táplálkozás tanítása a tanórákon

Tantárgy	Téma
Környezetismeret Természettudomány Osztályfőnöki Biológia Technika	Zöldségek, gyümölcsökkel való ismerkedés. A táplálkozás, mint életszükséglet. Az egészséges táplálkozás. Tápláléktípusok, táplálékpiramis.

Fejlesztési cél

Fejlesztési cél	Faladat	Helye
Tanulóink reggelizzenek iskolába jövetel előtt.	Szülők felvilágosítása, meggyőzése.	Szülői értekezlet
Az iskolai chips és csokoládé, energia ital behozatal visszaszorítása	A chips és a csokoládé kalóriaértékének kiszámítása, Élettani hatásának bemutatása.	Osztályfőnöki óra, felső tagozat
Zöldség-gyümölcs fogyasztás arányának növelése.	Iskolai étkeztetésben zöldség gyümölcsnapok gyakoribb beiktatása.	Iskolai konyha
A tej megszerettetése,	A tej összetétele, élettani hatása A víz élettani hatása	Dök akciónap DÖK

Tanórán kívüli alkalmak:

Iskolatej program
Gyümölcs program

Szenvedélybetegségekkel való foglalkozás

A szenvedélybetegségek megjelenése a tantervekben.

Tantárgy	Téma
Biológia Osztályfőnöki tanmenet	Káros szenvedélyek: dohányzás, alkohol, kábítószer, energiáitál. Hatásuk az emberi szervezetre. Betegségek.

Fejlesztési célok

Cél	Feladat	Helye
A dohányzás teljes kiküszöbölése, az általános iskola tanulói körében.	A dohányzás káros hatásának a bemutatása változatos módszerekkel. Videó film, statisztikai adatok a dohányzás következményeiről. Hőtérkép az emberi testről.	Osztályfőnöki, Biológia órák.
Megőrizni a drogmentességet. Prevenció.	A drog fajtáival megismertetni a tanulókat. Egészség és személyiségromboló hatásuk bemutatása változatos módszerekkel. Video. Felvilágosító kiadványok. Tesztek, attitűd vizsgálatok.	

Szexuális felvilágosítás – nevelés, a családtervezés alapjai, az AIDS prevenció

A családi életre nevelés megjelenése a tantervekben

Tanterv	Téma
Biológia Osztályfőnöki	A család, mint a legkisebb közösség szerepe, a családtagok közötti kapcsolat. A család élete, funkciója. Az AIDS, mint szexuális úton terjedő fertőző betegség. A szexualitásról. Együtt járás, szerelem. A fogamzásgátlás. A szünetés.

Fejlesztési cél

Cél	Feladatok	Helye
A fiatalok helyes értékrendjének kialakítása, felelős magatartás a szexualitás terén.	A családi élet szépségének sokoldalú bemutatása. A korai szexualitás veszélyeinek és következményeinek bemutatása. Fogamzásgátlási lehetőségek. Az AIDS fertőzés következményei. Elkerülésének módjai.	Biológia Osztályfőnöki Külső előadó

Betegségek és gyógyulásukat elősegítő magatartás

A betegségek és gyógyulásukat elősegítő magatartás a tantervekben.

Tantárgy	Téma
Környezetismeret Természettudomány Osztályfőnöki Biológia	Leggyakoribb gyermekkori fertőzőbetegségek Leggyakoribb emésztőszervi, vese és érzékszervi betegségek. Tünetek, megelőzés, gyógyítás. A táplálkozáshoz kapcsolódó betegségek A káros szenvedélyek során kialakult betegségek. Tünetek, gyógyítás, megelőzés.

Fejlesztési célok

Cél	Feladat	Helye
A fertőző betegségek (influenza, nátha.) minél kevesebb tanulót betegítsenek meg.	Megtanítani a tanulókat, arra hogy a fertőző betegségek hogyan terjednek, egészséges táplálkozással, kézmosással, zsebkeendő használatával, gyakori szellőztetéssel a terjedés lelassítható, megállítható	Természettudomány, Környezetismeret, Biológia osztályfőnöki Testnevelés órák, Szabadidő, Szakkörök
Állóképesség növelésével kerüljük el a betegségek kialakulását.	A tanulók állóképességének növelése.	
Óvjuk gyermekeinket a balesetektől.	Az iskolai környezet biztonságának növelése. Az ügyeleti munka fokozottabb ellátása. Veszélyhelyzetek feltárása.	

Környezeti ártalmak /levegő-, vízszennyezés, zajártalom

A környezeti ártalmak megjelenése a tantervben

Tantárgy	Téma
Biológia Osztályfőnöki Kémia, Földrajz	A levegőszennyezés. A vízszennyezés. A zajártalom hatása az emberre. A levegő, levegőszennyező források. Mérgező gázok hatása az élő szervezetre. Savas eső, szmog.

Fejlesztési célok:

Cél	Feladat	Helye
A tanulóknak tudatosuljon, hogy egészségi állapotuk a környezet állapotával összefügg. A környezetük állapotáért maguk is felelősek.	Megismertetni a tanulókat a legfontosabb környezetszennyező forrásokkal. A környezetszennyezés hatása az élő szervezetre.	Kémia Biológia Osztályfőnöki Földrajz

A lelki egészség, mentális betegségek megelőzése

Tantárgy	Téma
Környezetismeret Természettudomány Osztályfőnöki Biológia	Önismeret, önértékelés, tolerancia,

Fejlesztési célok

Cél	Feladatok
A mentális zavarok elsődleges megelőzése.	A helyes önismeret kialakítása. Konfliktuskezelési technikák elsajátítása. Tartalmas szabadidős programok szervezése.
A mentális zavarokkal küzdő tanulók kiszűrése, okok feltárása. Részükre egyénre szabott programok készítése.	A mentális zavarral küzdők segítése differenciált, tanulásirányítással, fejlesztő programokkal. Szükség esetén mentálhigiénikus, vagy pszichológus szakember igénybevétele. A szülőkkel szoros együttműködést igényel az ilyen tanulókkal való foglalkozás.

Az egészséges életmód kialakításának feladatai

A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkozzanak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel:

- az aktív testmozgás, a testi nevelés
- az egészséges táplálkozás
- a dohányzás, elutasítása
- az alkoholfogyasztás elutasítása
- a drogok elterjedésének meggátolása (drogprevenció)
- az egészséget károsító tényezők megszüntetése
- egészséges környezet kialakítása
- családi és kortárskapcsolatok
- a személyes higiénia
- mentálhigiéné
- az elsősegély-nyújtás alapismerete

Az iskolai egészségnevelés tevékenységformái

- a mindennapi testedzés lehetőségei:
- testnevelés órák
- játékos, egészségfejlesztő testmozgás, szabadidő
- iskolai sportkör foglalkozásai

- tömegsport foglalkozások
- a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagai
- úszás oktatás mely a tananyag része, de tömbösítve kerül megvalósításra
- az osztályfőnöki órákon feldolgozott ismeretek
- egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó „Egészség hete” projekt
- elsősegély –ismereti verseny
- az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások
- egészségügyi szűrővizsgálatok
- egészségügyi szakemberek bevonásával tartott órák, foglalkozások

Egészségneveléssel kapcsolatos erőforrások:

- gyermek- és ifjúságvédelmi felelős
- védőnő
- osztályfőnökök
- iskolarendőr
- iskolaorvos
- iskolaőr

Állapotfelmérés:

Közegészségügyi feladatok:

Feladat megnevezése	Megállapítások	Ebből adódó feladatok
Közétkeztetés	A táplálkozási szokások gyermekkorban alakulnak ki. Ilyenkor sajátítja el a helyes ételválasztást. Rögzülnek a táplálkozási minták, kialakul a helyes étkezési mód és az étkezés biztonságos, higiénés és kulturált szintje, egész életre szóló táplálkozási magatartás.	– Megfelelő környezet kialakítása – Változatos étrend
Iskolaorvosi ellátás Pszichomotoros fejlődés, érzékszervi működés, mozgásszervek működése, vérnyomásmérés, BCG-heg	Iskolaérettség, pályaválasztás előtt Látás, látásélesség, színlátás, hallás: hallásvizsgáló, mentális, szociális (lúdtalp, gerincelváltozás) Testi ellenőrzés: súly, hossz, mell körfogat	– Beutaló adatása: szemészetre, fül-orr- gégészetre, endokrinológiára, laborba, reumatológiára és javaslat gyógytornára

Balesetmegelőzés, baleseti ellátás	Baleset szempontjából tipikus veszélyhelyzetek: – óráközi szünetek, – testnevelés óra, – osztálykirándulás, – iskolai sportverseny, – ünnepségek.	– Megfelelő egészségügyi háttér biztosítása (orvos, elsősegélynyújtásban jártas pedagógus vagy szülő legyen jelen) – Fontos a pedagógus és a tanulók életmentéssel, elsősegélynyújtással kapcsolatos jártasságának felfrissítése
Beteg gyerek ellátása, fertőző betegek ellátása, (elkülönítés)	Elsősegélynyújtás szükség esetén. Közegészségügyi feladat	– Orvoshoz vinni a gyereket – Vöröskeresztes láda biztosítása
Munkavédelem	Veszélyforrás felismerésére megtanítani. Utazás, kirándulás során a biztonságos viselkedés formáit megtanítani.	– Tűzriadó tartása – Balesetvédelmi oktatás – Elsősegélynyújtási ismeretek elsajátítása
Szűrővizsgálatok	Rendszeres együttműködés	– Rendszeres, fogászati szűrés – Általános orvosi vizsgálat
Személyi tisztaság	Tisztasági szűrővizsgálat (tetvesség), mellékhelyiségek létszámnak megfelelő száma, tisztasága,	– Védőnőt értesítése, ha a pedagógus úgy látja. – Kézmosók, ivócsapok tisztán tartása, karbantartása, felújítása.
Egészséges öltözködés	Az időjárásnak és alkalomnak megfelelő öltözködés	– Osztályfőnöki óra, technika óra, napközi (beszélgetés) – Ünnepségek megtartása

5. A Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

2. A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.

Feladata: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

3. Az önkormányzás képességének kialakítása.

Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják, érveljenek. Jól működő diákönkormányzatunk (DÖK) a tanév során aktívan vesz részt a közéletben. Nagyobb és aktívabb részvételt várunk a kötelességek lefektetésében. Törekszünk a következetes ellenőrzésre.

4. A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Feladata: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok, osztályfőnökök legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

5. A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

Feladatok:

- a közösségi, közéleti tevékenység fejlesztése
- az önkormányzás képességének kialakítása
- a tanulók nemzeti tudatának erősítése
  - esztétikus iskolai környezet kialakítása
- az iskola és a család pedagógiai kapcsolatának erősítése
- a tanórán kívüli munka megszervezése
  - a szabadidő tartalmas eltöltése
- a közösségért való aktív tevékenysége (elsődlegesen a közösségen belül)
- a szakkörökön való kitartó részvétel
- az iskolai környezet, az eszközök és a társak felszerelésének erőteljesebb megbecsülése

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok a Csere-erdő tagintézményben

Az iskola tanulócsoportjainak összetétele sajátosan alakult az utóbbi években. Iskolánkban kizárólag roma nemzetiségű tanulókból álló tanulócsoportok vannak. Az iskolába kerülő gyermekek a lakóhelyi társadalmi ellentéteket magukkal hozzák. Ezeknek az ellentétek enyhítését, a másság elfogadásának modellálását vállalja az iskola egymás kultúrájának megismerésével, elfogadásával, tiszteletével és a folyamatos együttműködéssel.

Célunk és feladatunk olyan csoport- és közösségi élményt nyújtani tanulóinknak, hogy megértsék a közösséghez való tartozás életünk fontos része, felelősséggel tartozunk egymásért a közösségért, melyben élünk.

A közösségfejlesztés kiindulási alapja

- A roma tanulók csoportjaira az erős kohézió, szolidaritásjellemző és erős az önreprezentációs igény
- Az alsó tagozatra a közösségi jellemzők kialakulnak.
- A felső tagozatos csoportok képesek önálló tevékenység kezdeményezésére az iskolán belül.
- Az iskola osztályainak kisebb csoportjára a beilleszkedési zavarok jellemzőek
- Az iskolai tanulást magatartásbeli zavarok nehezítik, ami a csoportok kohézióját rontja.

5.1. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák

Az emberi élet alapja a társas valóság. Az ebben való élethez, eligazodáshoz elengedhetetlen a közösségben való nevelés, amely mint tanulási színtér is megjelenik. A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.

A közösségi nevelés területei:

- család
- iskola (intézmény)
- iskolán kívüli közösségek
- társadalom

A gyerekek szempontjából meghatározó a család és az iskola, mert az alapvető viselkedési formákat itt sajátítják el. Nem becsülhető le a baráti kör, sportegyesület és egyéb közösségek hatása sem, de ezek csak később kezdenek előtérbe kerülni.

A társadalom egészének hatása elsősorban a médián keresztül közvetítődik. A média hatása különösen erős a gyerekekre. Ezt az iskolának figyelembe kell venni, és megfelelően értelmeznie szükséges (digitális kompetencia).

Intézményi szintű közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok:

- Kapcsolatainkat folyamatosan elemezve, törekedni kell új tartalmú és módszerű együttműködésre a szülők, tanulók, nevelők és más intézmények vonatkozásában.
- Valamennyi érintett számára rendszeres tájékoztatás, konzultáció szükséges a EFOP, TIOP és más pályázati vállalkozások időarányos teljesítéséről.
- Képesé kell tenni a gyermekeket a harmonikus együttműködésre, a társas kapcsolatokban előforduló konfliktushelyzetek életkornak megfelelő kezelésére.
- A közösségre ható negatív, romboló, antiszociális mintákat pedagógiai eljárásokkal alapjaiban kell felismerni, feltárni, a jog eszközeivel élve kiküszöbölésükre törekedni, pozitív minták sokaságának felkínálásával kedvező irányba befolyásolni.
- A környezetünk esztétikájának folyamatos formálása, az iskola környezetében az egészséges élettér biztosítása.
- Közös munka élményének biztosítása a nevelők, a diákok és a szülők együttműködésében.

5.2. Az intézményben folyó közösségfejlesztés szinterei

- A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok
- Tanórákon kívüli, egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatok
- Diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai
- Szabadidős tevékenységek közösségfejlesztő feladatai

Tanórák: a tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb szinterei

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

- A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk.
- A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.
- Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontokra kell figyelemmel lenni:

- Olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- Azok a módszerek kerülnek előtérbe, amelyek a tanulók tevékenykedtetését biztosítják, igazodnak egyéni fejlettségükhöz, képességeikhez.

Rendkívül fontos szerepe van a motivációnak, tanulási aktivitásnak.

Meg kell tanulniuk kommunikálni és másokkal többféle társas helyzetben sikeresen együttműködni. A tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának kibontakoztatása.

Az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére. Az oktatási folyamat alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit. Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportmunkában, a tanulók páros és egyéni oktatásában) a tanulók tevékenységét, önállóságát, kezdeményezését, problémamegoldását, alkotóképességét kell előtérbe állítani. A tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhöz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.

Tanórákon kívüli, egyéb foglalkozások:

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

Az oktatás megszervezése a délelőtti és délutáni időszakban történik, mely alatt a tanulók elsajátítják az új ismereteket, tananyagot és a következő tanítási napra is felkészülnek. Felzárkóztató - és fejlesztő órákon vehetnek részt és élvezhetik a mindennapos testnevelés előnyeit. Hittan, valamint erkölcsstan oktatásban is részesülnek. A várakozási időket pedig felügyelet alatt tölthetik. Sok szakkör közül választhatnak, hiszen a tanórák megtartásán kívül számos pedagógiai tevékenységet végzünk.

A délután folyamán lehetőség nyílik a tanulókkal való személyes beszélgetésekre és a játék közbeni spontán, avagy célzott megfigyelésre. Kiemelten kezeljük a sajátos nevelési igényű, a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai ellátását. Részükre elsődlegesen biztosítunk férőhelyet a tanulmányi foglalkozásokon. A házi feladatok elkészítésében még fokozottabb a nevelői segítségnyújtás.

A Napközis foglalkozások

A napközis foglalkozásokat olyan módon kell megszervezni, hogy a szülők igényei szerint eleget tudjon tenni az iskolai felkészítéssel és a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatoknak.

A napközi életében központi helyet foglal el a tanulás:

- a tanulási időben valamennyi tanuló képességének megfelelő felkészülésének biztosítása a másnapi tanórákra, ennek ellenőrzése, értékelése;

- a nyugodt, figyelmes munkához szükséges objektív és szubjektív feltételek megteremtése;
- a helyes tanulási sorrend és technikák kialakítása;
- az önművelési igény felkeltése, az önművelés legfontosabb jártasságainak, készségeinek, képességeinek kialakítása, az önálló ismeretszerzésre ösztönzés;
- folyamatos kapcsolattartás az osztálytanítókkal, szülőkkel.

A napközis foglalkozásokon belül megjelenő tevékenységi formák:

- szabadidős foglalkozások;
- az egész napos foglalkoztatás szervezeti kereteiben a tanulók kipihenésének, regenerálódásának megteremtése;
- a tevékenységek sokszínűségének biztosítása, mely figyelembe veszi a tanulók életkorát, nemenkénti különbségét, érdeklődését és az iskolai tanulmányokkal összhangban művelődésre, önművelődésre ösztönöz

Hagyományőrző tevékenységek

- Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk: 1849. október 6-a, 1956. október 23-a, 1848. március 15-e évfordulóján, a Nemzeti Összetartozás Napján, a költészet napján, a magyar kultúra napján,
- Október Kupa: labdarúgó torna
- Adventi ünnepek, karácsonyi–műsor, vagy kézműves délután, anyák napja, farsang, kulturális bemutatók
- Minden évben, a tanév elején „Csibeavatót” tartunk az elsősöknek, (a székhely iskolában és telephelyén) tanév végén búcsúznak a 8. osztályos diákok, a ballagás, szerenád az intézmények egyéni arculata alapján zajlik.
- Valamennyi általános iskola ápolja névadójának emlékét iskolai rendezvények formájában.

Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a lemaradók felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

- A 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére a tanulóink részére előkészítő, órákat tartunk.
- Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére heti egy felzárkóztató órát szervezünk

- További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt az órakeret adta lehetőségek alapján.

Szakkörök

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt és a fenntartó hagyja jóvá (robot, lego, szakkör, angol szakkör, hagyományápoló szakkör, citera szakkör, tantárgyi szakkörök)

Iskolai sportkör

Az iskolai sportkör foglalkozásain az iskola minden tanulója részt vehet. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

Hit- és vallásoktatás

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 35§ (1) és 97§ (7) bekezdése alapján 2013. szeptember 1-jétől első és ötödik évfolyamon felmenő rendszerben tantárgyként bevezetésre kerülő, azóta már minden évfolyamra vonatkozó erkölcsstan (etika) oktatás helyett választható hit- és erkölcsstan oktatása;
- az iskola a jogszabályban meghatározott határidőig felméri, hogy a tanuló az egyházi hit- és erkölcsstanórát vagy a kötelező etika órát választja-e;
- az etika óra vagy az e helyett választható, az egyházi jogi személy által szervezett hit- és erkölcsstanóra a kötelező tanórai foglalkozások része;
- az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak – az iskolanevelő és oktató tevékenységtől függetlenül – hit- és vallásoktatást szervezhetnek. A hit- és vallásoktatáson való részvétel a tanulók számára önkéntes.

Versenyek, vetélkedők, bemutatók.

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk.

A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre tanítók és szaktanárok végzik.

Hagyományos versenyek az iskola szervezésében: ROBOTIKA, Népdal (Esztár) MÖBIUSZ matematika verseny (Szentpéterszeg) Egy Közös Nap bemutatóval (Hencida), Versmondó verseny (Gáborján)

Kirándulások táborok: tanulmányi kirándulások, Erzsébet program általi kirándulások, Határtalanul program általi kirándulás, erdei iskola, Csodaszarvas tábor.

Amennyiben a HATÁRTALANUL! Tanulmányi kirándulás hetedikeseinek pályázat kedvező elbírálásban részesül, a hazaérkezést követően, a tanulmányi kirándulás értékelő szakaszában fakultatív tevékenységként, mint pályázó intézmény vállaljuk, hogy az utazást követő 30 napon belül, szorgalmi időben 1 teljes tanítási nap időtartamban témanapot szervezünk.

Iskolai könyvtár

Iskolai könyvtár, internethasználat

- a tanulók egyéni tanulását, önképzését nyitva tartási időben az iskolai és a községi könyvtár segíti;
- az iskolai és a községi könyvtár rendszeres látogatása már első évfolyamtól segít a közös olvasási élmények megszerzésében. A napközis csoportok könyvtárlátogatása is beletartozik ebbe;
- a tananyagba épített könyvtárórák, a könyvtári viselkedés szabályainak ismerete az olvasóvá nevelésben segítenek;
- az óráközi szünetekben a könyvtár használata a nyitva tartás függvényében lehetséges;

Énekkar, -dráma,

Intézményünkben működik énekkar. A közös éneklés öröme mellett tanulóinkat a zene szeretetére, zenei igényességre is neveljük általa. Az iskolai és a községi ünnepélyeken rendszeresen szerepelnek.

A drámafoglalkozásokon tanulóink különböző szerepekben próbálják ki magukat, egy-egy szituáció rájuk gyakorolt hatását elemzik, megoldási módokat keresnek. Megtanulják, hogy a közös produkció sikeréhez alkalmazkodniuk kell társaikhoz.

Célunk, hogy a tanításon kívüli foglalkozásokon minél nagyobb létszámban vegyenek részt a sajátos nevelési igényű, a hátrányos és a halmozottan hátrányos tanulóink. Az osztályfőnökök és a szaktanárok a szülők meggyőzésével igyekeznek ezt elérni.

Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.

A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

Diákönkormányzat

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját az 5-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott pedagógus segíti.

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.

A DÖK – a nevelőtestület véleményének kikérésével – dönt saját működéséről, véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben. Az iskolában dolgozó valamennyi pedagógus feladata a diákönkormányzat munkájának segítése.

Olyan tevékenységeket szervez a DÖK, amelyek értékes esztétikai élményeket nyújtanak a közösség tagjainak, és ezzel erősödik, fejlődik maga a közösség is. A közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre készítő tevékenységek szervezése kiemelten fontos feladata.

Az iskolában évente egy alkalommal diákfórumot szerveznek, ahol a tanulók véleményeiket, kéréseiket mondhatják el, s azokra az iskola vezetése és az érintettek választ is adnak.

A diákönkormányzat vezetője a DÖK gyűléseken tájékoztatja a tagokat, akik az információt továbbadják az osztályközösségnek.

Szabadidős tevékenységek

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára szabadidős tevékenységeket szerveznek. Ezek a tevékenységi formák a nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik az iskola falain kívül, amelyek megvalósítását, szervezését intézményünk pedagógusai vállalják magukra, illetve partnerintézményeinkkel együttműködve jönnek létre. A részvétel önkéntes a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Formái.

- tanulmányi kirándulás, osztálykirándulás: az iskola nevelői a tantervi követelmények teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente 1 tanulmányi kirándulást szerveznek. Ezek kapcsolódnak a tananyaghoz, a történelmi események színhelyeihez. Nem kötelező csak lehetőség a osztályfőnökök és diákok számára.

A iskolai *Nemzeti Összetartozás Napja* bevezetéséről, a magyarországi és a külföldi magyar fiatalok közti kapcsolatok kialakításáról és erősítéséről a közoktatásban, valamint a Magyarország határain kívül élő magyarság bemutatásáról szóló országgyűlési határozat, valamint a 2011. évi

CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 9. § (4) bekezdése alapján, a hetedik évfolyamon, határon túli kirándulást szervezünk. A HATÁRTALANUL! programban való részvétel célja a határon túli magyarsággal kapcsolatos ismeretek bővülésének elősegítése. A határon túli kiránduláshoz pályázat benyújtásával igénybe vesszük a központi költségvetés támogatását. A határon túli kirándulást sikeres pályázat esetén valósítjuk meg. A sikeres pályázat érdekében igyekszünk a meglátogatandó célterület külhoni iskolájával cserekapcsolatot kiépíteni.

- táborok: a nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken főleg egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik. Éléményszerűbb itt egy-egy tananyag feldolgozása, a tanulás mellett megismerkedünk hazánk más tájaival is.

A több napos együttlét alatt a közösségi élet minden területén gyakorlatot szereznek tanulóink

- versenyek, vetélkedők, bemutatók
- *múzeumlátogatás és múzeumpedagógiai foglalkozás, színházlátogatás, hangverseny: egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. (Múzeum, színház, mozi, könyvtári foglalkozások, koncert.) A foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes, illetve a fenntartó által támogatott módon történik.*

5.3 Témahetek, projekthetek

A tanulók számára –témaheteket szervezünk az aktuális tanév rendjében és munkatervben meghatározottak szerint.

Témahetek az iskolánkban

A témahetek általános célja a XXI. század köznevelési elvárásainak megfelelő szemléletformálás, a mindennapokban használható gyakorlati ismeretek játékos, élményszerű átadása, illetve a tanárok ösztönzése új pedagógiai módszerek kipróbálására.

Intézményünkben a tanév rendje alapján a Pénzügyi tudatosság és gazdálkodás - és a Digitális Témahét kerül megvalósításra.

Pénzügyi tudatosság és gazdálkodás témahét

Fő cél a pénzügyi kultúra és gyakorlati tudás elmélyítése.

A témahét keretében az osztályfőnöki és egyéb (pl. technika, napközi, matematika, történelem) órák keretében megvalósuló élményalapú tanórai anyagok segítségével a pedagógusok – akár pénzügyi vagy vállalkozó önkéntes szakértő bevonásával – interaktív módszerekkel ismertethetik meg a diákokat a pénzügyi, gazdálkodási alapfogalmakkal.

Az életkori sajátosságoknak megfelelően kialakított tanórai anyagok során a fő hangsúly a pénzügyi tervezés megalapozása mellett a megtakarításokkal kapcsolatos alapismeretek átadásán van.

A pénzügyi tudás növelése a legbiztosabb eszköz arra, hogy a ciklikus gazdasági válságok során a pánikreakciók és a válság elhúzódása elkerülhető legyen.

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról.

Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát.

A Digitális Témahét

A digitális készségek fejlesztése, a digitális nevelés egyre nagyobb szerepet kap a XXI. század társadalmában.

A témahét fő célja a digitális kompetencia fejlesztése és a kerettantervi fejlesztési célok megvalósítása az infokommunikációs technológia hatékony alkalmazásával. Nem elsősorban az informatikai eszközök használata a cél, hanem a korszerű készségek, a digitális írástudás fejlesztése minden évfolyamon és minden tantárgy keretén belül a választott témához kapcsolódóan, a digitális pedagógia módszertanának népszerűsítése és elterjesztése a köznevelésben

A program fontos törekvése, hogy a digitális kompetenciafejlesztés az informatika órán túl kiterjedjen más tantárgyakra is.

A részt vevő pedagógusok és diákok változatos és kreatív iskolai projektek keretében fejleszthetik képességeiket technológiával támogatott tanulás során.

A tematikus témahetek korcsoport specifikusan, szakszerűen, élményszerűen, játékos feladatok által adnak át olyan mindennapokban használható gyakorlati ismereteket, amelyek a tudatos felnőtté válást, tudatos életvitelt támogatják. A projekt több iskolai órán, tanítási napon át zajló tanítási-tanulási folyamat. Ennek során – elsősorban – a tantárgyi rendszerbe nehezen beilleszthető ismeretek feldolgozása történik egy-egy témakör köré csoportosítva a gyerekek aktív részvételével zajló közös, sokféle tevékenységre építve. A hosszabb (több napos, egy hetes) témahetet (projekthetet) a tanulócsoporthoz – ismereteket összegző vetélkedő vagy bemutatója zárja.

Iskolánkban témahét, az egészséggel, pénzgazdálkodással, és digitális témával kapcsolatos. Az iskolaéves munkatervében kerül pontos meghatározásra.

A helyi sajátosságok figyelembe vételével kerülnek megvalósításra.

6. A Pedagógusok helyi intézményi feladatai

Osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

A pedagógusok alapvető feladatai

- A magasabb jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
- A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.
- Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.
- Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- Az osztályterem arculatának kialakítása: gondoskodik a terem megfelelő dekorációjáról, ellenőrzi a hetesek munkáját;
- Kötött munkaidő neveléssel-oktatással lekötött munkaidőn felüli részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést látson el.
- Az iskola céljainak képviselése a tanulók és a szülők előtt.
- Dokumentáció, adminisztráció: pontos naprakész E-naplóvezetés, iskolai dokumentumok készítése, felülvizsgálatában való közreműködés, statisztikák, összesítések készítése;
- A tanulók felügyelete: megismerteti és betartatja a tanulókkal az iskola házirendjét az óráközi szünetekben és ebédeléskor, elfogadtatja a gyerekekkel a speciális helyiségek használatának rendjét;

- Egyéb feladatok: aktív, tevékeny részvétel megbeszéléseken, szakmai és pedagógiai tudásának folyamatos gyarapítása, módszertani lehetőségek körében való tájékozottság, diákönkormányzatot segítő feladatok vállalása, ifjúságvédelmi feladatok végzése.
- Munkavégzése során szem előtt tartja az intézményi önértékelés elvárás-rendszerét.
-

Az osztályfőnököt – a munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév júniusában.

A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás

- A tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások éves tervének elkészítése és megtartása
- A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon.
- A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása
- A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.
- A helyi tanterv követelményeinek elsajátíttatása.

A tehetséges tanulók gondozása

- Tanórán kívüli fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
- Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli és iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre.

A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése

- Tanórán kívüli fejlesztő foglalkozások szervezése.
- A tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.

- Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése.

A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

- Szabadidős programok szervezése iskolán belül: klubdélután, „bolhapiac” karácsonyi ünnepség sportprogramok szervezése
- Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.
- A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő közös programok.

Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése

Az osztályok létszámai lehetővé teszik a differenciált foglalkoztatást, azaz minden tanuló a képességének megfelelő feladatot oldja meg, képességéhez igazodó idő alatt, úgy, hogy a feladatmegoldások szintje a fejlődés irányába mutasson.

Napközi otthon, iskolaotthon, tanulószoba

A problémás családi háttérrel rendelkező tanulók számára, kedvező tanulási forma lehet a napközi otthonos ellátás, illetve a tanulószoba biztosítása.

A napközi otthonos ellátás, illetve tanulószobai foglalkozások során az ott tevékenykedő nevelők az eredményes előrehaladást biztosítják a szükség szerinti egyéni tanulási rend szerint.

Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel

- Az iskolai diákönkormányzat programjainak önálló szervezése, segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.
- Iskolai szintű kirándulások, szervezése, segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon, táborokon.

Munkafegyelem, a munkához való viszony

- A munkaköri kötelességek teljesítése.
- Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óráközi szünetekben.
- Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
- Az egyes, tanév közben adódó alkalmi jellegű feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében

- Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.

- Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
- Oktatási segédanyagok adaptálása, átdolgozása, közreadása.
- Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés

- Továbbképzéseken való aktív részvétel.
- A továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.

A pedagógiai munka feltételeinek javítása

- Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
- Az eredményes pályázatok megvalósításába való bekapcsolódás.
- Az esztári iskolában az Irinyi Alapítvány működésének segítése.
- Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
- Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.

Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában

- Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.
- Részvétel a nevelőtestület szakmai, pedagógiai döntéseinek előkészítésében.
- Feladatok önkéntes vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában

Aktív részvétel a tantestület életében

- A pályakezdő, gyakornok vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
- Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
- Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényeken

Az iskola képviselete

- Tudósítások közreadása a helyi társadalom számára az iskola életéről, eredményeiről az iskolai facebookon. és a honlapon
- A település rendezvényein, eseményein való részvétel.

A vezetői feladatok ellátása

- Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.

- Az egyes vezetői feladatok: tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés lelkiismeretes ellátása

Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal

- A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
- Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
- Jó kollegiális kapcsolat kialakítása a pedagógusokkal: egymás munkájának segítése, megbecsülése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása.

6.1. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai

Osztályfőnöki felelősségek:

- Munkáját a Pedagógiai Program és az intézményi külső és belső elvárás-rendszer szellemében, az SZMSZ-ben és a Házirendben meghatározottak, és az iskolai dokumentumok (pl. éves iskolai és osztályfőnöki munkaterv) betartásával végzi.
- Személyes felelősséggel tartozik a tanulókkal kapcsolatos adatok, tanügyi dokumentumok pontos vezetéséért.
- Nevelőmunkáját folyamatosan tervezi, ennek írásos dokumentuma a foglalkozási terv/tanmenet.
- Felelős a tanulói és szülői személyiségjogok maximális tiszteletben tartásáért.
- Bizalmasan kezeli a kollégákkal és az osztályokkal kapcsolatos információkat.
- Maradéktalanul betartja az adatkezelés rá vonatkozó szabályait.
- Bizalmasan kezeli az ellenőrzési tapasztalatokat. (pl. óralátogatás)
- Hatáskörét meghaladó problémákat haladéktalanul jelzi az igazgatónak vagy helyettesének.

Osztályfőnöki feladatok (nem érintve az osztályfőnöki nevelőmunka tartalmi részeit):

I. Adminisztrációs jellegű feladatok

- A tanuló személyi adatait beírja a dokumentumokba, összesítéseket készít, statisztikai adatokat szolgáltat.
- Kitölti a törzslapot, bizonyítványokat, értesítőket.

- A E-napló napló kitöltésének ellenőrzése, a szaktárgyi órabeírások (tananyag, sorszám) hetente történő ellenőrzése és a hiányok pótoltatása (szükség esetén az iskolavezetés értesítése).
- Nyomon követi a tanulók, elektronikus ellenőrzőjébe, naplóba történt bejegyzéseket, azok következményeit. A tanulói hiányzások, igazolása, összesítése.
- A Házi rend előírásai szerinti értesítéshez rendszeresen ellenőrzi a tanulói hiányzások mértékét, módját, a vezetőknek jelzi az osztályoz hatóság veszélyeztetését, valamint a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók tanulmányi előmenetelét. Szükség esetén elektronikus üzenetben vagy levélben értesíti a szülőket.
- A Házi rendben leírtak szerint figyelemmel követi a tanulók késését, szükség esetén elektronikus üzenetben vagy levélben értesíti a szülőket.
- Elektronikus üzenetben, , vagy egyéb módon értesíti a szülőket a tanulóval kapcsolatos problémáról.
- Folyamatosan nyomon követi és aktualizálja az elektronikus naplóban a diákok adatainak változását, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetükről is.
- Figyelemmel kíséri az egészségügyi, szociális, érzelmi gondokkal küszködő tanulókat, segítséget nyújt számukra.
- Segíti, nyomon követi és adminisztrálja osztálya orvosi vizsgálatait.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, a velük kapcsolatos észrevételeit, javaslatait a tanártársai elé terjeszti.
- Vezeti a tanulók dicséretével, elmarasztalásával kapcsolatos bejegyzéseket.
- Elvégzi az osztályfőnökök egyéb adminisztrációs feladatait.

II. Irányító, vezető jellegű feladatok

- Végrehajtja mindazokat a feladatokat, amelyeket a Pedagógiai Program hatáskörébe utal.
- Céltudatosan törekszik a tanulók személyiségének minél teljesebb megismerésére, egyéni fejlesztésükre, közösségi életük irányítására, öntevékenységük, önkormányzó képességük fejlesztésére.
- Együttműködve az osztály tanulóival segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Minden tanév első hetében ismerteti osztályával az iskolai házirendet, vagy az évfolyamnak és szükségleteknek megfelelően felhívja a figyelmet egyes előírásaira.
- A tanév elején osztálya számára megtartja a tűz-, baleset-és munkavédelmi tájékoztatót, az oktatásról szóló jelenléti ívet aláírhatja a tanulókkal.

- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, valamint közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét. Felkészíti osztályát az iskola hagyományos rendezvényeire, ünnepeire, szervezi osztálya szabadidős foglalkozásait.
- Kirándulásokat, közös kulturális programokat szervez osztálya tanulói számára. Ezek tervéről, programjáról és tapasztalatairól tájékoztatja az igazgatót vagy/és helyettesét, valamint a szülőket.
- Részt vesz osztályát érintő iskolai rendezvények előkészítő munkálataiban és a rendezvényeken.
- Folyamatos figyelmet fordít osztályának dekorációjára, a faliújság karbantartására.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, kitüntetésére. A tanulókat saját hatáskörében is jutalmazza (pl. osztályfőnöki dicséret).
- Fegyelmező intézkedéseket, hoz, fegyelmi vétség esetén eljárást kezdeményezhet.
- A tanulók minden iskolai tevékenységét, beleértve a tanórán kívüli szabadidős foglalkozásokat is értékeli, kialakítja bennük a reális önértékelés igényét.

III. Szervező, összehangoló jellegű feladatok:

- Segít abban, hogy a gyerek otthonosan és biztonságban érezze magát az iskolában. Ennek érdekében tájékozódik a rábízott tanulók neveltségi szintjéről, osztályban, egyéb közösségekben elfoglalt helyéről, életviteléről, környezetéről.
- Kapcsolatot tart az intézményben működő, vagy intézménnyel együttműködő civil szervezetekkel. A nevelési folyamat tervezésében a civil szervezetek szerepét, közreműködését segítő eszközként használja (pl. iskolai alapítvány).
- Munkája során figyelembe veszi a DÖK programját, felelősséggel vesz részt annak szervezésében, tervezésében, irányításában.
- Koordinálja a sajátos nevelési igényű tanulók ellátását, segíti a tanulásban lemaradók felzárkóztatását.
- Gondot fordít a helyei tanulási módszerek elsajátíttatására.
- A gyermekekről gyűjtött egyéni megfigyelési tapasztalatait, az érvényes diagnosztikai eredményeket, valamint a Szakértői Bizottság véleményét és javaslatát az osztályban tanító pedagógusokkal ismerteti, ezeket közösen elemzik és a tovább haladási célokat meghatározzák.

- Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó tanárokkal, a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (pl. logopédus, pszichológus, gyógytestnevelő)
- A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítése érdekében együttműködik a gyermekvédelmi feladatokkal megbízott kollégával, gondoskodik számukra szociális és tanulmányi segítség nyújtásáról.
- Kapcsolatot tart a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival, szükség esetén részt vesz esetmegbeszéléseken.
- Koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját, szükség esetén látogatja óráikat.
- Tevékenyen részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában.
- Szükség esetén – az igazgató hozzájárulásával – az osztályban tanító tanárokat és az érintett más pedagógusokat tanácskozássra hívja össze.
- Szükség szerint családlátogatást végez.
- A Munkatervben meghatározott időközönként szülői értekezletet, illetve fogadóórát tart.
- A szülői értekezletek tapasztalatairól tájékoztatja az igazgatót vagy helyettesét.
- Fogadóórák keretében a gyermek pedagógiai jellemzését a gondviselőkkel egyezteti.
- Törekszik a család és az iskola nevelőmunkájának összehangolására, együttműködik a szülőkkel.
- Tanév elején megismerteti a szülőkkel az iskola pedagógiai programját, házirendjét, megbeszéli velük a gyerekeket érintő nevelési elképzeléseit az osztály, illetve az egyes tanulók fejlesztésére vonatkozóan.
- Az osztályozó konferencia napján ellenőrzi, hogy minden tanulónak le van-e zárva az osztályzata, valamint a lezárt érdemjegy nem tér-e el jelentősen az osztályzatok átlagától a tanuló kárára.
- Közreműködik a választható foglalkozások felvételének lebonyolításában.
- Javaslatot tesz az iskolai munkaterv osztályát, évfolyamát érintő pedagógiai, szervezési stb. feladataira.

Az osztályfőnöki munka tervezése

Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaterv alapján végzi.

Az osztályfőnöki munkaterv felépítése

- A tanév elején összeállított munkaterv:
- Az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
- Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról.
- Osztályfőnöki munkaterv, tanmenet (az osztályfőnöki órák éves terve ahol aktuális).
- Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre havi bontásban.
- Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre.
- Az egyes szülői értekezletek tervezett témái.
- Az osztályban működő szülői szervezet vezetői.
- Az osztályfőnöki munkatervhez csatolt dokumentumok a tanév folyamán:
- Első félévi és tanév végi osztálystatisztika.
- Első félévi és tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
- Jelenléti ívek és feljegyzések a szülői értekezletekről.

Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról

- Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról
  - Tanulók száma, ebből leány
  - Hátrányos helyzetű, ebből halmozottan hátrányos helyzetű tanuló
  - Tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő tanuló
  - Sajátos nevelési igényű tanuló
  - Az iskolában étkező, ebből normatív támogatásban részesülő tanuló
  - Az iskolába járás alól felmentett tanuló (magántanuló)
  - Más településről bejáró tanuló
  - Évfolyamismétlő
    - Statisztikai adatok az első félév és a tanév végén az osztályról
  - Tanulók száma
  - A tantárgyak osztályátlaga
  - Az osztály tanulmányi átlaga
  - Kitűnő tanulók száma és aránya
  - Szaktárgyi dicsérek száma tantárgyanként a tanév végén

- Példamutató szorgalomért adott dicséretetek száma a tanév végén
- Egy tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Két tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Három vagy több tantárgyból évfolyamisméltésre bukott tanulók száma és aránya
- A bukások száma tantárgyanként
- A tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyek eredményei
- Iskolán belüli versenyek eredményei (iskolai versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Iskolán kívüli versenyek eredményei (iskolán kívüli versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Nyolcadik évfolyamon a középiskolai továbbtanulás jellemzői
- Középiskolai felvétel a tanulók választása alapján és a középiskolai felvételi eljárást megelőző írásbeli vizsgán elért eredmények (magyar, matematika)
- A választott középiskolák közül az elsőként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
- A választott középiskolák közül a másodikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
- Továbbtanulás iskolatípusok szerint
- Egyik középiskolába sem felvett tanulók száma és aránya
- A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai az első félév és a tanév végén
- Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
- Az osztály szociális összetétele, hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka).
- A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei).
- Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája.
  - Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).
  - A közösségi tevékenység (közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel).

- A szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).
- Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:
- Milyen változások történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
- Milyen új problémák jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
- A problémák megoldásának érdekében milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

Az osztályfőnöki órák témái

- **Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák a tanév legelső osztályfőnöki óráin**

- A házirend szabályainak megbeszélése.
- Az osztályközösség belső szabályainak megbeszélése, rögzítése.
- Balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése.
- Az osztályközösség gyermekvezetőinek megválasztása.
- Az iskolai munkatervből az osztályt érintő feladatok ismertetése.
- Az iskola környékére vonatkozó közlekedési ismeretek és veszélyhelyzetek megbeszélése.
- A kerékpáros közlekedés szabályai.

- **Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák**

- Félévente egy alkalommal egészségvédelmi téma (helyes táplálkozás; az alkohol- és kábítószer fogyasztás, a dohányzás káros hatásai a szervezetre; a személyes higiénia; a szexuális fejlődés) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vételével.
- Elsősegély-nyújtási alapismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentők hívásának helyes módja.
- Félévente egy alkalommal az elsősegély-nyújtás alapismereteinek gyakorlati elsajátítása céljából az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele.
- Az osztály félévi munkájának és magatartásának értékelése az első és a második félév végén.
- Megemlékezés nemzeti ünnepeinkről.
- Osztálykirándulás előkészítése.

7. A Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendszere

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Munkánk során kiemelten kezeljük:

- a beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő
- a kiemelten tehetséges
- a tanulási kudarccal küzdő
- a sajátos nevelési igényű
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztését

7.1 A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Valamennyi pedagógus, de különösen az osztályfőnök feladata, hogy feltérképezze annak az okát, amelynek következtében a tanuló beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzd.

Az okok lehetnek:

- családban rejlő
- környezeti hatások
- a tanuló kifogásolható magatartású és erkölcsű személyekkel való kapcsolata
- helytelen nevelői hatás
- rossz tanár-diák viszony
- az értékelés, elismerés hiánya
- a gyerek helyzete a közösségben.

A helyzet feltárása után az osztályfőnök, az osztályban tanítók, a gyermekvédelmi felelős, a Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei és a szülők a gyermekre szabott, egyéni tervet beszélnek meg. A helyzet megváltozásáról a tanév végi osztályozó értekezleten az osztályfőnök beszámol.

A felsorolt okok által kiváltott viselkedési zavarok „üzenetként” szerepelnek a gyerekekkel foglalkozók számára. A közös együttműködés révén nem csak az egyes viselkedési formák megválasztására kell törekednünk, hanem a kiváltó okok megszüntetésére vagy legalábbis enyhítésre.

A beilleszkedési, magatartási nehézségek **megelőzése céljából** fontosnak tartjuk:

- az iskola oldott, szeretetteljes légkörének megteremtését
- családi környezet kialakítását,
- a tantermek közös dekorálását
- tisztaság megőrzését
- résztvett a gyerekeket érintő döntések meghozatalában – DÖK és osztályközösségen belül sokszínű szabadidős program szervezését, ahol minden tanuló megtalálja a neki megfelelő elfoglaltságot
- a tanuló saját fejlődéséhez viszonyított értékelését differenciált fejlesztés lehetőségét Pedagógiai Szakszolgálattal történő folyamatos kapcsolattartást.

A meglévő beilleszkedési, magatartási nehézségek **kezelése céljából** fontosnak tartjuk:

- a folyamatosan romló tanulmányi teljesítmény okának feltárását,
- alulteljesítés okainak kiküszöbölését,
- hiányzások vizsgálatát,
- családi háttér feltárását
- évismétlők felzárkóztatásának, beilleszkedésének segítését,
- szociálisan hátrányos helyzetűek támogatását,
- eseti, rendszeres nevelési támogatások rendszerének ismertetését,
- tanulási nehézségekkel küzdő tanulók felzárkóztatását (egyéni fejlesztés, Pedagógiai Szakszolgálatokhoz történő irányítást)
- új tanulók beilleszkedésének támogatását,
- társaik között visszahúzódó „szereptelen” gyerekek bevonást az osztály és a csoport életébe,

Az iskola a BTMN-s tanulókat a szakértői bizottság véleményének figyelembevételével együtt neveli, oktatja a többi tanulóval, vagy magántanulói státuszt tesz lehetővé. A gyermek további fejlesztése érdekében fejlesztő pedagógus, által tartott fejlesztő foglalkozást biztosít.

BTMN gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan:

- alulteljesít;
- társas kapcsolati problémái vannak;
- tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd
- közösségbe való beilleszkedése, személyiségfejlődése nehezített, de nem SNI.

A szülő joga, hogy gyermeke neveléséhez igénybe vegye a pedagógiai szakszolgálat intézményét. A gyermeknek, tanulónak joga van a különleges bánásmódhoz. Az ennek megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani.

A tanuló számára a gyógypedagógus/fejlesztő pedagógus egyéni fejlesztési tervet készít, melyben éves szinten kifejti a kiindulási állapotot, a fejlesztendő területeket és a fejlesztés ütemtervét, feladatait, valamint az alkalmazott módszereket. Az éves fejlesztési terveket az iskola digitális formában tárolja, ellenőrzéskor bemutatja.

A tanulót tanító minden tanító, szaktanár a szakvélemény és igény esetén a fejlesztőpedagógus ajánlásai alapján egyéni tanulási tervet készít, melyet szükség szerint, pl. félévente módosít.

A tanuló mentesítését az igazgató a szakértői bizottság véleménye alapján mondja ki, egyben előírhatja a szóveges értékelést és minősítést.

A BTMN tanuló kötelező felülvizsgálatát a szülő és az iskola kezdeményezésével indítják.

Az iskola közösségében kiemelten fontos az e fajta másság iránti toleranciára nevelés, elfogadtatás, segítségnyújtás a kortársaktól is.

7.2. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetségfejlesztő program célja: az intézményben tanulók egyéni adottságainak hatékony fejlesztése, a tehetségek gondozása, a veleszületett képességek kibontakoztatása, továbbfejlesztése, az ismeretek szilárd alapozása, önálló ismeretszerzés képességének fejlesztése. Az új módszerek, technikák alkalmazásával a tanulók olyan képességei is fejlődnek, mint a kommunikációs képesség, vitakészség, együttműködés.

A tehetséggondozás minden pedagógus szakmai kötelessége. Fontos, hogy minél előbb felismerjük a tehetségre utaló tulajdonságokat, attitűdöket (testi, fizikai, intellektuális, érzelmi, stb. területen). Minden gyermeknek meg kell kapnia a lehetőséget és a segítséget, hogy képességének megfelelően teljesítsen. Iskolánk arra törekszik, hogy biztosítsuk az átlagostól eltérő, valamilyen területen tehetséges tanulók optimális fejlesztését.

A program megvalósításának legfőbb módjai:

- a tanulók megfelelő külső és belső motiválása
- egyéni differenciálás

A program szerkezeti keretei:

- szakkörök, tehetséggondozó foglalkozások.
- integrációs foglalkozások.
- szabadidős tevékenységek
- sportfoglalkozások,

A tehetséggondozás színterei:

- tanítási órák
- délutáni, egyéni érdeklődés alapján szervezett szakkörök, foglalkozások, műhelymunka
- edzések
- szaktárgyi versenyek
- jeles napokhoz kapcsolódó rendezvények
- tanulmányi - és sportversenyek
- intézményi szervezésű szabadidős programok
- külső rendezvényeken való szereplések
- helyi rendezvényeken történő bemutatkozás
- pályázatokon való részvétel

Alkalmazott módszerek:

- differenciálás egyéni képességek szerint
- tanulási folyamat irányítása
- tevékenykedtetés
- differenciált értékelés (minősítő és fejlesztő értékelés, árnyalt értékelés)
- egyéni tanulási folyamat és tevékenység
- konfliktuskezelés
- tanulói megismerés (motiváció, attitűd)
- problémaközpontú tanítás
- vita
- interjú
- magyarázat, szemléltetés, megbeszélés, versenyek
- projekt

A tehetséggondozás során alkalmazott munkaformák:

- csoportmunka
- kooperatív tanulás
- projektmunka
- páros munka
- egyéni munka
- csapatépítő és bizalomfejlesztő játékok

- mentorálás
- dokumentumelemzés
- önértékelés

7.3. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A felzárkóztatás komplex, nagy körültekintést, lelkiismeretességet és áldozatot kívánó pedagógiai tevékenység. Jelenti a lemaradás fokának és okainak feltárását, a tanuló helyes önismeretre és küzdőképességre való nevelését, a tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozások és a tanórai differenciált foglalkoztatás megtervezését, szervezését és kivitelezését.

A tanulási kudarc a teljesítmény és a követelmény közötti viszonyítás. A kudarcot a tanuló akkor éli meg, illetve akkor következik be, amikor a teljesítmény egy kritikus értéket meghaladó mértékben marad alatta a követelménynek. A tanulmányi kudarc általában kísérőjelenséggént a tanuló családi, szociális, kulturális, egészségügyi helyzetéből adódik. Okozhat kudarcot az iskolai környezet is, a tanuló és az osztályközösség, a tanár-diák viszony, a tanuló személyisége és az iskola követelményrendszere. Gyakran az iskolán kívüli és belüli hatások egyszerre jelentkeznek.

A tanulási kudarcnak kitett, az azt átélő tanulóval foglalkozó pedagógusoknak (különösen osztályfőnök, gyermekvédelmi felelős, pszichológus) először a kudarc okait kell feltárniuk, azután személyre szabott programot kell kidolgozniuk a kudarc felszámolásának érdekében:

- az iskolai, otthoni tanulást akadályozó tényezők felmérése,
- a családi, szociális, kulturális, egészségügyi meghatározottságok felmérése,
- szülői, családi erőforrások bekapcsolása (együttműködés megteremtése),

Iskolai szintű fejlesztő feladatok:

- diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia szűrés szakemberek bevonásával,
- anyanyelvi kultúra elsajátítása a kisiskolás szakaszban,
- olvasási kultúra elsajátítása, olvasás-szövegértés a tanulás alapja,
- az élethosszig tartó tanulás képességének és igényének kifejlesztése (személyiségfejlesztés - motiváltság),
- differenciált nevelői munka (személyre szabott fejlesztés),
- differenciált oktató munka (osztálykeretben, differenciált csoportokban),
- az iskolai értékelésmotiváló, pozitív, előremutató legyen.

7.4. A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásával kapcsolatos feladatok

A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről értelmében: „sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,”

Az irányelvben foglaltak célja: hogy a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok ugyanúgy összhangba kerüljenek, mint más gyermekeknél.

Az e csoportba tartozó gyermekeknek eredményes nevelésük-oktatásuk érdekében a szokásostól eltérő, nagyobb mértékű pedagógiai segítséget kell nyújtani.

A sajátos nevelési igényű tanulók pedagógiai ellátása állapotuknak megfelelően különböző szervezeti keretek között történhet:

- **szegregáltan** gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményekben,
- **integráltan** ép társaikkal együtt a „befogadó” iskolában.

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő integrált - oktatásuk.

A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése- oktatása, gyógypedagógiai megsegítése

Az integrált oktatásban résztvevőknél figyelembe vesszük a sajátos nevelési igényű gyermekek iskolai nevelésének-oktatásának tantervi irányelveit és a különleges gondozáshoz való jogának érvényesítését. Feladatunkat a Szakértői – és Rehabilitációs Bizottságok szakvéleménye alapján végezzük, melyben előrevetítik számunkra a fejlesztés lehetőségeit. Az integrált nevelés-oktatás során előtérbe helyezzük a sérült gyermekek egyéni képességeit, életkori sajátosságait és terhelhetőségét.

A tanulók fejlesztéséhez igazodó pedagógiai, gyógypedagógiai eszközök és terápiák:

- differenciált tanulásszervezés és nevelési szükségletekhez igazodó eszközrendszer,
- páros-, csoport- és sok egyéni munka,
- a hagyományostól eltérő tanulásszervezési módok: kooperatív tanulás, motiváció,
- szemléltetés,

- többszintű feldolgozást lehetővé tevő több eltérő nehézségi fokozatra kidolgozott feladatlapokkal, a tanuló teljesítményét önmagához viszonyító, a fejlődést figyelembe vevő értékelés,

A tananyag feldolgozása során figyelembe vesszük az egyes SNI tanulók csoportjára jellemző tantárgyi tartalmak módosulásait,

- eltérő tanulási stílus és tempó,
- egyéni fejlesztési terv készítése, egyéni haladási ütem biztosítása,
- folyamatos hatékonyság-vizsgálat,
- a tanulói teljesítmények elemzése,
- szemléletes, praktikus ismereteket magában hordozó gyakorlatorientált oktatás,
- a kutató, felfedező, cselekvéses tanulás,
- szoros együttműködés az iskola pedagógusai és gyógypedagógusai között,
- kapcsolattartás a sérült gyerekek szüleivel,
- a befogadó, inkluzív szemlélet,
- gondoskodó, odafigyelő, szeretetteljes környezet,

Az irányelveket figyelembe vevő helyi tanterv, ehhez illeszkedő tankönyvek és taneszközök, terápiás fejlesztő tevékenység végzése, az EGYMI szakemberei által, a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása.

Az integráció sikerességét előrejelző tényezők

1. A szülő részéről:

- elfogadó magatartás,
- reális helyzetértékelés,
- tájékozottság a gyermek fogyatékoságával kapcsolatban (ismerje gyermek e személyiségét, állapotát, a szükséges beavatkozásokat, kezeléseket),
- fegyelmezetttség (kezelés, veszélyeztetettséggel kapcsolatban és nevelési kérdésekben),
- együttműködési készség a pedagógusokkal, szakorvossal.

2. A pedagógusok részéről:

- empatikus hozzáállás,
- speciális pedagógiai felkészültség,
- innovatív készség,
- plusz munka vállalása,
- gyermek- és szakmaszeretet.
-

3. Mit tehetünk a sikeres integrációért?

- Az integráció törvényi feltételeinek megvalósítása (alapító okirat, nyilvántartás).
- A tanulók különleges igényének figyelembevétele a törvény-adta jogok érvényesítésével:
- a rehabilitációs, rehabilitációs szempontok érvényesítése (órakeret, szakember biztosítása differenciált fejlesztés és követelménytámasztás, stb.).

A tárgyi feltételek megteremtése:

- taneszközök biztosítása,
- speciális segédeszközök (pl.: egyéni megvilágítás),
- akadálymentesített környezet kialakítása (láthatóság, tájékozódás segítése).

A személyi feltételek biztosítása:

- az érintett pedagógusok továbbképzésének lehetővé tétele
- A tantestületben és a dolgozók körében elfogadó légkör teremtése.

7.5. A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése- oktatása, gyógypedagógiai megsegítése

Oktató-nevelő munkánk feladatai: **Bevezető és kezdő szakasz:**

Az iskolakészültség megalapozása, a tanuláshoz alapvető képességek kialakítása a kultúrtechnikák eszközszintű elsajátítása, a tudásanyag bővítése, amelyek a felső tagozatba való továbbjutás elengedhetetlen feltételei.

Ennek érdekében nagy hangsúlyt fektetünk a gyermekek énképének, önértékelésének, valamint a társadalmi normáknak megfelelő magatartási szokások alakítására is.

Tevékenységünk középpontját az anyanyelvi nevelésre helyezzük, mivel tanulóink a beszéd tartalmi és formai oldalát tekintve igen nagy lemaradással érkeznek.

A munkáltató, cselekedtető módszerrel a gyermekeket apró lépésekkel vezetjük be a betűk világába, időt hagyva az olvasás elsajátításához nélkülözhetetlen képességek és készségek kialakítására. A tananyagot két éven keresztül tanítjuk.

Alapozó és fejlesztő szakasz:

Mivel ebben a szakaszban legfontosabb az életre való felkészítés, olyan praktikus ismereteket igyekszünk nyújtani, amelyek a mindennapokban való eligazodást segítik.

Oktató- nevelő munkánk főbb területei:

- az ismeretek bővítése, rendszerezése,
- kitekintés az egyes tudományágak felé,
- a tudásanyag megszilárdítása,

- a pályaválasztás segítése,
- az önálló életvezetési technikák gyakoroltatása a társadalomba való kiegyensúlyozottabb beilleszkedés érdekében.

A praktikus ismeretek és az önálló életvezetési technikák gyakoroltatásához a tanítási órák tág lehetőséget nyújtanak. A készségi tárgyak tanítását, az új kihívásokat elemezve - komplex feladatnak kell, hogy tekintsük.

Célszerű felhasználnunk olyan képességek fejlesztésére, amelyben a gyermekek személyisége kreativitása szabadon kibontakozik. Kiemelkedően fontosnak érezzük, hogy, a sajátos nevelési igényű gyermekek önismerete, önmaguk képességeiről alkotott képe kedvezően alakuljon e tantárgyak tanulása által. Különös figyelmet szentelve a tehetséges gyermekekre. Nagy gondot fordítunk a testi nevelésre, a testnevelés órákon előtérbe helyezzük a gyermekek szomatikus terhelhetőségét.

Egészségügyi pedagógiai célú rehabilitáció és rehabilitáció a fejlesztési szakaszokhoz rendelt.

A rehabilitációs célú foglalkozásokat a tanulók igényei és szükségletei alapján szervezzük valamennyi évfolyamon. Az iskoláztatás első két szakaszában "a sérült funkciók működőképességének helyreállítására, a képességek fejlesztésére, korrekatív hatások érvényesítésére nagyobb szükség van, mint felsőbb évfolyamokon.

Az órák tervezésénél e lényeges szempontot követjük.

A foglalkozások célja, feladata: A fejlesztés a tanítás-tanulás folyamatában megmutatkozó fejletlen vagy sérült funkciók korrigálása, kompenzálása, a tanulási technikák elsajátítása a szociális képességek fejlesztésére irányul.

A rehabilitációs tevékenységek a gyermekek pszichikai és fiziológiai funkciózavarának kiegyenlítését, helyreállítását célozza, melyek megelőzhetik a sérülésből adódó másodlagos tünetek kialakulását, megfelelő eljárás és eszközrendszer segítségével.

A bevezető és kezdő szakasz rehabilitációs feladatai (1-4. évfolyam):

A megismerő tevékenység az emlékezet a figyelem fejlesztése, a beszéd alaki és tartalmi oldalának erősítése, igény szerint logopédus szakember bevonásával.

Kiemelt feladata: A gondolkodási képességek, a tanulási képesség és kommunikáció fejlesztése.

A gondolkodási képességek fejlesztésének területei: Összehasonlítás. Differenciálás. Analizáló-szintetizáló képesség fejlesztése. A produktív és reprodukív képzelet emlékezet és figyelem együttes fejlesztése.

Motoros képességek fejlesztése (finommozgás, vizuomotoros koordináció, nagymozgások végzése).

Tér és időbeli tájékozódási képesség alakítása.

Kommunikációs képességek fejlesztése és ezek területei: A beszédindíték, beszédkedv fokozása, ösztönzés a beszédre, a szókincs aktivizálása és gyarapítása. A nyelvi gátlások leküzdése. Az olvasás-írás tanulásában mutatkozó fejlődési lemaradások leküzdése (az olvasás irányának gyakorlása, sortartás, sorváltás, magánhangzó - mássalhangzó differenciálása, hang és betű asszociációjának megerősítése).

Írásmozgás fejlesztése, ceruzafogás korrekciója, a mozdulatok gyakorlása.

A tagolt, nyelvtanilag helyes, tiszta beszéd kifejlesztése. Szövegalkotás szóban és írásban, szövegértelmezés. Grammatikai gyakorlatok.

A fejlesztés érdekében logopédiai ellátással a rehabilitációs órákkal párhuzamosan a gyermekek beszédterápiája történik. Melynek célja: a beszéd tartalmi és formai oldalának fejlesztése, beszédhiba-javítás. Szociális képességek fejlesztése: Kötődések, viszonyulások kialakítása, szabályok felismerése, értelmezése, betartása. A társas kapcsolatok formáinak ismerete, gyakorlása. Önbecsülés, önfegyelem, akarat kialakítása, fejlesztése. A kulturális hátrányokból eredő viselkedési formák pozitív befolyásolása. Az önkiszolgálás képességének fejlesztése, játékra nevelés.

Alapozó és fejlesztő szakasz rehabilitációs feladatai (5-8. évfolyam): A korrekatív célú fejlesztés ebben a pedagógiai szakaszban a megelőző évekre alapozóan folytatódik.

A harmonikus személyiség, az önfegyelem, a tudatos magatartás fokozott fejlesztése. Céltudatos feladatok és munkavégzés kialakítása.

A társas kapcsolatok fejlesztése, a konfliktuskezelés képességének alakítása.

Felkészítés a családi szerepekre.

A kognitív képességek fejlesztésében a verbális szint megerősítése.

Műveletek, feladatmegoldások menetének értelmezése, szabályok alkalmazása, ok okozati összefüggések kezelése.

Törekvés a kortárs csoportba történő visszavezetésre, beilleszkedésre.

Tanórán kívüli tevékenységek:

Célja: A tanulók nehéz szociális helyzetéből adódóan a hátrányok csökkentése, az esélyegyenlőség biztosítása.

A tanórán kívüli szolgáltatások vonatkozásában a következőket kínáljuk:

Napközis otthonos foglalkozások. Szakkörök, sportkör, könyvtár, múzeum, színházlátogatások. Nyári táboroztatás. Felkészítés kulturális és sportversenyekre. Igény szerint a hitoktatás lehetőségének biztosítása. Esetenként egészségügyi ellátás biztosítása. Drog- és bűnmegelőzési programok. Mentálhigiénés programok.

A napközis foglalkozások - a tanítási órákra való felkészülés mellett - lehetőséget adnak egyéb tevékenységek végzésére is. A kulturális és technikai foglalkozások a tanulók képességeinek kibontakoztatását a szabadidő hasznos eltöltését célozzák. A többszörösen hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásának színtere (tisztkodási igény kialakítása étkezési, viselkedési szokások gyakoroltatása, a közösségbe való beillesztés). Marad idő a szabadban töltött játékra, sportra, amelyek a helyes viselkedési szokások gyakorlását és az egymáshoz való alkalmazkodást segítik. A napközi igénybevétele a gyermekek számára tartós személyi kapcsolatokat, védettséget és biztonságérzetet nyújt. A tanulószobai tevékenységek a tanulók tanítási órákra való felkészülését szolgálják az erre szánt időt az ismeretek pótlásával, és felzárkóztatással töltik. A napköziben és tanulószobán résztvevők bekapcsolódhatnak a szakkörök munkájába.

Szakkörök, sportkör: A diákok érdeklődésével összhangban működtetjük a szakköröket, melyeknek a képességfejlesztésben, kiemelt szerepük van. Gazdagítják a személyiséget, segítik a társas kapcsolatok alakulását, a szocializációt. A mindennapos testedzés biztosítása érdekében sportkört szervezünk. Célunk a testnevelési órákon túl a gyermekek mozgáskoordinációjának fejlesztése, a harmonikus, összerendezett mozgás alakítása, az erőnlét és állóképesség javítása.

A tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs tevékenység

A sajátos nevelési igény, illetve fogyatékoság tényét kizárólag a szakértői és rehabilitációs bizottságok állapíthatják meg, komplex - orvosi, pedagógiai, gyógypedagógiai, pszichológiai - vizsgálat alapján. A tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs tevékenység vagy az országos szakértői és rehabilitációs tevékenység keretében kell:

- a fogyatékoság szűrése, vizsgálata alapján **javaslatot tenni** a gyermek, tanuló különleges gondozás keretében történő ellátására, az ellátás módjára, formájára és helyére, az ellátáshoz kapcsolódó pedagógiai szakszolgálatra;
- **vizsgálni** a különleges gondozás ellátásához szükséges **feltételek meglétét**.

A szakértői és rehabilitációs bizottság által végzett vizsgálat a gondozó- vagy oktatási intézmény kezdeményezésére illetve a szülő kérésére vagy egyetértésével indul, s annak megkezdéséhez - kivéve, ha a szülő ismeretlen helyen tartózkodik - a szülő jelenléte szükséges. A gyermek, tanuló érdekében a vizsgálaton történő részvétel, a kijelölt intézménybe történő beíratás érdekében államigazgatási eljárás kezdeményezhető. Az államigazgatási eljárásban hozott határozat ellen a szülőnek fellebbezési joga van.

A szakvélemény - a személyi adatokon túl - többek között tartalmazza

- a sajátos nevelési igényre (fogyatékoságra) vagy annak kizárására vonatkozó megállapítást, az azt alátámasztó tényeket;
- a korai fejlesztés és gondozás szükségességét, az ennek keretében nyújtott szolgáltatásokat valamint azok idejét, a fejlesztéssel kapcsolatos szakmai feladatok megjelölését és azt, hogy a feladatokat milyen ellátás keretében, mely intézmény biztosítja;
- annak megállapítását, hogy a gyermek, tanuló csak az e célra létrehozott, a fogyatékoság típusának megfelelően létrehozott nevelési, oktatási intézményben vagy a többi gyermekkel, tanulóval közösen is részt vehet az óvodai nevelésben, iskolai oktatásban;
- annak megállapítását, hogy a gyermek tankötelezettség teljesítése helyett képzési kötelezettséget teljesít, a képzési kötelezettség teljesítésében részt vevő intézményt illetve annak feltüntetését, hogy a gyermek a képzési kötelezettségnek szülői otthoni ellátás keretében tesz eleget, továbbá a fejlesztő felkészítés módját, a foglalkozások heti idejét;
- annak megállapítását, hogy a fogyatékos tanuló tankötelezettségét kizárólag iskolába járással vagy a szülő választása szerint iskolába járással, illetve magántanulóként, illetőleg kizárólag magántanulóként teljesítheti;
- annak megállapítását, hogy a gyermek tankötelezettség teljesítése helyett képzési kötelezettséget teljesít;
- a javasolt intézmény megjelölését és a beíratás időpontját;
- továbbá a gyermek, tanuló nevelésével, oktatásával kapcsolatos sajátos követelményeket

Sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása, sajátos elveinek, tanulást nehezítő körülményeinek figyelembevétele

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását;
- az iskolai tanuláshoz szükséges képességek átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét;
- az SNI-igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő, fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

- Az integráció során a nevelés egészét átható habilitációs, rehabilitációs nevelés célja az SNI fiatalok szocializációja, eredményes társadalmi integrációja, fogyatékból eredő hátrányok csökkentése.

A tanulás szervezése: az integrált osztályokban elkerülhetetlen a differenciált oktatás, mivel a sajátos nevelési igényű tanulók elé különböző célokat tűzünk ki, az ismereteket különböző mélységben és terjedelemben, a gyermek domináns érzékszervi csatornájára építve tesszük hozzáférhetővé a számukra. Az egyes tanulókhoz kell igazítani a tanulási folyamat szerkezetét, tempóját, eszközeit. Figyelembe kell venni a gyermekek terhelhetőségét, fáradékonyságát. Kooperatív tanulásszervezésével lehet biztosítani, hogy minden tanuló lehetőségeihez mérten hatékonyan részt vegyen a tanulás folyamatában.

A tanulók értékelése: az integráltan oktatott tanulók a többségi iskolában szokásos értékelési rend szerint kapnak minősítést a számukra megfelelő iskolatípus és osztályfok sajátos nevelési igényükre vonatkozó tantárgyak és tantervi követelmények megjelölésével.

Taneszközök, segédeszközök: hasznos, ha az integrált tanulók is - amikor csak lehetséges - ugyanazokkal a taneszközökkel dolgoznak, mint a többiek. Ha szükséges, más, eltérő taneszközt is be kell szerezni, viszont fontos, hogy ezeket ismerje meg a többi tanuló is és alkalmanként ők is használják.

A gyógypedagógus, a terapeuta – esetenként más szakember - véleményének figyelembevételével készíti el a fejlesztő programot, amely a tanuló különleges gondozási igényére épül, és egyéni tulajdonságainak fokozatos kibontakozását szolgálja.

A sajátos nevelési igényű gyermekek képzésének során a legfontosabb szempontok:

- az értelmi, a testi és érzelmi fejlődés folyamatos pozitív változása,
- a sérült részképességek folyamatos fejlesztése,
- egyéni szükségletek,
- társadalmi beillesztés.

Mindehhez olyan iskolai légkört kell teremteni, amelyben mind a tanuló, mind a felnőtt jól érzi magát, ahol az emberi és társas kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten alapulnak, ahol minden tanuló teljes értékű emberként élheti meg önmagát, a másságot is elfogadva.

Minden szakértői véleménnyel rendelkező tanulóknak szükségleteihez és a szakértői állásfoglaláshoz igazodva biztosítjuk a rehabilitációs időkeretet. A pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs foglalkozások fajtáit és óraszámát – az éves órakeret függvényében, a rászoruló tanulók szükségleteinek ismeretében – tanévenként munkatervben rögzítjük, a konkrét fejlesztési órarendeket is tanév elején állítjuk össze.

A habilitációs - rehabilitációs foglalkozások egyéni vagy csoportos formában is tarthatók.

- A foglalkozás a gyermek képességeinek, a fejletlen vagy sérült funkcióinak feltérképezésével indul.
- A fentiek ismeretében fejlesztési terv készül.
- A foglalkozások anyagának, tapasztalatainak feljegyzése folyamatosan történik.
- Lényeges elem az évenkénti pedagógiai diagnosztizálás, amelyet írásban rögzít a gyógypedagógus.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai és feladatai:

- a) A testi, érzékszervi, értelmi, beszéd- és egyéb fogyatékból, az autizmusból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása.
- b) A meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében.
- c) A különféle funkciók egyensúlyának kialakítása.
- d) A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.
- e) Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők:

- a) A fogyatékból típusa, súlyossága.
- b) A fogyatékból kialakulásának ideje.
- c) A sajátos nevelési igényű tanuló- életkora, pszichés és egészségi állapota, rehabilitációs műtétei-, képességei, kialakult képességei-, kognitív funkciói, meglévő ismeretei.
- d) A társadalmi integráció kívánalmai: lehetséges egyéni életút, továbbtanulás, pályaválasztás, életvitel.

Az intézmény minden tanév végén (június 30-ig) jelzi az illetékes Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság felé azoknak a tanulóknak az adatait, akinek a következő tanévben kötelező felülvizsgálatuk lesz. A gyógypedagógus a rehabilitációs foglalkozásokról munkanaplót vezet, továbbá a rehabilitációs foglalkozásokat az egyéni fejlődési lapon is dokumentálja. Az Egyéni Fejlődési Lap nem egyenértékű a Haladási Naplóval: A Haladási Napló a rehabilitációs órák feldolgozott anyagát tartalmazza, napi/heti bontásban, félévi és év végi állapotrögzítéssel, az Egyéni Fejlődési Lap pedig a gyermek/tanuló állapotában végbement nagyobb változásokat rögzíti, egy-egy terápiás periódus lezárását tartalmazza. Az Egyéni Terápiás Terv pedig a tanév rendjéhez igazodó rehabilitációs munka főbb célkitűzéseit tartalmazza, a teljes tanévre; tehát minden új tanévben a gyógypedagógus új Egyéni Terápiás Tervet készít.

Egyéni fejlesztés

Munkánk megvalósulása egyéni fejlesztés, kis csoportos fejlesztés, és rehabilitációs órák tartásával történik.

Egyéni fejlesztés meghatározása:

Az egyéni fejlesztési terv a szakértői vélemény és a pedagógus saját pedagógiai diagnózisa alapján készül.

Tartalmazza:

- a fejlesztés fő területeit,
- a fejlesztés idejét, ütemezését,
- a fejlesztés célját, feladatát, módszerét, eszközét.

Az egyéni fejlesztési terv a *pedagógus napi munkájához* is segítséget ad, vezérfonal és támpont. Használatával lehetővé válik, hogy a pedagógus az oktatási- nevelési folyamatot, a tanulás szervezését, a tanulási folyamat szerkezetét, tempóját, eszközeit a sajátos nevelési igényű tanulók egyediségéhez igazítsa.

Tanórai munkájába is tudatosan be tudja építeni az érintett tanulók speciális fejlesztésének elemeit, így a pedagógiai folyamat egészében érvényesíthető, a sajátos nevelési igénynek megfelelő differenciálás.

Az egyéni fejlesztés célja

- akadályozott fejlődésből eredő hátrány csökkentése
- a tanuló képessé válják a tanulási-ismeretszerzési folyamatban való aktív és eredményes részvételre,
- az ismeretszerzési folyamat minél kevesebb nehézséget jelentsen számára
- (kiemelkedő képességek esetén az egyéni ütemű ismeretszerzés támogatása)

Az egyéni fejlesztés funkciója

- korrigálás, kompenzálás,
- a hiányzó pszichikus funkciók, képességek kialakítása,
- a sérült pszichikus funkciók fejlesztése,
- egyéni tanulási technikák kialakítása,
- a fejlődésben jelentősen elmaradt területek feltárása és megsegítése,
- egyéni haladási ütem, tanulási tempó biztosítása,
- az elért részeredmények által a tanuló motiváltságának elősegítése, fokozása,
- a tanuló fejlődésének megállapítására leginkább alkalmas értékelés alkalmazása,
- a tananyag, valamint a fejlesztési követelmények tanulókhöz igazodó differenciálása.

Az egyéni fejlesztési terv összeállításának lépései:

- Komplex pszichológiai–pedagógiai diagnózis
- A fő fejlesztési irányok meghatározása
- A fejlesztés kiemelt területei
- A területek fejlesztésének feladatokra bontása.
- A fejlesztés összehangolása a tantárgyakkal, tantervvel, tanmenetekkel.
- Ütemezés, prioritások megjelenítése.
- Eszközök, módszerek tervezése.
- Munkamegosztás tervezése (személyek bevonása, együttműködés).
- A megvalósítás színtereinek tervezése.
- A dokumentum elkészítése, elhelyezése.

Visszacsatolás, kontroll vizsgálat

- Fejlesztési során elért eredmények minősítése, értékelése
- Félévkor és év végén
- Szöveges minősítés: nem javult, keveset javult, lényegesen javult minősítéseket
- Visszaigazolás a tervezőmunkáról fejlesztés értékelése, nemcsak a tanulóra, hanem a többi szereplőre és a folyamatra is vonatkozik.
- Kötelezően elvégzendő kontrollvizsgálati eljárás szakértői bizottságnál (kontrollvizsgálat időpontját az általános iskola kíséri figyelemmel.)
- Célszerű az egyéni fejlesztési tervben meghatározott eredményértékelést és a kontrollvizsgálaton készült szakvéleményt összehangolni.

A fejlesztés területei:

- sérült funkciók korrekciója
- a hiányzó funkciók pótlása
- a tanuláshoz szükséges pszichikus funkciók fejlesztése történik

Mitől „egyéni” a fejlesztés?

Az egyéni fejlesztési terv kizárólag egy adott gyermek/tanuló fejlesztéséhez készül, annak egyéni sajátosságaihoz igazított, más tanulóra nem alkalmazható!

Gyógypedagógusi feladatok ellátása

Intézményünkben a 2014-2015 –es tanévtől utazó gyógypedagógus hálózat működött, de 2018/2019-es tanévtől a tankerületben működő Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézményből utazó gyógypedagógus látja el a feladatot. A sajátos nevelési igényű gyermekek gyógypedagógiai ellátása, fejlesztése legfőbb feladatuk. A gyermekek a Köznevelési Törvényben

előírtak alapján rehabilitációs ellátásban részesülnek, egyéni vagy kiscsoportos formában, egyéni fejlesztési terv alapján.

Cél: A tanítás tanulás folyamatában mutatkozó fejletlen vagy sérült funkciók korrigálása, kompenzálása, tanulási technikák elsajátítása, a szociális képességek fejlesztése, a pszichés és pszichológiai zavarok kiegyenlítése.

7.6. A különleges bánásmódot igénylő tanulókkal összefüggő tevékenységek

A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani.

SNI tanuló, az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Az SNI tanuló együtt neveléshez, együtt oktatáshoz megfelelő szakember helyi és az EGYMI által biztosított gyógypedagógus útján biztosítható az intézményben.

SNI: Pszichés fejlődési - súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási - zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztése.

Iskolánk oktató-nevelő munkájának legfontosabb feladata a másság elfogadása, egymás iránti empátia, tolerancia. Folyamatos kapcsolattartás a szülők közösségével, hogy fogadják el ezeket a gyerekeket. Nevelőink a tananyag feldolgozásánál figyelembe veszik az SNI-s tanulásra jellemző módosításokat, együttműködnek a szakemberekkel, javaslataikat, iránymutatásait elfogadják, beépítik a pedagógiai folyamatokba.

Helyi pedagógiai programunknál alapul vesszük, hogy a sajátos nevelési igényű gyermek minden más gyermekkel közös emberi tulajdonságokkal rendelkezik, hogy ugyanabban a kultúrában, emberi közösségben, társadalomban él. Ezért felnőtté válásukhoz biztosítjuk iskolai kereteinken belül az elsajátítható tudást és a kialakítandó képességeket, szem előtt tartva egészséges személyiségfejlődésük megalapozását, fejlesztését, illetve oktatásukhoz – nevelésükhöz nélkülözhetetlen speciális szükségleteiket.

- szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján – az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből - az értékelés és minősítés alól mentesítés adható;
- a pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók oktatása a többi tanulóval együtt, integrált nevelés, oktatás keretében is történhet.

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat:

- a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása;

- a pozitív énkép és önértékelés kialakítása;
- a tanulás iránti motiváció és a kudarctűrő képesség növelése;
- a kortársakra és a felnőtt közösségre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása;
- a társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés.

A fejlesztés kiemelt céljai, feladatai specifikus tanulási zavarok esetén A pszichés fejlődési zavar körébe tartozó jelenségeket, így az iskolai tanulási és viselkedési problémák kialakulását különböző tényezők idézhetik elő. Ezért a specifikus tanulási zavar valamint a viselkedésszerveződés zavarának megállapítása sokrétű, differenciáldiagnosztikai irányultságú állapotfeltárást igényel a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok részéről.

A specifikus tanulási zavarok esetében a tanulók alapproblémája, hogy jó értelmi képességeik ellenére az olvasással (diszlexia), a helyesírással (diszortográfia), az írásmozgással (diszgráfia) és a számolással (diszkalkulia) kapcsolatban az iskolai oktatás során feltűnő nehézségek jelentkeznek, általános értelmi képességeik és tanulási teljesítményeik között alulteljesítés formájában lényeges különbség áll fenn. Ennek az eltérésnek a hátterében a megismerési képességek különböző zavarai állnak, amelyek az olvasás, az írás, a helyesírás vagy a számolás területén önálló, (körülírt) vagy kevert típusú zavar (együttjárás) formájában jelenhetnek meg.

Diszlexia: az olvasási képesség zavara, a specifikus tanulási zavarok leggyakoribb formája, amely önmagában és más jelenségekkel kombinálódva fordulhat elő.

Jellemzői:

- a hang-betű kapcsolat kialakulásának nehézsége;
- hiányos fonológiai tudatosság: nehezített a beszédhangok megkülönböztetése, hangok, szótagok sorrendjének, rímek felismerésének nehézsége;
- értelmes és értelmetlen szavak helyes/hibás olvasásának különbözősége;
- gyenge rövid távú emlékezet, a hallott szöveg pontatlan és részleges feldolgozása;
- rendhagyó szavak szabályosítása olvasásnál;
- írott szavak felbontása a szavakat alkotó hangelemekre;
- vizuális felismerési zavarok, vizuálisan hasonló betűalakok esetén.

A fejlesztés célja:

- a fejlesztőmunka specifikus olvasászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás készségét, segítse az olvasás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

- betűbiztonság és az összeolvasási készség, a fonológiai tudatosság;
- a rövid távú emlékezet;
- az auditív, vizuális és mozgáskoordináció fejlesztése;
- a testséma biztonságának kialakítása;
- az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő analizálósintetizáló módszerrel;
- az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt;
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során;
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel;
- az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával;
- speciális olvasástanítási program alkalmazása;
- az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése.

Diszortográfia: a helyesírási képesség zavara, nagy gyakorisággal társul diszgráfiával, de az együttjárástól függetlenül egyik önálló megjelenési formája a specifikus tanulási zavaroknak.

Jellemzői:

- a centrális auditív feldolgozás, a fonéma feldolgozás zavara;
- beszédhangok neheztelt megkülönböztetése a fonetikai, fonológiai jellemzők pl. (időtartam, zöngesség mentén);
- helyesírási hibák halmozódása;
- a tollbamondás utáni írás hibái.

A fejlesztés célja:

- a fejlesztőmunka specifikus helyesírászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő helyesírási készségét, segítse elő az anyanyelvi kompetencia kialakulását, az írott nyelv használatának korosztályi szintű alkalmazását.

A fejlesztés feladata:

- a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség;
- a rövidtávú emlékezet fejlesztése;
- a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása;
- a figyelem és az önértékelési képesség fejlesztése.

Diszgráfia: az írás grafomotoros jellemzőinek zavara.

Jellemzői:

- csúnya, torz, nehezen olvasható íráskép;
- szaggatott betűalakítás és betűkötések;
- rossz csukló, -kéz,- ujjtartás, az íróeszköz helytelen fogása, görcsösség;
- egyenetlen ritmusú, strukturálatlan íráskép, formai és aránybeli hibák;
- kialakulatlan kézdominancia;
- lassú tempójú írás, központozás, hiánya, nagybetűk használata és betoldása a kisbetűk közé;
- továbbá: fonológiai-nyelvi jellemzők zavara (nyelvtan, mondat szerkezet, helyesírás).

A fejlesztés célja:

- a specifikus írászavar javításának feladata az iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő írás készséggel rendelkezzen, képes legyen azt a kommunikáció egyik formájaként használni ismeretszerzés, tudásgyarapítás és társas kapcsolatok létesítésének céljára.

A fejlesztés feladatai:

- a mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra;
- a testséma biztonságának kialakítása;
- a vizuomotoros koordináció fejlesztése;
- az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló íráskivitelezés);
- a ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése;
- sikertudat kialakítása.

Diszkalkulia: a számolási képesség specifikus zavara. A specifikus számolási zavar a különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége.

Jellemzői:

- a szimbólumok felismerésének és tartalmi azonosításának nehézségei;
- a mennyiségfogalmak kialakulásának hiányosságai;
- a mennyiségfogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a számsor- és szabályalkotás zavara;
- a téri és síkbeli viszonyok érzékelésének hiányosságai;

- helyi érték megértésének, műveleti jelek értelmezésének, halmazok, mennyiségek összehasonlításának nehézségei;
- szerialitási zavar, számlálási és becslési képesség hiánya;
- számértékek szimbólikus funkciójának értelmezési nehézségei;
- mennyiség és arab szám megfeleltetés és a számértékek összehasonlításának nehézsége;
- számjegyekre vonatkozó lexikai hibák;
- komplex aritmetikai műveletek értelmezésének problémái;
- gyenge verbális emlékezet, a számmemória és az általános memóriateljesítmény különbsége;
- figyelemzavar.

A fejlesztés célja: a specifikus számolási zavar esetén a fejlesztő munka feladata iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő matematikai készséggel rendelkezzen, képes legyen a matematikai kompetencia megszerzésére, a számolási-matematikai műveletek használatára, az ismeretszerzés, a tudásgyarapítás és a hétköznapi gyakorlat színterein. A számolás elkülönülten szerveződő képességrendszer, amelynek számos kapcsolata van a beszéd, az olvasás és az írás rendszereivel, ezért a számolási zavarok a specifikus tanulási zavarok és nyelvi zavarok különböző megjelenési formáival együtt járhatnak.

A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

- a számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése;
- matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazás;
- a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése;
- a vizuális-téri képességrendszer fejlesztése;
- a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása;
- a sorozatalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése;
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése;
- a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés;
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása;
- a diszkalkulia reedukáció speciális terápiás programjainak felhasználása;

- az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása.

Hiperaktivitás és figyelemzavarok: A pszichés fejlődés zavarainak egyik alcsoportját alkotják azok a sajátos nevelési igényű tanulók, akik nagyfokú impulzivitással, a célirányos, tartós figyelem zavarával küzdenek. A hiperaktivitás és/vagy figyelemzavar megállapítása többlépcsős diagnosztikus folyamat eredménye, szülői és tanári kérdőívek kitöltését, közvetlen megfigyelést, speciális differenciáldiagnosztikai vizsgálatok elvégzését követően.

Jellemzői:

- szóródó, terelhető figyelem, hosszabb ideig nem képes összpontosítani;
- komplex feladatokra nem képesek szervezett választ adni, az elterelő ingereket gátolni;
- az impulzivitás következtében kialakuló meggondolatlan viselkedés, eseteként düh, haragreakciók;
- motoros nyugtalanság (babrálás, széken hintázás, ülőhely elhagyása, stb);
- megkezdett tevékenység befejezetlensége;
- ingersorozatok hibás kivitelezése;
- tantárgyi alulteljesítés (főként, nyelvi, számolási feladatokkal kapcsolatban);
- én-bizonytalanság, másodlagos pszichés tünetek;

A fejlesztés célja:

- a figyelemszabályozás és a viselkedés egyensúlyának megteremtése.
- A fejlesztés általános feladatai:
- tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai nem térnek el a NAT-ban rögzítettektől;
- team-munka keretében gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi, szülői együttműködés;
- speciális figyelemtréning;
- a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése;
- fokozott egyéni bánásmód;
- az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése;
- feladatok idői struktúrájának megtervezése és kivitelezése;
- motiválás, sikerélmény biztosítása.

A fejlesztés általános céljai:

- a közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása, a szélsőséges megnyilvánulások leépítése, az önkontroll, az érzelmi egyensúly megteremtése;
- A fejlesztés feladata a fejlesztési cél alá rendelt szempontok figyelembevételével történik.

Eszközei lehetnek:

- Kognitív viselkedésterápiás eljárások alkalmazása - szakember segítségével □
- A figyelem és egyéb kognitív képességek fejlesztése
- A mindennapi tevékenységek végzéséhez, iskolai elvárások teljesítéséhez igazított idői keretek rendszeres alkalmazása.
- Önértékelési képesség fejlesztése.
- sikerélmény biztosítása, pozitív megerősítés, jutalmazási technikák bevonása.
- Együttműködés a családdal és más szakemberekkel.
- A fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő kulcskompetenciák (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) módosulhat.

Általános pedagógusi feladatok, eszközök:

- a közösségre nézve elengedhetetlen az e fajta másság iránti toleranciára nevelés, elfogadtatás, segítségnyújtás az iskolai közösségtől;
- a tanulót tanító minden tanító, szaktanár a szakvélemény és igény esetén a fejlesztőpedagógus ajánlásai alapján egyéni tanulási tervet készít, melyet szükség szerint, pl. félévente módosít;
- korrepetálások;
- rehabilitációs és habilitációs foglalkozások (szükség esetén utazó gyógypedagógus igénybevétele);
- felmentések: az értékelés alól, tananyagrészek, írásbeliség, szóbeliség (szakvélemény alapján, igazgatói határozattal);
- segédeszközök használatának biztosítása;
- egyéni haladási tempó;
- alsó tagozaton a napközi otthon fontosságának kiemelése, kihasználása;
- felső tagozaton 5-8. évfolyamok számára tanulószoba biztosítása;
- a családdal való együttműködés;
- a gyermekek alapos megismerése, a problémák okainak feltárása;
- felzárkóztatási stratégiák, egyéni fejlesztési tervek kidolgozása team-munkában a szakértői vélemény alapján;
- kognitív képességek fejlesztése;

- diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia prevenció és reedukáció;
- alaplévelek készségszintű használata (matematikai kompetencia);
- a pszichomotoros képességek fejlesztése (mozgásfejlesztés: nagymozgás, finommotorika);
- a figyelem és a koncentráció fejlesztése;
- a nyelvi kreativitás fejlesztése – szövegértés, szókincsbővítés, nyelvtani ismeretek megszilárdítása, olvasástechnika. (anyanyelvi kompetencia);
- tanulási technikák tanítása, gyakoroltatása;
- az idegen nyelvek tanításánál a nyelvoktatás auditív módszereinek előtérbe helyezése javasol;
- a másság elfogadtatása, empátiás- segítő magatartás kialakítása (szociális kompetencia)
- a másodlagos magatartászavarok kialakulásának megelőzése, kezelése, viselkedésterápia;
- felkészítés a továbbtanulásra;
- szükség esetén egyéni haladás biztosítása;
- interperszonális kapcsolatok fejlesztése (tanuló-tanuló, tanuló-pedagógus);
- a tanulók személyiségének pozitív megerősítése, önismeret, énkép alakítása;
- megerősítés, dicséret;
- differenciálás a módszerekben, a tananyag tartalmában, óraszervezésben, számonkérés, értékelés módjában, típusában, a segítségadás módjában;
- tanóraba ágyazott fejlesztések;
- a tanulási folyamat apró lépésekre bontása;
- ismétlés: sokat, változatosan, több szempontból;
- a számonkérés a tanulóhoz igazodjék;
- praktikus ismeretek tanítása.

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges.

8. Gyermek és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység

- A gyermek- és ifjúságvédelem a nevelőtestület egészének, de különösen a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősnek és az osztályfőnököknek a feladata.
- A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős lehet a fő koordinátora ennek a tevékenységnek az egész intézményben. (Jelenleg az intézményben gyermek- és ifjúságvédelmi felelős alkalmazása nem biztosított a feladatot megbízott pedagógus látja el, 2018/2019-es tanévtől járások által alkalmazott szociális munkás segíti.)
- A területtel összefüggő pedagógiai tevékenység igényli a korábbiakhoz hasonlóan az osztályfőnökök, osztálytanítók feltáró, megelőző munkáját. Kiemelt szerepet kell a továbbiakban is kapnia a családlátogatásoknak, túl a prevenció fontosságán, a szociokulturális háttér ismerete elengedhetetlen a problémák kezeléséhez, orvoslásához.
osztályfőnökökkel, pedagógusokkal együttműködve. Kapcsolatot tartunk a Családsegítő Szolgálattal, a Nevelési Tanácsadóval, a Szakértői Bizottsággal.
- **Az iskolában elsődleges és meghatározó tennivaló a prevenció, melynek első lépése a felderítés, a problémák észlelése, az okok feltárása.**

Tevékenységek:

- A személyiség változásának figyelemmel kísérése.
- Családlátogatás (a környezet tanulmányozása).
- Baráti, kortársi kapcsolatok megfigyelése.
- A lemorzsolódás okainak feltárása.

A felderítés utáni gyermekvédelmi munka a jelzéssel folytatódik. A gyermekek életkörülményeiben tapasztalható veszélyek, fejlődésükben megnyilvánuló rendellenességek feltárása után azonnal jelzéssel kell élni a megfelelő személyek, intézmények felé (osztályfőnök, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, iskolavezetőség tagjai, gyámhatóság).

A jelzést követő tevékenységek:

- Ismételt családlátogatás (a szülők tájékoztatása, meggyőzése, figyelmeztetése, ellenőrzése).
- Étkezési hozzájárulás a három-, ill. többgyermekes családok számára.
- A családsegítő szervezetek, karitatív szervek szolgáltatásainak igénybevétele.
- Nevelési Tanácsadóba irányítás.

A veszélyeztettség feltárása esetén azonnal meg kell tenni a szükséges intézkedéseket: a gyámhatóság beavatkozásának, védő-óvó intézkedésének kezdeményezése. Rendkívüli esetben rendőrségi feljelentés megtétele.

Gyermekvédelmi tevékenységünket jellemezze az őszinte érdeklődés, a diszkréció, pedagógiai intuíció, a megértés, a gyermeki érdekek védelme, jogaik képviselése. Integrációs képességkibontakoztató programban bevont tanulók esetén nagyon fontos szerepe van az osztályfőnököknek, akik rendszeres kapcsolatot tartanak a tanulókkal, szülőkkel, a pedagógusokkal, a gyermekvédelmi felelőssel.

A gyermek és ifjúságvédelmi tevékenység átfogja az iskolai élet egészét azzal a céllal, hogy biztosítsa a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, védő-óvóintézkedést tegyen a rászorulóknak érdekében, segítő szervezetek bevonásával működjön közre a veszélyeztetett, a hátrányos helyzetű gyermekek tanulási és életesélyeinek javításában.

Kiemelt feladatok:

- Kiemelt célunk a gyermekek sokoldalú megismerése, a tüneteket kiváltó okok feltárása
- Törekszünk – különösen a fent említett tanulók esetében – a nevelő, szülő, az osztályfőnök és az osztályban tanító nevelők szoros együttműködésének megvalósítására.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladatai:

Rendszeresen figyelemmel kíséri a gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályi változásokat és ezekre felhívja az igazgató és a pedagógusok figyelmét,

Az osztályfőnökök jelzései alapján nyilvántartja a veszélyeztetett és a hátrányos helyzetű tanulókat. Minden tanév elején tájékoztatja a szülőket és a tanulókat saját tevékenységéről, feladatairól és arról, hogy milyen jellegű problémákkal mikor és hol kereshetik fel, Tájékoztatja a szülőket és tanulókat, hogy problémáikkal az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézményeket kereshetnek fel.

Figyelemmel kíséri a gyermekvédelemmel kapcsolatos pályázatokat és lehetőség szerint részt vesz a pályázatokon,

Az osztályfőnök jelzése alapján az igazolatlan mulasztásokat jelzi a Gyermekjóléti Szolgálat felé

9. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Szociológiai vizsgálatok és saját tapasztalataink is azt mutatják, hogy mennyire meghatározó a szociális háttér a tanulók fejlődése, továbbjutás szempontjából. Az esélyegyenlőtlenség csökkentése érdekében nagyon fontos, hogy az iskola sajátos eszközeivel segítse az arra rászorulókat.

Az osztályfőnök és a napközis feladatokat ellátó nevelők feladata, hogy szoros kapcsolatot alakítsanak ki az iskolánkban tanuló gyermekek szüleivel. Ez alapján ad tájékoztatást az iskola a szülőnek a segítségnyújtási formákról, különböző szociális támogatások lehetőségeiről.

Iskolánk lehetőségei:

- tankönyvtámogatás: a minisztériumi támogatás(ingyen tankönyv) . Használt, jó állapotú, nem munkatankönyv jellegű könyvek kölcsönadása az iskolai könyvtáron keresztül.
- napközi biztosítása
- pályázatok figyelemmel kísérése, részvétel pályázatokon
- felkészítés tanulmányi versenyre
- tehetséggondozó, személyiségfejlesztő, egészségvédő programok szervezése
- differenciált foglalkoztatás, korrepetálás, fejlesztő foglalkozás, felzárkóztató programok
- kapcsolattartás az iskolán kívüli segítséget adó intézményekkel: Nevelési Tanácsadó, Gyermekjóléti Szolgálat, Családsegítő Szolgálat,
- pályaválasztás segítése, pályaismeret és társadalmi lehetőségek közötti eligazodás segítése
- egészségügyi szűrővizsgálatok
- Útravaló Ösztöndíj

Minden tanulócsoportban integráltan neveljük a tanulásban akadályozott, a beszéd-, a hallás és látásfogyatékos gyermekeket.

Esélyt teremtünk a hátrányos -, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára az összes intézményi szolgáltatás igénybevételére.

Az osztályfőnöki órák keretén belül foglalkozunk a bűnmegelőzés kérdéseivel, föl hívjuk tanulóink figyelmét az alkohol, dohányzás, drog és AIDS veszélyeire.

Az iskola minden pályázati lehetőséget megragad, hogy azok a gyerekek is hozzájussanak különböző szolgáltatásokhoz, akik ezt különben megfizetni nem tudnák.

A szociális hátrányokkal küzdő gyermek feltérképezése, problémáik megismerése után az alábbi tevékenységi formák szolgálják a hátrányok enyhítését.

- Felzárkóztató, ill. tehetséggondozó programok szervezése.
- Drog- és bűnmegelőzési programok.
- Pályaorientációs tevékenység.
- Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon.
- Helyi, regionális, országos támogatások megszerzésének ösztönzése.
- Motiválás arra, hogy a gyermek napközis ellátásban részesüljön.
- Kapcsolatfelvétel a szakszolgáltató intézménnyel.
- Együttműködés a helyi civil szervezetekkel
- Kirándulási, táborozási hozzájárulás.
- Pályázatok figyelése, részvétel pályázatokon.

Képességkibontakoztató integrációs felkészítés, program keretében a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat segítjük a szociális hátrányaik enyhítésében

A TANULÓK FEJLŐDÉSÉT SZOLGÁLÓ CSOPORTOS PEDAGÓGIAI TARTALMÚ FOGLALKOZÁSOK

A délutáni foglalkozások - az iskola pedagógiai programjával összhangban – biztosítják a tanulók tanórán kívüli fejlesztését. A családra építve segíti, kiegészíti az iskola tanórai keretben folyó nevelő – oktató munkáját. Megismerkednek a hatékony tanulási módszerekkel, megtanulnak önállóan tanulni. A változatos tevékenységek során a tanulók intelligenciája akarati és érzelmi téren egyaránt fejlődik. A különböző foglalkozás típusok a gyerekek differenciált képességfejlesztését szolgálják, megteremtve és biztosítva értelmi, érzelmi fejlődésüket.

9.1 Hátrányos helyzetű tanulók integrációs és képességkibontakoztató felkészítésének rendszere

Cél: Az eltérő családi háttérrel, különböző képességgel és fejlettséggel rendelkező gyerekek együttnevelésének hatékony megvalósítása.

Az integrációs képességkibontakoztató felkészítés feltételrendszerének teljes kiépítése, az esélyegyenlőség érvényesítése és az életen át tartó tanulás koncepciójának megértetése, megvalósítása. A hátrányos helyzetű tanulók száma, aránya az adott tanév során az adott tanév októberi létszámstatisztikában megállapított létszámhoz, arányhoz igazodik.

Az integrációs képességkibontakoztató felkészítésben elvárt módszerek beépülése a mindennapi gyakorlatba.

A képességkibontakoztató és az integrációs felkészítés alapelve:

- méltányos oktatás megerősítése,
- sikerességének elősegítése,
- a tanulói előrehaladást támogató korszerű módszerek,
- a társadalmi-gazdasági helyzetből eredő hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenység,
- a tanulói közösségfejlesztés,
- az esélyteremtést hatékonyan támogató intézményfejlesztés és módszertani megújulás

Feladat:

- A tanulók elemi műveltségbeli és munkakultúrájának megalapozása.
- A Kritérium orientált diagnosztikus mérési rendszer működtetése
- Szociális hátrányok enyhítése, kulturális hiányosságok pótlása.
- Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása, a lemorzsolódás csökkentése, kiküszöbölése, tehetséggondozás komplex személyiségfejlesztő programok
- Személyiségfejlesztés, közösségfejlesztés: a tanulók toleranciaképességének, a kisebbség és többség, a másság elfogadása gyakorlatának kialakítása, közeletiségre nevelés.
- Társadalmi beilleszkedés, integrálódás iránti motiváció erősítése, fenntartása.
- Továbbtanulási mutatók javítása (az érettségig adó intézményekben továbbtanulók arányának növekedése).
- Pozitív életmódmodell nyújtása, egészséges életmód kialakítása, a testi-lelki egészség, mint érték elismertetése.
- Pályaorientációs tevékenység.
- Párbeszéd kialakítása a programban résztvevő szülőkkel, partnerekkel.
- A multikulturális tartalmak beépülése a nevelés-oktatás helyi programjaiba, rendszerébe.
- Eredmény hozzájárulunk tanulóink esélyegyenlőségének megteremtéséhez, megteremtjük a versenyképes, innovatív munkaerőképzés alapjait,
- Nő az évfolyamvesztés nélkül tovább haladó hátrányos helyzetű tanulók száma,
- Nő a tovább tanuló hátrányos helyzetű tanulók száma, ezen belül az érettségig adó továbbtanulási irányt választók aránya.

A tanítást-tanulást, integrációt és a hátrányok mérséklését segítő eszközrendszer elemei:

Az integrációs fejlesztés célja, hogy az eddigi eszközökön túl segítse a gyerekek szociokulturális lemaradásából eredő hátrányokat, próbálja pótolni a családi háttér segítő hatékonyságát, az egyéni

képességfejlesztést, a személyiség személyre szabott megerősítését. A felsorolt kompetenciákat (kulcskompetenciák) a program közreműködői a maguk, szakterületük sajátos eszközeivel igyekeznek megvalósítani.

A programelemek közül egyet-egyét kötelezően választunk egy-egy tanuló esetében, természetesen a lehetőségek függvényében több terület párhuzamos fejlesztése is történhet, illetve a megfelelő szintre juttatott területek kiválthatók egy újabb feladattal.

A fejlettségi szint megítélése a programban szereplő pedagógusok és szülők, esetleg társ-szervezetek együttes döntésén alapul, amelynek színtere a háromhavonta kötelező szöveges értékelés,

- Önálló tanulást segítő fejlesztés
- Önálló tanulási képességet kialakító programok
- Kritériumorientál diagnosztikus mérési –fejlesztési rendszer fejlesztés
- a tanulók kreatív tevékenységeire építő foglalkozások (szakkörök működtetése)
- eszközjellegű kompetenciák fejlesztése
- tantárgyi képességfejlesztő programok (szakkörök, témahetek, projektek helyi tanulmányi verseny szervezése)
- komplex programok (iskolai, községi ünnepek, rendezvények – Anyák napja, - helyi szavalóverseny, kistérségi versenyek
- szociális kompetenciák fejlesztése.
- közösségfejlesztő, közösségépítő programok (gyermeknap, sportnap,
- mentálhigiénés programok
- Integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek a patrónusi, mentori, tutori rendszer működtetése (Útravaló pályázat, Tanítsunk Magyarorszáért program)
- együttműködés civil programokkal (szabadidő egyesület- advent.) Integrációt segítő módszertani elemek a. kooperatív tanulásszervezés
- projekt módszer

Tanári együttműködés formái:

- értékelő esetmegbeszélések
- hospitálásra épülő együttműködés (munkaközösség, óvoda-iskola átmenet)
- A háromhavonta kötelező kompetencia alapú értékelés eszközei szöveges értékelés – árnyalt, megerősítő értékelés.
- továbbtanulásra felkészítő program

10. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE

- A tanulók érdekeinek képviseletére az iskolában **diákönkormányzat** működik.
- A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.
- A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
- A diákönkormányzat a tanulói érdekképviseleten túl részt vesz az iskolai élet, tanórán kívüli alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:
  - a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok)
  - tanulói ügyelet, iskolai felelősi rendszer
  - sportélet
  - túrák, kirándulások szervezése
  - kulturális, szabadidős programok szervezése
  - a tanulók tájékoztatása (iskolaújság, iskolai honlap)
- Ezekben a kérdésekben az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnöknek ki kell kérnie.

A diákönkormányzat – a nevelőtestület véleményének kikérésével – dönt:

- saját működéséről,
- a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
- hatáskörei gyakorlásáról,
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
- az iskolai, tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről,

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet:

- a nevelési-oktatási intézmény működésével,
- és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Az iskolai diákönkormányzat véleményét ki kell kérni: Nkt. 48.§ (4),

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- a házirend elfogadása előtt.

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben. 20/2012 EMMI r. 120§ alapján

- a tanulók közösséget érintő kérdések meghozatalánál,

- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezésénél,
- az iskolai sportkör –munkaterv részét képező – szakmai programjának megállapításához
- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásánál,
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításánál,
- az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben

Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni, az előterjesztést, a meghívót – ha jogszabály másképp nem rendelkezik – a határidő előtt legalább tizenöt nappal meg kell küldeni a diákönkormányzat részére.

Az iskola, helyiségeinek használata: A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola, helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem korlátozza az iskola, működését.

Diákközgyűlés: A diákközgyűlés összehívását az iskolai diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározottak szerint. A diákközgyűlés napirendi pontjait a közgyűlés megrendezése előtt tizenöt nappal nyilvánosságra kell hozni.

A diákönkormányzatot az iskola vezetőségével, a nevelőtestülettel és más külsőszervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzat iskolai vezetőségének diákvezetője) vagy a diákönkormányzatot segítő nagykorú személy képviseli.

10.1. AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSE A SZÜLŐ, TANULÓ A PEDAGÓGUS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREINEK KAPCSOLATTARTÁSI FORMÁI

Az iskola, mint nevelő-oktató intézmény, akkor működhet eredményesen, ha a tanulói érdeklődésre épít, és figyelembe veszi a szülői érdekeket.

A tanulókat az iskolai életről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, az osztályfőnökök és a diákönkormányzatot segítő tanár tájékoztatják.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az igazgatóval, nevelőtestülettel, vagy a Szülői Munkaközösséggel.

A nevelés, a személyiségfejlesztés elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógusközösség koordinált együttműködése.

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és helyettesei, tagigazgatók, és az osztályfőnökök tájékoztatják.

Az együttműködést az alábbi fórumok szolgálják:

- családlátogatás
- szülői értekezletek
- fogadóórák
- nyílt napok.

A szülői értekezletek, a fogadóóra és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

A Szülői Munkaközösség a szülők osztályonként megválasztott képviselőiből áll. A Szülői Munkaközösség munkáját az általa elfogadott Szervezeti és Működési Szabályzat alapján végzi.

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában Diákönkormányzat működik.

Írásbeli kapcsolattartás:

- E- napló üzenő fal e- ügyintézés
- hivatalos levelekkel
- hirdetésekkel, plakátokkal.

Az iskola vezetése és a nevelőtestület együttműködése

A nevelőtestület különböző közösségeinek együttműködése az igazgató segítségével a megbízott pedagógusvezetők, illetve a választott képviselők útján valósul meg.

Az együttműködés fórumai:

- vezetőség ülései
- nevelőtestületi értekezletek
- munkaközösségi megbeszélések
- team-értekezletek

A vezetőség az aktuális feladatokról hirdetőtáblán, emailen írásbeli tájékoztatókon (google drive) keresztül értesíti a nevelőket.

Az iskolavezetőség tagjai kötelesek:

- az iskolavezetőség ülései után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól
- az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az iskolavezetőségnek

A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselőik útján közölhetik az iskola vezetőségével.

A szakmai munkaközösségek együttműködése

Az iskolában tevékenykedő szakmai munkaközösségek folyamatos együttműködéséért és kapcsolattartásáért a szakmai munkaközösség vezetője a felelős.

A szakmai munkaközösség vezetője a nevelőtestület értekezletein tájékoztatja a pedagógusokat a munkaközösségek tevékenységéről, aktuális feladatairól, a munkaközösségeken belüli ellenőrzések, értékelések eredményeiről.

A szakmai munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat különös tekintettel a szakmai munka alábbi területeire:

- a munkaközösségen belül tervezett ellenőrzések és értékelések
- iskolán belül szervezett bemutató órák, továbbképzések
- iskolán kívüli továbbképzések
- a tanulók számára szervezett pályázatok tanulmányi, kulturális és sportversenyek

A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.

A tájékoztatás formái:

- a diákközyűlésen, az igazgatóje legalább évente egyszer
- a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a diákönkormányzat vezetője havonta
- az osztályfőnöki órákon, az osztályfőnökök folyamatosan
- szóban, illetve E-napló üzenőfalán keresztül írásban a tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról, a szaktanárok, folyamatosan

A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján – az iskola igazgatóságához, az osztályfőnökhöz, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz fordulhatnak.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az igazgató és a helyettesek az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az igazgató legalább félévente, a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái:

- egyéni megbeszélések
- családlátogatás
- szülői értekezlet
- fogadó óra
- nyílt tanítási nap
- rendezvények
- írásbeli tájékoztató

A szülői értekezletek, és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg. A szülők a tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján az iskolavezetőségéhez, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz fordulhatnak.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

A szülők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az iskola igazgatójától, valamint nevelőitől az iskolai munkatervben évenként meghatározott igazgatói, igazgató-helyettesi, tagintézmény vezetői fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást.

Az iskola pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek, tanulónak, szülőnek és az iskola alkalmazottainak joga van megismernie.

A pedagógiai program, a szervezeti és működési szabályzat és a házirend egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve helyeken tekinthető meg:

- az iskola honlapján
- az iskola fenntartójánál
- az iskola irattárában
- az igazgatónál, az igazgató-helyetteseknél, tagintézmény vezetőjénél

10.2. Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel

Az intézmény közösségfejlesztési szempontokat és újszerű, innovatív módszereket alkalmazva olyan partneri együttműködések épít ki a szülőkkel és a bevonható civil szervezetekkel, amelyek alkalmasak prevencióként hatást gyakorolni a társadalmi problémák kezelésére iskolai körülményekben. A közösségi események szervezésekor alkalmazza az elsajátított módszereket, aktívan bevonja a diákokat a közösségi események kialakításába. Proaktív módon bekapcsolja a szülőket, valamint foglalkozik szakmai szervezetek bevonásával a diákok motiválhatóságának kérdéskör folyamatos megvitatásával.

Az iskola partneri kapcsolatainak megszervezéséért, irányításáért az igazgató a felelős. Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskola igazgatóságának állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:

- Az intézmény fenntartójával: Berettyóújfalui Tankerület,
- A pedagógiai intézettel: Hajdú- Bihar Vármegyei Pedagógiai Intézet, Debrecen
- A helyi oktatási intézmények vezetőivel és tantestületeivel:

Óvodákkal: Esztár

Gáborján

Hencida

Szentpéterszeg

- A területileg illetékes nevelési tanácsadóval:
Pedagógiai Szakszolgálat Berettyóújfalu
- Helyi Önkormányzatokkal

Az eredményes oktató- és nevelőmunka érdekében az iskola rendszeres munkakapcsolatot tart fenn az alábbi intézményekkel, szervezetekkel, gazdálkodókkal:

Szentpéterszeg településen működő alapítványok:

- Szentpéterszegi Gyermekéért Alapítvány
- Szentpéterszeg Jelenéért, Jövőjéért Alapítvány
- Szentpéterszegről Elszármazottak Baráti Köre Alapítvány
- Fekete Borbála Alapítvány

Az iskolát támogató alapítvány Esztárban:

- Esztárban az Irinyi család által létrehozott alapítvány
- Esztár Fejlődéséért Alapítvány

- Református Egyházközség (Szentpéterszeg, Esztár, Hencida, Gáborján)

Együtműködés

a közművelődési intézményekkel: kultúrházak, Szentpéterszeg, Esztár, Hencida, Gáborján
társadalmi egyesületekkel, civil szervezetekkel: BLONDY, Blondy Futball Club Esztár Sportegyesület, Hagyományőrző egyesület Gáborján

A munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért az igazgató a felelős. Az egyes intézményekkel, szervezetekkel kapcsolatot tartó nevelőket az iskola éves munkaterve rögzíti.

A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az iskola igazgatósága rendszeres kapcsolatot tart fenn a védőnőkkel és az iskolaorvossal, és segítségükkel megszervezi a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát.

Az utóbbi évtizedek a gazdasági, társadalmi változások nyomán az iskolák új kihívásokkal szemben találták magukat. Átalakult a családok nevelésben betöltött szerepe, így a köznevelési intézményekben a nevelő-oktató munkát folytató pedagógusoknak évről-évre egyre nagyobb kihívásokkal kell szembenézniük. Folyamatosan emelkedik a problémákkal küzdő tanulók száma. Ezen helyzet kezelésére, a köznevelési intézményekben folyó szociális támogató szolgáltatások bővítésére, a tanulók veszélyeztetettségének megelőzésének érdekében 2018. szeptember 1-jétől bevezetésre került az iskolai szociális segítő tevékenység, melyet a járási székhely önkormányzat által fenntartott család-és gyermekjóléti központok speciális szolgáltatásaik keretében, szakember által biztosítják. A tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok eredményesebb ellátása érdekében az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse rendszeres kapcsolatot tart fenn a Bihari Szociális Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival. A munkakapcsolat felügyeletéért az igazgató a felelős.

11. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI

1. Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- osztályozó vizsga,
- különbözeti vizsga
- pótló vizsga,
- javítóvizsga.

Az osztályozóvizsga szervezésében és lebonyolításában – ugyanúgy, mint bármely más, a tanulmányok alatt tett vizsga (pl. javító-, vagy különbözeti vizsga) esetén –20/2012 EMMI rendelet előírásait kell alkalmazni.

A javítóvizsgák időpontját jogszabály határozza meg: az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban kell megszervezni

2. Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

3. Különbözeti vizsga:

Adott tantárgyból iskola, illetve iskolatípus váltás esetén lehető vizsga. Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

A különbözeti vizsgák időpontját az intézményvezető határozza meg. Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az Intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek. A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

4. Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.
5. Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.
6. A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel
  - osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább egy hónappal,
  - javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.
7. Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyek tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg.

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

Tantárgy	Írásbeli	Szóbeli	Gyakorlati
Vizsga			
Alsó tagozat			
Magyar nyelv	X	X	
Magyar irodalom	X	X	
Idegen nyelv	X	X	
Matematika	X	X	
Környezetismeret	X	X	
Etika/hit-erkölcstan		X	
Ének-zene			X
Vizuális kultúra			X
Technika és tervezés			X
Digitális kultúra		X	X
Testnevelés			X
Felső tagozat			
Magyar nyelv	X	X	
Magyar irodalom	X	X	
Idegen nyelv(angol, német)	X	X	
Matematika	X	X	
Történelem	X	X	
Természettudomány	X	X	
Fizika	X	X	
Kémia	X	X	
Biológia	X	X	
Földrajz	X	X	

Digitális kultúra		X	X
Etika/és erkölcsstan	hit	X	
Ének -zene			X
Vizuális kultúra			X
Technika és tervezés			X
Testnevelés			X

A tanulmányok alatti vizsgák különös – eljárási - szabályai

1. Az írásbeli vizsga időtartama – a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek kivételével – tantárgyanként és évfolyamonként 45 perc, magyar nyelv és irodalom tantárgyból 60 perc.
2. A szóbeli vizsgát az iskola szakos tanáraiból az igazgató által kijelölt vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította.
3. Az elnöki teendőket az igazgató vagy a megbízottja látja el.
4. A vizsgán, az elnökön és a kérdező tanáron kívül még egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.
5. Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye: elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli; indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni, annak megisméltésére.
6. A szabályosan megtartott vizsga nem ismételtető meg.
7. A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.
8. A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel.
9. A jegyzőkönyvben minden vizsgázót külön jegyzőkönyv nyomtatványon kell jegyezni.
10. A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. Az írásbeli feladatlapot és jegyzetelés (vázlatkészítés) céljára kapott papírlapot az iskola körbélyegzőjével el kell látni. A tanuló és a szülő kérésre, egyeztetett időpontban a vizsgaelnök jelenlétében a vizsgadokumentumokba betekinthez, írásos megjegyzést fűzhet az értékeléshez, melyet jegyzőkönyvbe kell venni.
11. Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el. A javítás téves bejegyzéseit látható módon szignálva kell eszközölni.

12. A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a jogszabályban meghatározott záradékokkal be kell vezetni.

13. Az vizsgaeredmény kihirdetésének legkésőbb a vizsgát, több vizsga esetén a legutóbb teljesített vizsgát követő második munkanapon meg kell történnie.

Tanulásban akadályozott tanulóknál

A tanulásban akadályozott tanulók esetében és a sajátos nevelési igényű tanulókat érintően élni kell megillető hosszabb időkeretek alkalmazásával, az egyéni haladási ütem és fejlesztés tervezésével, az intenzív megsegítés formáival, terápiás lehetőségeivel a pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs órákon és a tanítás-tanulás egész folyamatában.

A sajátos nevelési igényű tanuló az egy évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket a tanulmányi idő meghosszabbításával is teljesítheti. Ilyenkor a magasabb évfolyamra lépés feltételeit (a hiányzásra vonatkozó előírások kivételével), a megnövelt képzési idő végéig kell teljesítenie

11.1 Az értékelés rendje

A tanulmányok alatti vizsgák (osztályozó vizsga, különbözeti vizsga, pótló- és javítóvizsga) követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült, a Pedagógiai Program részét képező helyi tanterv adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel. Az intézmény *három időszakot biztosít a tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítására: augusztus, január és június* folyamán (intézményi döntés szerint). A vizsgaidőszakok pontos időpontját a tanév munkatervében határozzuk meg.

A vizsga írásbeli és szóbeli részből áll.

A vizsga írásbeli részét a szaktanár javítja és osztályzattal értékeli. A vizsga szóbeli részét a szaktanár osztályzattal értékeli. A tantárgy osztályzata a két jegy számtani átlaga lesz.

A vizsgatantárgyak követelményrendszere azonos az adott évfolyam adott tantárgyának az követelményrendszerével, amely megtalálható Házirend 1.számú mellékletében.

11.1 Érdemjegyek tanulmányi rendszerbe történő rögzítése

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben a tanulmányi rendszerben Kréta-E-napló történő rögzítésével rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. A külföldi tartózkodás miatt egyéni munkarenddel rendelkező tanuló esetében a félévi minősítés az igazgató döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról. A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök – az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével – végzi. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét a a Kréta E-naplóba történő rögzítéssel szakmailag indokolható határidőn belül értesíteni kell. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az évközi érdemjegyeket és az év végi osztályzatokat szóbeli vagy írásbeli szöveges értékelés kíséri. Az iskola az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor tanulmányi rendszerben értesítő, év végén bizonyítvány és a tanulmányi rendszer útján értesíti. Az érdemjegy és az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz. A tanuló mulasztással összefüggő adatait a mulasztás napján, haladéktalanul rögzíteni kell a tanulmányi rendszerben.

Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1),

a tanuló magatartásának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), rossz , hanyag (2).

a tanuló szorgalmának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

(3) Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített vagy felzárkóztatásra szorul.

A második évfolyam végén és a magasabb évfolyamokon félévkor és év végén a tanuló értékelésére minősítést osztályzattal végzi. Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését.

Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.

12. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja

A tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat
- ismerjék fel a vészhelyzeteket
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok

- A tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén
- A tanulóknak mutassuk be és gyakoroltassuk velük az elsősegély-nyújtás alapismereteit
- A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkozzanak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel
- Az iskola építsen ki kapcsolatot, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével
- A tanulók kapcsolódjanak be az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának tevékenységformái

Tanórai tevékenységformák

- A helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
környezet és természettudomány	- fulladás - vegyszerek hatása

	- allergia
biológia	- rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés
kémia	- mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
fizika	- égési sérülések - forrázás
testnevelés	- magasból esés - vérzés - törések ficamok - zúzódás

Az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek:

- teendők közlekedési baleset esetén
- segítségnyújtás baleseteknél
- a mentőszolgálat felépítése és működése
- a mentők hívásának helyes módja

Tanórán kívüli tevékenységformák

- elsősegély-nyújtási bemutató az Országos Mentőszolgálat, Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával
- egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó „Egészség hete” projekt.

13. AZ ISKOLÁBA JELENTKEZŐ TANULÓK FELVÉTELÉNEK, ÉS ÁTVÉTELÉNEK ELVEI

1. Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből – melyet az iskola fenntartója határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.
2. Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.
3. Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:
  - a gyermek születési anyakönyvi kivonatát
  - a gyermek lakcímkártyáját;
  - szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.
4. A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:
  - a tanuló anyakönyvi kivonatát;
  - az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
  - az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.
5. Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az igazgató dönt. Ha a beiskolázási körzeten kívül lakó tanuló az 1-8. évfolyamra jelentkezik, az igazgató döntése előtt kikérheti az igazgató-helyettesek és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét. Ugyancsak ezt kell tenni akkor is, ha a beiskolázási körzeten kívül lakó tanuló előzőleg már iskolánk tanulója volt. A döntésről a szülőt írásban értesíteni kell.
6. Az iskolába beadott felvételi kérelmeket **a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben** meghatározott sorrendben kell teljesíteni.
7. Amennyiben iskolánk – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján kell dönteni.
8. Az iskola igazgatója a felvételi eljárásban a felvételtől, átvételtől tanulói jogviszonyt létesítő vagy a kérelmet elutasító döntést hoz. A kérelemnek helyt adó döntést az iskola igazgatója írásban közli a tanulóval, kiskorú tanuló esetén a szülővel, továbbá átvétel esetén a döntésről értesíti az előző iskola igazgatóját. A jelentkező részére – kiskorú tanuló esetén a szülő – hozzájárulásával a felvételtől szóló döntés elektronikus úton is továbbítható. A jelentkező részére – kiskorú jelentkező esetén a szülő – hozzájárulásával az elutasításról szóló értesítés elektronikus úton is továbbítható, ha a közlés módja megfelel az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló törvény biztonságos kézbesítésre

vonatkozó rendelkezéseinek. Az iskola igazgatója a tanuló felvételének, átvételének megtagadásáról határozat formájában dönt.

Magántanulóvá válás szabályai:

- A tanuló tanulmányi kötelezettségét magántanulóként is teljesítheti.
- A tanuló magántanulói státusát kérheti szülői döntés alapján, vagy szakértői vélemény alapján az Oktatási Hivataltól. Szülői kérelem esetében a tanuló egyénileg készül fel, a szakértői véleménnyel rendelkező tanuló esetében az iskola gondoskodik a tanuló felkészítéséről.
- Az iskola állapítja meg a tanuló érdemjegyeit és osztályzatait, és dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről- kivéve, ha a tanuló független vizsgabizottság előtt ad számot tudásáról.
- Az érvényben lévő törvény szerint az Oktatási Hivatal figyelembe veszi az egyéni adottságot, a sajátos helyzetet, illetve azt, hogy a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából előnyös-e az egyéni munkarend.

Súlyos betegség, tartós gyógykezelés vagy élsportoló tanuló esetében az alábbi dokumentumok, igazolások csatolása szükséges a kérelem benyújtásához:

- Súlyos betegség esetében szakorvos által aláírt és lepecsételt igazolás szükséges a kérelemhez, amelyből egyértelműen kiderül, hogy a tanuló jelenleg és a kérelmezett egyéni munkarend tartama alatt tartós gyógykezelés alatt áll, betegségére tekintettel nem tud rendszeresen iskolába járni. Élsportoló esetén a kérelemhez olyan sportegyesületi igazolást és indoklást kell csatolni, amelyből megállapítható, hogy a tanuló versenyszerű sportoló, és a versenyekre való eredményes felkészülése mellett, a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából lenne előnyösebb számára a tanulmányai egyéni munkarendben való folytatása - írja az Oktatási Hivatal.
- A kérelmeket az Oktatási Hivatalhoz kell benyújtani postai úton, A kérelmet a szülő,gyám nagykorú tanuló esetén a tanuló nyújthatja be. A szülői felügyeletet közösen gyakorló szülők esetében mindkettejük aláírása szükséges, akkor is, ha a szülők külön élnek (ugyanakkor hozzáteszik, amennyiben a szülői felügyeletet csak az egyik szülő gyakorolja, a másik szülő nyilatkozatára nincs szükség).

A vendégtanulói jogviszony létesítése

A szülő írásbeli kérelmére az intézmény vezetője engedélyezheti, hogy a tanuló az iskolában oktatótaktól eltérő irányú ismeretek megszerzése céljából másik iskolában elméleti tanítási órán, gyakorlati foglalkozáson vegyen részt.

14. HELYI TANTERV

A választott kerettanterv

A módosított Nat 2020 felmenő rendszerben történő bevezetése, valamint a hozzá kapcsolódó kerettantervek szerinti fejlesztések, átdolgozások a 2023/24-es tanévtől már minden évfolyamot érintik. A kerettanterv (2020) által meghatározott kötelező tantárgyak és azok minimális heti óraszámjai az egyes évfolyamokon az alábbiak:

Óraháló a 2023/2024. tanévtől

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámjai, Irinyi Károly Általános Iskola																			
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.				
Magyar nyelv és irodalom	7	1	7	1	5	2	5	1	4		4	0,50	3	1	3	1			
Matematika	4	1	4	1	4		4		4		4	0,5	3	1	3	1			
Történelem									2		2		2		2				
Állampolgári ismeretek																1			
Hon- és népismeret																	1		
Etika/hit és erkölcsstan	1		1		1		1		1		1		1		1				
Környezetismeret					1		1												
Természettudomány									2		2		0		0				
Kémia																1		2	
Fizika																1		2	
Biológia																2		1	
Földrajz																2		1	
Első élő idegen nyelv							2		3		3		3		3				
Ének-zene	2		2		2		2		2		1		1		1				
Vizuális kultúra	2		2		2		1	1	1		1		1		1				
Dráma és színház										1									
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1						
Digitális kultúra					1		1		1		1		1		1				
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5				
Osztályfőnöki									1		1		1		1				
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28		28				
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2			
Összesített óraszám	24		24		25		25		28		28		30		30				

A hon- és népismeret tantárgyat heti 1 órában, intézményi döntés alapján, a 6. évfolyamon tanítjuk. A dráma és színház tantárgyat heti 1 órában az 5. évfolyamon tanítjuk.

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2023/2024. Csere-erdő Általános Iskola Hencida

Heti óraszám/évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5	4	4	3	3
Matematika	4	4	4	4	4	4	3	3
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Hon- és népismeret						1		
Cigány népismeret	1	1	1	1	1	1	1	1
Etika/hit és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1				
Természettudomány					2	2	0	0
Kémia							1	2
Fizika							1	2
Biológia							2	1
Földrajz							2	1
Első élő idegen nyelv				2	3	3	3	3
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Dráma és színház							1	
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető óra	2	2	2	2	1	2	2	2
nemzetiségi iskolai nevelés- oktatás többségi tanórai foglalkozásainak száma Nkt 2011. évi CXCV. tv. 6. melléklete	2	2	2	2	2	2	2	2
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30
Maximális nemzetiségi órakeret	26	26	26	27	30	30	32	32

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámjai, Csere-erdő Általános Iskola Integráltan oktatott Értelmeben akadályozottak órahálója Speciális esetben

<i>Műveltségi terület</i>		<i>Tantárgy megnevezése</i>	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
		<i>Heti óraszám/évfolyam</i>																
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	Kommunikáció	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5					
		Olvasás-írás	2	2	3	3	4	4	2	2								
Matematika		Számolás-mérés	2	2	2	2	1	3	1	3	1	3	3					
Történelem és állampolgári ismeretek		Állampolgári ismeretek							1	1	1	1	1					
		Hon - és népismeret										1						
		Étika/Hit-és erkölcsstan														1		
Természettudomány és földrajz		Környezetismeret							1	1	2	2	2					
Művészetek		Ének-zene	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2					
		Ábrázolás-alakítás (Vizuális kultúra)	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2					
Technológia		Digitális kultúra										1	1					
Testnevelés és egészségfejlesztés		Mozgásnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5							
		Testnevelés										5	5					
		Közösségi nevelés)							1	1	1	1	1					
Egyéb		Önkiszolgálás	2	2														
		Életvitel és gyakorlat				2	2	2	2	2	3	3	3					
		Játékra nevelés	2	2	2	2												
		Cigány népismeret		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
		Kötelező alapóraszám	22	22	22	22	22	25	25	25	25	28	28					
		Szabadon tervezhető óra		2	2	2	3	3	3	3	3	3	2					
		Maximális órakeret	24	24	24	25	25	28	28	28	28	30	30					
		nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás többlet tanórai foglalkozásainak	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2				

	száma Nkt 2011. évi CXCV. tv. 6. melléklete																		
	<i>Habilitáció és rehabilitáció /Nkt 2011. évi CXCV. tv. 6. melléklete</i>	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
	Óraszám	26	26	26	27	30	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32

Idegen nyelvként Esztárban és Szentpéterszegen, Gáborjánban az angolt, Hencidán a német nyelvet tanítjuk.

Gáborján telephely

Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		
Magyar nyelv és irodalom	7	1	7	1	5	2	5		
Matematika	4	1	4	1	4		4		
Etika/hit és erkölcsstan	1		1		1		1		
Környezetismeret					1		1		
Első élő idegen nyelv								2	
Ének-zene	2		2		2		2		
Vizuális kultúra	2		2		2		1		
Technika és tervezés	1		1		1		1		
Digitális kultúra					1		1		
Testnevelés	5		5		5		5		
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2	
Összes tervezett óraszám	24	2	24	2	24	2	25	2	

Fekete Borbála Általános Iskola

Óraterv a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam összevontan			
Tantárgyak	1-2. évf		3-4. évf
Magyar nyelv és irodalom	7+1		6+1
Idegen nyelvek			2
Matematika	4+1		4+1
Etika/ Hittan és Erkölcstan	1		1
Környezetismeret			1
Ének-zene	2		2
Vizuális kultúra	2		1+1
Technika és tervezés	1		1
Testnevelés	5		5
Digitális kultúra	0	0	1
Szabadon tervezett órakeret	2		3
Összesen:	24		25+2

A kötelező órakeret és az osztályok heti időkeretében a következő szakköröket, egyéb foglalkozásokat tudjuk ajánlani tanulóink számára

A foglalkozás elnevezése	Résztevők köre
Robotika szakkör	1-8 osztály
Lego szakkör	
Angol szakkör	1-8. osztály
Természettudomány/biológia	5-8 osztály
Tehetség gond. matematika, magyar	7-8 osztály
Sportkör	1-8 osztály
Hagyományörző	1-8. osztály

- Egyéb foglalkozások (pl. napközi, tanulószoba, stb.)
- Beilleszkedési, tanulási nehézséggel vagy magatartási rendellenességgel küzdő tanulók számára, differenciált fejlesztést biztosító foglalkozások
- Az 1-4. évfolyamon gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére felzárkóztató órát szervezünk
- Sportkör, sportágak és tevékenységi formák szerint

A helyi tanterv tantárgyai, tartalmai

A kerettanterv tartalmaz tantárgyi tanterveket, ezek azonban két évre szólnak, az egyes témákhoz kötelező tartalmakat, fejlesztési célokat és minimális óraszámot határoznak meg.

(Az órateremben szereplő óraszámoknak csak a 90%-ára adnak meg tervet.)

A rendelet előírja, hogy ezeket a tematikus egységeket tanévre lebontva kell beépíteni a helyi tantervbe, továbbá a szabadon felhasználható 10% időkeret tartalmát is meg kell tervezni.

15. AZ ALKALMAZANDÓ TANKÖNYVEK, TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVE

Iskolánkban az oktató munka során csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használunk a tananyag feldolgozásához, melyet az OH hivatalos tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van (pl.: tornafelszerelés, rajzfelszerelés stb.).

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

Az iskola a megelőző tanítási év végén tájékoztatja a szülőket azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükség lesz, valamint az iskolától kölcsönözhető tankönyvekről, taneszközökről és más felszerelésekről, továbbá arról is, hogy az iskola milyen segítséget tud nyújtani a szülői kiadások csökkentéséhez.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) az iskola tájékoztatja. az integráltan oktatott eltérő tanterv alapján tanulók a szakvéleményükben javasolt tankönyveket és taneszközöket használják.

Tankönyvek kiválasztásának szempontjai:

Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

Taneszközök:

- Az iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok elsősorban olyan nyomtatott, vagy digitális taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket az Oktatási Hivatal hivatalosan tankönyvvé nyilvánított.

A tankönyvek megrendeléséért az igazgató a felelős. A mindenkori tankönyvrendeletnek megfelelően megküldi a megrendelést a Könyvtárellátónak.

Az igazgató a nevelőtestület véleményének kikérésével tankönyvfelelőst bíz meg. A tankönyvfelelős minden évben a tankönyvrendeletben előírt határidőig összegyűjti a nevelők által elkészített rendeléseket és kitölti a megrendelő lapokat.

A pedagógus a helyi tanterv alapján a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével választja ki a tankönyveket, a tanulmányi segédeszközöket.

A nevelőtestület határozza meg, hogy a tartóskönyvek vásárlására biztosított 25%-ból az adott évben milyen könyveket, taneszközöket vásárol meg az iskola.

Év közben tankönyvet, taneszközöket a nevelő nem változtathat.

. A tankönyvek minden tanuló számára ingyenesek.

Szülői értekezleten tájékoztatjuk a szülőket arról, hogy a tankönyvek rongálása kártérítési kötelezettséget von maga után.

A tankönyv kiválasztásának szempontjai:

Csak a kötelező tankönyvjegyzékben szereplő tankönyvek rendelhetők.

Feleljen meg a helyi tanterv közvetítendő műveltséganyagának, a nevelő tartalmi elvárásainak.

Figyelembe vesszük a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét.

A taneszköz minősége, megjelenése legyen alkalmas a diákok esztétikai érzékének fejlesztésére, nevelje a diákokat igényességre, precíz munkavégzésre, a taneszköz állapotának megóvására.

Előnyben kell részesíteni azokat a taneszközöket:

- amelyek több éven keresztül használhatók;
- amelyek egymásra épülő tantárgyi rendszerek, tankönyvcsaládok, sorozatok tagjai;
- amelyekhez megfelelő nyomtatott kiegészítő taneszközök állnak rendelkezésre (pl. munkalapok)
- amelyekhez rendelkezésre áll olyan digitális tananyag, amely interaktív táblán segíti az órai munkát feladatokkal, videókkal és egyéb kiegészítő oktatási segédeszközökkel;
- amelyekhez biztosított a lehetőség olyan digitális hozzáférésre, amely segíti a diákok otthoni tanulását az interneten elérhető tartalmakkal

16. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA

A NAT az első négy évfolyamot tekinti az első önálló képzési szakasznak, de az első két évben a szabályozás lehetővé teszi az ebben az életkorban különösen jelentős egyéni különbségek kezelését. Az iskola első éveinek a későbbi tanulás szempontjából meghatározó szerepük van. Ekkor dől el a tanuláshoz való alapvető viszony, kialakulnak a tanulási szokások, az iskolával, a tantárgyakkal kapcsolatos attitűdök. Az ismereteknek alapvető szerepük van a képességek fejlesztésében, ezért nagyon fontos a tantárgyak közötti kapcsolatok kiaknázása. Ennek a szakasznak a feladata azoknak az alapvető készségeknek és képességeknek a kifejlesztése, amelyek minden későbbi tanulás alapjául szolgálnak.

Az eredményes iskolakezdés feltétele a fejlettség meghatározott szintje. Az iskolakezdés során a DIFER méréssel minden tanuló képességszintjét – az írás, olvasás, számolás, gondolkodás elsajátításának feltételeit - feltárjuk. Majd a tanévre meghatározott munkaterv szerint **méréseket** végzünk: számolási készséget, írás, olvasási készséget, tanulási stílust.

A Kritérium Orientált Diagnosztikus mérési rendszert és a hozzá kapcsolódó fejlesztést a 2014-15-ös tanévben kezdtük el az akkori első, harmadik, ötödik, hatodik évfolyamon. A következő tanévben már szinte minden évfolyam érintett valamilyen formában a mérés-értékelésben.

Minden tanév szeptemberében kerül sor a tanulók mérésére: a rövid DIFER, a Tímár féle tesztbatteria, műveleti sebesség, íráskészség, szókészlet, olvasáskészség és a szociális kompetencia területén. A mérések után megkezdődnek a fejlesztések: felhasználhatók a Fejlesztő füzetek (Írás, Számolás, Tájékozódás) Fejlesztés mesékkel, Képességfejlesztő feladatok (Kerékgyártó Éva), szövegértést fejlesztő gyakorlatok, feladatlapok a Hogyan jobban? (Agytorna, Információs, Koncentráció, Lényegkiemelés, Szókincsfejlesztés), külön írás füzet az íráskészség fejlesztéséhez (5 perces másolás) és gyakorlólapok a műveleti sebességhez. A szociális kompetencia fejlesztése rajz órákon, de ezen kívül a fejlesztés megvalósul a tanórák többségén és délutáni foglalkozásokon.

Cél, hogy az írásbeli műveletek tanításánál hamarabb elsajátítsák a műveleteket gyorsan és jól számoljanak fejben. *Íráskészségnél*, hogy a rajzoló íráskészség (percenként 5-25 betű) átalakuljon kiírt íráskészségre (percenként 60-80 betű). *Az olvasási készséget* lényegkiemelő és koncentrációs gyakorlatokkal fejlesztjük.

A fejlesztés jelentőségét a gondolkodás szempontjából talán Nagy József fogalmazta meg a legtalálóbban:

„A KRITIKUS ELEMI KÉSZSÉGEK OPTIMÁLIS HASZNÁLHATÓSÁGÁNAK ELSAJÁTÍTÁSA ÖNMAGÁBAN TERMÉSZETESEN NEM JELENT FEJLETTEBB GONDOLKODÁST, DE A FEJLETTEBB GONDOLKODÁS ELSAJÁTÍTÁSÁNAK NÉLKÜLÖZHETETLEN FELTÉTELE.”

Fontos a pedagógus mintaadó személyisége és a családdal való együttműködés.

Visszamérés 6-8 hét után a művelti sebességből van a többi mérés április végén, május elején történik. Minden mérésben részt vett tanulóról kettő kognitív profil készül egy év elején és egy év végén. A szülőket a mérésről és az eredményekről fogadó órákon és szülői értekezleteken tájékoztatjuk és átadásra kerül a tanuló eredményeit tartalmazó egyéni profil.

A Nemzeti alaptantervben meghatározott feladatok helyi megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a legfontosabb feladatok a következők:

- Fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- A tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.
- Az alapvető tanulási módszerek, szokások kialakítása.
- Az iskolai fegyelem és figyelem kialakítása.
- Az elemi kötelességérzet kialakulása.

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a Nemzeti alaptanterv elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

Ezért ebben a szakaszban kiemelten törekedni kell a következőkre:

- A tanulók motivációjának erősítése.
- Különféle, változatos tanulásszervezési módok alkalmazása, bejáratása.
- A tanulói teljesítmények növelése.
- A személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi megalapozása a helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával.
- A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz,
- a tanulási eredményességhez szükséges készség-, képesség-együttesek és ismeretek megalapozásának folytatása.

Alapvető fontosságú a környezeti nevelés tanórán kívüli megvalósítása, a tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre való szocializálása, mely minden foglalkozásban helyet kap. Kulcsfontosságú a stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.

Ötödik, hatodik évfolyamon az alábbi teendőket emeljük ki:

A Nemzeti alaptantervben meghatározott képességterületek – ezen belül kiemelten

- a szövegértési, a matematikai és az elemi gondolkodási (logikai) képességek megalapozása.
- Az együttműködési készség fejlesztése.
- A tantárgyi (szak)ismeretek megalapozása.
- A kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés;
- a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata

- a változó és egyre összetettebb ismerettartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott képességek továbbfejlesztése, bővítése, a hosszú távú tanulás és fejlődés
- megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.
- ezért mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció képességének alapozásával az egészséges életvitel kialakításához kívánunk hozzájárulni;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- hozzájárulunk a személyiség fejlődéséhez az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportba megalapozzuk az önálló tanulás és az önművelés képességét.

5-8 évfolyamon:

- A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése.
- Multidiszciplináris órák, azaz olyan foglalkozások szervezésére törekszünk, amelyek megvalósításakor a tanulók egyszerre több tudományterülettel foglalkoznak, a tudnivalók integrálásával ismerkednek meg.
- Célunk az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.
- Nagy hangsúlyt fektetünk a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

A természettudományos nevelés és oktatás terén a témaanyagok gyakorlatközpontú, a tanulók életkori sajátosságaihoz adekvát módon illeszkedő megközelítése hozzájárul a motiváció hatásosabb felkeltéséhez, valamint a természettudományi és műszaki életpályára történő szocializációhoz. Mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás és a fejlesztés időszakában kiemelt fontosságú a komplex eszközök használata, a módszertan és az oktatásszervezési formák változatossága, így a természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő fejlesztése. Fontosnak tartjuk a rendszerszemléletű gondolkodást, a jelen főbb kutatási tevékenységeibe való bepillantást.

17. Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27.§ (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon:

- az iskola minden osztályban megszervezésre kerül a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében.
- óraközi szünetekben
- napköziben, tanulószobán szabadidő keretében
- korcsolyázással
- úszás

A mindennapos testedzést iskolai szinten a testnevelő tanárok szervezik az alábbiak szerint: a heti három, tantervben garantált testnevelés órán túl azokra a tanítási napokra, amikor a tanulóknak nincs testnevelés órájuk, sportköri órát kell szervezni. A tantárgyfelosztásban a sportköri órakeretet úgy kell biztosítani, hogy a tanulók számára a testnevelés órát nem tartalmazó napon a testedzés lehetősége biztosítva legyen sportköri óra keretében.

A sportköri órákat a testnevelőknek kell ellátni.

A mindennapi testedzés céljai és feladatai

A mindennapi testedzés célja, hogy a tanulók jó egészségi, testi állapotát a mindennapi testedzés megszervezésével megőrizzük és a tanulóknak kialakítsuk az igényt a rendszeres testedzést magában foglaló életmód kialakítására.

A mindennapi testedzés feladatai összhangban állnak az iskola testnevelés tantervével, a tanterv feladatainak elvégzését segítik, kiegészítik.

Az iskolában szervezett szabadidős programok szervezése során előnyben kell részesíteni azokat a programokat, ahol lehetőség nyílik a testmozgásra, a játékos sportfoglalkozásokra.

A délutáni szabadidős foglalkozások tervezésénél a mindennapi testedzéssel kapcsolatos feltételeket, követelményeket figyelembe kell venni.

18. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A tantárgyfelosztás az iskola pedagógus-erőforrásainak optimális kihasználásával készül úgy, hogy minden osztály és tanulócsoport számára biztosítsa a szakos ellátást. Ugyanakkor tantárgyfelosztásunknak biztosítania kell azt is, hogy minden pedagógus számára heti 24 óra tanítási órát vagy egyéb foglalkozást biztosítson.

Tanulóink minden év május 20-ig megjelölhetik, hogy a szabadon választható foglalkozások közül mit vesznek igénybe. A jelentkezés egész tanévre szól.

Iskolánk személyi feltételei nem teszik lehetővé a osztálytanítók és szaktanárok pedagógusválasztását.

Tanítási idő után szakköröket, programokat lehet szervezni. Erre jelentkezni minden tanév elején kell. A tanulók viszont szabadon dönthetnek arról, hogy melyik szakkörben szeretnének tevékenykedni. Csoportszervezésnél minimális csoportlétszám: a tanév indítása előtt a fenntartóval egyeztetett csoportlétszám. Az egyeztetett minimális létszám alatti csoport nem indulhat (kivéve hittan), mely létszámhatár minden csoportra évfolyamtól függetlenül vonatkozik.

Állandó szakköreink: sport, Lego Robot, angol, természettudományi, kézműves, citera, színjátszó, hagyományápoló.

Projektoktatás

A projektmunkák során célunk, hogy fejlesszük a gyerekek problémamegoldó képességüket, alakítsuk együttműködési készségüket, gazdagítsuk kommunikációs képességüket, és azt, hogy saját szerepüket, lehetőségeiket és határaikat világosan felismerjék a problémák megoldása során. Szorgalmazzuk, hogy több tantárgy esetében a tantervi tartalmak egy részének gyakorlat- illetve tevékenység-orientált, együttműködésen alapuló szervezését, és önálló tanulást is igénylő elsajátítását alkalmazzák.

19. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Biztosítjuk intézményünkben a köznevelési és kapcsolódó szolgáltatások körében a szegregációmentességet, az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését.

Törekszünk az oktatási szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítására, melynek egyik eszköze az együttműködésen alapuló csoportmunka, célunk továbbá az esélyteremtést támogató lépések megvalósítása (könyvtár, IKT-használat minden tanuló számára), a hátrányos helyzetű gyermekek tanulásának támogatása (többször foglalkozás, fejlesztő foglalkozáson történő részvétel), az esélyegyenlőség megteremtése, az esetleges szegregációs és szelektációs mechanizmusok, eljárások veszélyének kiszűrése. Célunk, hogy továbbra is maradéktalanul valósuljon meg iskolánkban a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség, az oktatási és ez által a társadalmi integráció támogatása. A fizikai akadálymentesítést lehetőségeinkhez képest megvalósítottuk, az épület adottságai ennek továbbfejlesztését a szűkös erőforrásaink mellett nem teszik lehetővé.

Célunk az, hogy iskolánkban érvényesüljön az:

- integráció biztosítása,
- halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása,
- minőségi oktatáshoz történő egyenlő hozzáférés biztosítása.

Iskolánk az oktatás-nevelés során tiszteletben tartja a tanulók és alkalmazottak emberi értékeit, emberi méltóságát, egyediségét.

Fontos feladatnak tekintjük a megfelelő munkahelyi légkör kialakítását, az alapvető értékek megőrzéséhez és megerősítéséhez való hozzájárulást.

A tanulók esélyegyenlőségének biztosításával kapcsolatos intézkedések:

- az iskola különös figyelemmel kíséri a hátrányos helyzetű csoportokba tartozó tanulók helyzetét,

- folyamatosan kapcsolatot tart, együttműködik a szociális és gyermekjóléti ellátások tekintetében illetékességgel és hatáskörrel bíró intézményekkel, szervezetekkel, részt vesz a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetésében,

20. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei értékelés módjai

Általános Iskola

Pedagógiai munkánk szerves része, nélkülözhetetlen eleme az ellenőrzés és értékelés. Kiinduló pontnak tekintjük a követelmények egyértelmű és világos megfogalmazását. Ez jelent viszonyítási alapot, és fejleszti a tanulók ítélőképességét, amely saját munkájuk eredményeinek, kudarcainak felismeréséhez szükséges.

A beszámoltatás, a számonkérés formáit, az értékelés és minősítés módozatait tekintve nagy a pedagógusok szabadsága, de bizonyos alapelveket, elvárásokat, minden nevelőnek be kell tartania. Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

A magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, környezetismeret , idegen nyelv tantárgyakból az első-negyedik évfolyamon a tanév végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonyságot tesznek.

A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv (a 2-8. évfolyamon), matematika, környezetismeret, természettudomány, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz ellenőrzésénél:

- a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik
- az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.

A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Ennek érdekében egy-egy tantárgy esetében egy témakörön belül - a témazáró dolgozaton kívül- maximum

kétszer kerülhet sor írásbeli számonkérésre, de minden tanulónak legalább egyszer félévente felelnie kell szóban kivéve a készségtárgyakat.

- az ének-zene, vizuális kultúra, digitális kultúra technika és tervezés, tantárgyból félévente, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva
- a többi tantárgy esetében is félévente (a testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.)

A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott - fejlődött-e vagy hanyatlott - az előző értékeléshez képest.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

Az első évfolyamon és a második évfolyam első félévében minden tantárgy esetében csak szöveges értékelést alkalmazunk. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

- KIVÁLÓAN TELJESÍTETT
- JÓL TELJESÍTETT
- MEGFELELŐEN TELJESÍTETT
- FELZÁRKÓZTATÁSRA SZORUL

A második évfolyam év végén, a harmadik évfolyamtól a nyolcadik évfolyamig félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.

Az év végi osztályzatot az adott félév során szerzett érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:

Jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból egy-egy témakörön belül minden tanulónak legalább egy érdemjegyet kell szereznie. Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni. A témazáró dolgozatok érdemjegyét kétszeres súllyal vesszük figyelembe,

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az E-naplón és E-ellenőrzőn keresztül. az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő

rögzítése a dolgozatok, javítását, felelések követő két munkanapon belül kerüljön beírásra.

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2) érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk. A tanuló magatartását az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti.

Az 1-8. évfolyamon a magatartás félévi és év végi osztályzatot az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és az év végi osztályzatot a tájékoztató füzetbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

A SZÖVEGES ÉRTÉKELÉS SZABÁLYAI

1. A szöveges értékelés módja és annak gyakorisága

A, Szóbeli értékelés:

- magatartás (folyamatos)
- szorgalom (folyamatos)
- tanulmányi teljesítmény (folyamatos)

B, Írásbeli értékelés:

- magatartás (havonta)
- szorgalom (havonta)
- tanulmányi teljesítmény (témazáró felmérések alkalmával, tanulói munkák ellenőrzésekor)

A témazáró felmérések értékelése százalékos teljesítménysávok megadásával és ezek minősítő jelzésével történik.

Teljesítmény sávok:

0-32% elégtelen (1)

33-50% elégséges (2)

51-74% közepes (3)

75-89% jó (4)

90-100% jeles (5)

A fenti teljesítménysávoktól a témazáró felmérés követelményeit, az adott osztály összetételét, tudásszintjét figyelembe véve 10%-ban el lehet térni.

1-8 évfolyamokon a tanulók motiválására, értékelésére a szöveges értékelés mellett, tanév közben a pedagógusok használhatják az alábbiakat is:

1-4 évfolyam: piros csillag, piros pont, piros karika, zöld pont, fekete pont,

5-8 évfolyam: piros pont (5- 10db után egy 5), fekete pont (5-10db után egy 1) plusz, minusz

Az Irinyi Károly Általános Iskola Fekete Borbála Általános Iskolájában a pedagógusok az órai munkát kisjegyekkel értékelik, melyek átlaga (3 db)egy teljes értékű érdemjegyet eredményez. Az intézményben a pedagógusok a házi feladat és felszerelés hiányát a KRÉTA e-naplóban a megfelelő ikonok használatával jelölik.

2. Az értékelés tartalmi szempontjai:

A, Magatartás: magatartási norma-és szabályismeret, szabálykövetés a tanórákon, óraközi szünetekben, a tanuló viszonya a társaihoz, a felnőttekhez

B, Szorgalom: motiváltság és részvétel a tanulási tevékenységekben, feladattartás, feladattudat

C, Tantárgyi teljesítmények: a helyi tanterv követelményeinek való megfelelés, a fejlődés és a fejlettség az alapvető készségekben, képességekben

A szöveges értékelés leírást ad a tanuló egyéni fejlődéséről, teljesítményéről. Rámutat a hibákra, azokra a területekre, amelyeket fejleszteni kell. Szövege nem megszegyenít, hanem ösztönöz, segítséget ad. Az értékelés legyen egyértelmű, őszinte.

A szöveges értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig

Kiválóan teljesített / Kiválóan megfelelt

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti. Ismeretei biztosak, képes azokat az évfolyam követelményeinek megfelelő szinten alkalmazni. Szóban és írásban is képes gondolatai, véleménye és a tanultak pontos megfogalmazására. Életkorának megfelelő szinten képes az összefüggések meglátására, alkotó módon tudja a megszerzett ismeretanyagot hasznosítani.

Jól teljesített / Jól megfelelt

A tantervi követelményeket általában jól teljesíti. Ismeretanyaga jó, alkalmazásában kissé bizonytalan. Szóban és írásban kevés segítséget igényel feladatmegoldásai során. Kevés segítséget igényel az összefüggések meglátásában, ismereteit önállóan is képes alkalmazni.

Megfelelően teljesített / Megfelelt

A tantervi követelményeket alapvető szinten teljesíti. Ismeretanyaga közepes szintű, alkalmazása során többször igényel segítséget. Szóban és írásban nehézkesen nyilvánul meg. Összefüggések meglátására csak segítséggel képes.

Felzárkóztatásra szorul

A tantervi követelményeket alacsony szinten teljesíti. Ismeretanyaga csekély, önálló alkalmazására is csak sok segítséggel képes. Szóban és írásban csak kérdések segítségével tud megnyilvánulni, fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai

Jeles (5)

A tantárgyi követelményeknek kifogástalanul megfelel.

Ismeri, érti, önállóan képes alkalmazni a tananyagot.

Szóban és írásban pontosan, szabatosan fogalmaz.

Fogalmi pontosak, tiszták, összefüggésüket, rendszerüket átalakítja.

A váratlan problémák nem riasztják vissza, hanem biztos ismeretei birtokában közelíteni képes a megoldáshoz.

Jó (4)

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti.

Fogalmi tiszták, az önálló alkalmazásban kissé bizonytalan.

Szóbeli és írásbeli fogalmazásában nem követ el értelemzavaró pontatlanságokat.

Az alapvető összefüggéseket tudja, a begyakorolt módszerekkel biztosan dolgozik.

Közepes (3)

Csak az alapvető tantervi követelményeket teljesíti.

Pontatlanul, nehézkesen nyilvánul meg szóban, írásban egyaránt.

Fogalmi nem tiszták, az összefüggéseket csak segítséggel ismeri fel.

Elégséges (2)

A tantervi követelményekből csupán annyit képes elsajátítani, amennyi a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges.

Fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

A legalapvetőbb feladatok megoldásához is tanári segítségre szorul.

Elégtelen (1)

A tantervi követelményeknek nevelői segítséggel sem tud eleget tenni.

A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai

Jeles (5)

A tantárgyi követelményeknek kifogástalanul megfelel.

Ismeri, érti, önállóan képes alkalmazni a tananyagot.

Szóban és írásban pontosan, szabatosan fogalmaz.

Fogalmi pontosak, tiszták, összefüggésüket, rendszerüket átalakítja.

A váratlan problémák nem riasztják vissza, hanem biztos ismeretei birtokában közelíteni képes a megoldáshoz.

Jó (4)

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti.

Fogalmi tiszták, az önálló alkalmazásban kissé bizonytalan.

Szóbeli és írásbeli fogalmazásában nem követ el értelemzavaró pontatlanságokat.

Az alapvető összefüggéseket tudja, a begyakorolt módszerekkel biztosan dolgozik.

Közepes (3)

Csak az alapvető tantervi követelményeket teljesíti.

Pontatlanul, nehézkesen nyilvánul meg szóban, írásban egyaránt.

Fogalmi nem tiszták, az összefüggéseket csak segítséggel ismeri fel.

Elégséges (2)

A tantervi követelményekből csupán annyit képes elsajátítani, amennyi a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges.

Fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

A legalapvetőbb feladatok megoldásához is tanári segítségre szorul.

Elégtelen (1)

A tantervi követelményeknek nevelői segítséggel sem tud eleget tenni.

AZ ÉRTÉKELÉS CÉLJA ÉS ALAPELVEI ISKOLÁNKBAN

A pedagógiai értékelés fogalma: Minden pedagógiai kategóriára és jelenségre (cél, tartalom, folyamat, környezet, feltételek, eredmény) kiterjedő, metodikailag változatos, a tanítási-tanulási folyamat hatékonyságának fenntartására szolgáló visszajelzés, visszacsatolás.

1. Az értékelés célja: tudás, teljesítmény, attitűd, magatartás, egyéni és közösségre megállapított követelmények, önmagához mért fejlődés értékelése.

2. Alapelveink:

- Ösztönző hatású legyen segítse a pozitív személyiségjegyek tovább fejlődését
- Segítse a reális önértékelés kialakítását
- Differenciált, egyéni vonatkozású normaorientált értékelés kapjon prioritást
- Legyen sokoldalú, változatos értékelési formákat alkalmazzunk
- Igazodjon a tanulók értelmi képességéhez, életkorához, a tantárgy jellegéhez
- Diagnosztikus és formatív értékelési módok kerüljenek túlsúlyba

AZ ÉRTÉKELÉS KOMPLEX NEVELŐI FUNKCIÓJÁNAK ÉRVÉNYESÜLÉSE AZ EGÉSZ SZEMÉLYISÉG FEJLŐDÉSÉT BEFOLYÁSOLÓ ÖSSZETEVŐK

Az értékelés típusai

	Diagnosztikus	Formatív	Szummatív
Funkció	Helyzetfeltárás, tudás mennyiségének, milyenségének feltárása, a differenciált tanulásszervezés kialakításának alapja, csak szóveges értékelés lehet	Visszacsatolás, mit értett meg a tanuló, fejlesztés-formálás a tanulási folyamat közbeni irányítás, segítség, a tanulási sikerek megerősítése, a hibák, a nehézségek differenciált feltárása. Csak szóveges értékelés lehet.	Tanulók minősítése, kategorizálása a teljesítmény alapján. Hatékonyságának alapja az objektivitás, hitelesség, megbízhatóság. Osztályozás, százalékvérték, pontérték.
Időpont	Bármely ponton	Folyamat közben	Szakasz végén
Tárgya	Pszichomotoros, kognitív és affektív környezeti tényezők	kognitív	Tárgytól függően pszichomotoros, kognitív

21. A MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. A követelmények teljesítését a nevelők a tanuló év közbeni tanulmányi munkája illetve érdemjegyei alapján bírálják el. Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

A 2011. évi CXCV. törvény 57. § (1) alapján az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben a megismétlésre kerülő évfolyamról nem kap bizonyítványt a tanuló. A szülő kérésére az iskola magasabb évfolyama is megismételhető legfeljebb egy alkalommal.

A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak, ha:

- egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát

- egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen

Évfolyamon belüli másik osztályba való átlépés feltétele

Az intézmény helyi tantervének biztosítania kell az tagintézmény váltást, a tanuló átvételét. A tagintézménybe felvett tanulók osztályba vagy csoportba való besorolásáról az igazgató dönt. Ha a tanuló a kötelességeit vétkesen vagy súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás alapján fegyelmi büntetésben részesíthető: ennek egyik formája az áthelyezés másik osztályba, tanulócsoporthoz vagy tagintézménybe, más iskolába. A másik iskolába való átirányítás csak abban az esetben alkalmazható, ha az átvételről a másik iskola igazgatójával megállapodás történt.

A tanulói jogviszony megszűnése

- Az általános iskola utolsó évfolyamának elvégzéséről szóló bizonyítvány kiállításának napján.
- A tankötelezettség utolsó éve szorgalmi idejének utolsó napján, ha a tanuló tanulmányait nem kívánja tovább folytatni.
- Ha a tanulót másik iskola átvette, az átvétel napján.
- Az intézmény a tanítási év utolsó napján egyoldalú nyilatkozattal is megszüntetheti annak a tanulónak a jogviszonyát, aki nem tanköteles, ha ugyanannak az évfolyamnak a tanulmányi követelményeit második alkalommal nem teljesítette.
- A tankötelezettség megszűnése után – ha a tanuló írásban bejelenti, hogy kimarad -, a bejelentés tudomásul vételének napján.
- A tankötelezettség megszűnése után az intézmény kérelem hiányában is megszüntetheti a tanulói jogviszonyt, ha a tanuló nem végezte el legalább a 8. évfolyamot, mert az intézményben nem folyik felnőttoktatás.
- A tanulónak távozás előtt rendeznie kell esetleges intézményi tartozását.

22. Az otthoni (napközis, tanulószobás) felkészüléshez előírt házi feladatok meghatározása

Alapvetően fontos és szükséges, hogy a tanulók házi feladatot készítsenek. A helyi tanterv követelményei az irányadóak, ezen túlmenően csak a tanulók önkéntes vállalása esetén adható.

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó (készség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása, éppen ezért az iskola valamennyi évfolyamán a tanulók hétvégére és tanítási szünetek idejére is kapnak írásbeli és szóbeli házi feladatot minimális mennyiségben.

Bármely tantárgyból az otthoni, másnapra történő felkészülés az önálló munkavégzés erősítését, a gyakorlást, **a tananyag megerősítését szolgálja.**

A szóbeli és írásbeli házi feladatok, gyűjtőmunkák mennyiségénél és minőségénél figyelembe kell venni a következőket:

- a feladatok mennyisége olyan legyen, hogy ne jelentsen a tanulók számára aránytalanul nagy terhet,
- vegyük figyelembe, hogy a tanulók több tantárgyból is kapnak házi feladatot,
- a feladatok a tanítási órán tanult ismeretekkel megoldhatók legyenek,
- kerüljük a nagy mennyiségű, mechanikus munkavégzést igénylő házi feladatokat.

Az írásbeli házi feladatokat a következő órán közösen, vagy egyénileg mindig ellenőrizzük, a hibákat javíttatjuk.

Differenciált formában, szükség esetén otthoni gyakorlásra feladatokat biztosítunk.

A napközis illetve a felsős tanulószobai foglalkozások ideje alatt megfelelő szervezéssel és foglalkozás-vezetéssel biztosítani kell, hogy a tanulók másnapra felkészüljenek. A foglalkozásokat vezető pedagógus ellenőrzi az írásbeli feladatok elkészítését és ellenőrzi, segíti a szóbeli tanulást.

Törekedjünk arra, hogy a tanulók az aktuális napon feladott házi feladatokat maradéktalanul elvégezzék. Ehhez a nyugodt, tanulást segítő légkör megteremtése a foglalkozást tartó pedagógus feladata.

A házi feladat a célját csak akkor éri el, ha következetesen vagyunk a házi feladat kijelölésében, valamint az ellenőrzésben mennyiségi és minőségi szempontból egyaránt

A házi feladat mennyisége:

- alsó tagozat: 1 óra alatt megtanulható
- felső tagozat: 1 – 2 óra alatt megtanulható

A házi feladat jellege:

- írásbeli feladat: készségfejlesztő feladatok
- szóbeli feladat: memoriter, szabályok megtanulása, ismeretek elmélyítése, előadása

A házi feladat meghatározásának elvei:

- új anyag feldolgozása házi feladatként nem adható
- nem begyakorolt feladattípusok nem adhatók,
- a házi feladat elmulasztásáért elmarasztaló érdemjegy, vagy elmarasztaló piktogram nem adható.

A házi feladat adásának korlátai:

- Az őszi, téli, tavaszi szünetre, illetve hétvégére csak annyi házi feladat adható, amennyi a tantárgyakból a következő órára való felkészülést szolgálja. Ezen kívül csak szorgalmi feladat adható.

23. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Székhelyintézményünkben fenntartóval egyeztetve 25 fő osztály létszámnál a tanulói létszámtól függően évfolyamon csoportbontásba tanítjuk a digitális kultúra tantárgyat.

Az alsó tagozat 1-4. évfolyamán a napközis foglalkozások mellett és a felső tagozaton tanulóinknak fejlődésüket szolgáló csoportos pedagógiai tartalmú foglalkozásokat szervezünk, kínálunk (tanulószoba), az előző tanévben felmért igények alapján E szervezési forma biztosítja a tanulók tanórán kívüli fejlesztését. A családra építve segíti, kiegészíti az iskola tanórai keretben folyó nevelő – oktató munkáját. Megismerkednek a hatékony tanulási módszerekkel, elsajátítják az önálló tanulás lépéseit. A változatos tevékenységek során a tanulók intelligenciája akarati és érzelmi téren egyaránt fejlődik. A különböző foglalkozás típusok a gyerekek differenciált képességfejlesztését szolgálják.

A csoportok alakítás a tanév indítása előtt minden esetben a fenntartóval egyeztetett létszámmal indítható csoport.

24. A tanulók fizikai állapotának mérése

Kutatási eredmények bizonyítják, hogy a gyerekek fizikai állapota évről évre romlik. A rendellenességek (pl. elhízás, magas vérnyomás, tartáshibák, stb.) egyre kisebb korban jelentkeznek és az iskolában eltöltött évek alatt sem csökken gyakoriságuk. Okai lehetnek ennek: az egészségtelen, kevés mozgást biztosító életmód, és a rossz táplálkozási szokások.

A mindennapos testnevelés órákkal a mozgáshiányt próbáljuk orvosolni. A testedzés, a testmozgás célja annak elősegítése, hogy a könnyű fizikai munka és a hatékony szellemi munkavégzéshez szükséges fizikai szintet minden tanuló elérje, és az oktatás ideje alatt megtartsa.

Növelni kell azon tanulók arányát, akiknél az iskolai testnevelés és sport kellő élettani hatást ér el. A mindennapos testnevelés hatékonyságának méréséhez elengedhetetlen a tanulók edzettségi szintjének fizikai mérése. Az eredmények feldolgozása nélkül nem kapnánk pontos visszajelzést az elvégzett munkáról.

5-8. évfolyamon a testnevelés tantárgyat tanító pedagógusnak kell elvégeznie a mérést. Évente egy alkalommal, január 9. és április 30. között történik a mérés.

A diákokat a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt /NETFIT/ ” alapján mérjük.

25. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

1. Erőforrások

1.1. Belső személyi erőforrások

Az oktatás szereplőinek feladata a környezeti nevelési program.

A pedagógusok:

- tantárgyban segít a környezeti nevelési célok megtalálásában, tantárgyba beépíti ezeket
- odafigyel példamutató magatartására
- részt vesz a környezeti nevelési programokon, segít azok szervezésében

Tanulók:

- részt vesz a környezeti nevelési programban
- magatartásával, aktív részvételével elősegíti a környezeti nevelési célok megvalósulását
- ötleteivel hozzájárul a környezeti nevelési programok színesebbé tételéhez

Irodai alkalmazott:

- betartja a hulladékkezelés energia és vízgazdálkodás gyerekek számára is előírt szabályait
- munkavégzése, élete példamutató

Technikai dolgozók:

- a környezeti nevelési programok előkészítésében részt vesznek
- betartják a hulladékkezelés, energia és vízgazdálkodás gyerekek számára is előírt szabályait
- a munkavégzésük legyen példamutató

1.3. Külső személyi erőforrások

Faluház, közösségi szintér, Alapítványok

- programok szervezésével segítenek a tanulóknak a szabadidő hasznos eltöltésében

2. Alapelvek, célok, feladatok

Az ember környezetéhez hozzátartozik, mind a természetes, mind az épített és társadalmi környezet. Ezért a környezeti nevelés olyan személyiségformálást jelent, melynek során az ember felismeri a természeti, társadalmi, gazdasági jelenségek kölcsönös voltát, helyét és szerepét a környezeti rendszerben.

A környezetben mindennel összefügg, ezért a környezeti nevelés rendszerszemléletű, holisztikus látásmódú, több tudományterület kapcsolódik össze benne.

A környezeti problémák igazából soha nem helyi jellegűek, mindig a tágabb környezetre hatnak, mégis érzelmileg fontos, hogy a környezeti nevelés helyi problémákra támaszkodjon, miközben megláttatja ezek globális összefüggéseit. A környezeti nevelés élethosszig tartó folyamat, nemcsak az iskolában folyik, hanem az élet más színterein is, család, más intézmények, lakókörnyezet.

Hosszútávú célok

- Biztosítani mindenki számára azt a lehetőséget, hogy elsajátíthassa a környezet megvédéséhez szükséges tudást, készséget, értékrendszert, pozitív érzelmi hozzáállást, elkötelezettséget.
- Olyan emberek nevelése, akik a természet és a társadalom szépségeire nyitottak, ezeket tudják értékelni, majd a természettel harmonikusan tudnak együtt élni, életvitelüket harmonikusan tudják vezetni.
- Olyan személyiségjegyek kialakítása, amely a társadalmi környezetért is felelős magatartás kialakulásához vezet.
- A problémák egyedül nem oldhatók meg, ezért a környezeti nevelés fontos célja az együttműködésre nevelés, az egymásra odafigyelés, az egymás iránti szeretet kialakítása, a társadalomba való beilleszkedés, képességeinek kifejlesztése.
- Lehetővé tenni a problémák, jelenségek sokoldalú megközelítésének, látásmódjának kialakítását.
- Felkészíteni a tanulókat, hogyha lehetőségük van dönteni, akkor a környezetkímélő termékeket, technológiákat részesítsék előnyben.
- Tanuljanak meg takarékoskodni anyaggal, energiával, alakuljon ki bennük a károsodást megelőző gondolkodás.
- A környezeti nevelés jelenjen meg a természettudományos tárgyakon kívül is a tantervben.
- A tanórán kívüli nevelést, a valóság, a természeti és humán környezet megtapasztalását biztosító programok szervezése, lebonyolítása /jeles napok, erdei iskola, kirándulások/.
- A mindennapi életünket, környezetünket úgy alakítsuk, hogy tevékenységünkől az ökológiai gondolkodás, felelősségteljes magatartás tükröződjön.

Rövidtávú célok, feladatok, sikerkritérium

Rövidtávú célok	Feladatok	Sikerkritérium
A környezeti nevelés az oktatás és nevelés valamennyi területén jelenjen meg!	A helyi tantervben műveltségi területenként jelöljük meg a feladatokat és az alkalmazni kívánt módszereket! Tantervek átdolgozása: <ul style="list-style-type: none"> - technika - osztályfőnöki 	Az iskolai élet egészét átfogó környezeti nevelés valósul meg: <ul style="list-style-type: none"> - több környezeti nevelési tartalom a tanórákon - változatosabb tanítási, tanulássegítési környezeti nevelési módszerek
Erősítsük a tantárgyközi kapcsolatokat hogy a tanulók egységben lássák az egy témához tartozó ismereteket!	Projekt kidolgozása a következő témában: <ul style="list-style-type: none"> - legnagyobb természeti kincsünk a víz 	A széttagolt ismeretek rendszerszemlélettel összekapcsolódnak, a tanulók szívesen vesznek részt a tanulási projektekben.
Az iskola tisztaságának javítása.	Tisztasági őrzőjárat szervezése /diákönkormányzat/. Szelektív hulladékgyűjtés. Egyelőre csak papír folyamatos gyűjtése, tárolásának, elszállításának megszervezése a települési önkormányzat segítségével.	Javul az iskola tisztasága. A tanulók és a dolgozók szelektíven kezelik a papírhulladékot.
Takarékoskodás vízzel, villannyal	Rendszeres, majd alkalmankénti ellenőrzések.	Nem lesznek nyitva felejtett vagy csöpögő csapok, égve felejtett villanyok. Csökken az iskola víz és villanyszámlája.
A tanulók ismerjék meg szűkebb környezetüket, lássák az értékeket, problémákat, ápolják hagyományait.	A tanulók változatos módszerekkel, tanórai és tanórán kívüli keretek között feltárják a település természeti és épített környezetét.	Ha ismeri a környezetét, jobban szereti, kötődik hozzá és megóvjá.
Legyenek a tanulók környezetük, szülőföldjük védelmezői!	Madáretetés télen. Osztályfőnöki órákon beszélgetés a szülőföld értékeiről. Kirándulások szűkebb és tágabb környezetbe.	Változik a tanulók közvéleménye, morálja. A tanuló kötődik környezete egy darabjához, s ezen keresztül átérzi környezetünk megóvásának fontosságát.
Tegyük otthonosabbá az iskolát!	A dekoráció tudatosabb kiválasztása a tantermekben. A behozott virágok rendszeres ápolása.	Az iskola folyosói és tantermei ízléses dekorációval, ápolott virágokkal az otthonosság benyomását kelti.

26. Tanulásszervezés és tartalmi keretei

Tanórai foglalkozások

Az egyes tantárgyak kiemelt feladatai a környezeti nevelésben:

Tantárgy	Nevelési feladatok
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	<ul style="list-style-type: none"> - A tanulók értsék és tudják, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet. - Tudják értelmezni hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására.
Angol nyelv	<ul style="list-style-type: none"> - Jól megválasztott szövegek feldolgozásával váljanak érzékenyebbek a természet szeretetére. - Fejlődjön az idegen nyelvi kommunikáció képessége. - Ismerjék meg más népek életét, idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit, tevékenységét.
Matematika	<ul style="list-style-type: none"> - Legyenek képesek a tanulók méréseket végezni a környezetben, tudják értelmezni a mérések eredményeit. - Tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni. - Tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait. - Legyenek képesek reális becslésekre. - Váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválasztására, gyűjtésére, feldolgozására. - Ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni.
Fizika	<ul style="list-style-type: none"> - A tanulók váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára. – - Ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások egészségkárosítását /zaj, rezgés/. - Tudják értelmezni a környezetváltozások fizikai törvényszerűségeit, tettenek következményeit legyenek képesek belátni.
Természettudomány	<ul style="list-style-type: none"> - Ismerjék meg a tanulók környezetük élővilágát: vadon élő és tenyésztett állatokat, gyomnövényeket, dísz- és haszonnövényeket. - Ismerjék meg az élőlények alapvető feltételeit. - Ismerjék meg a természet földrajzi környezet alapelemeit. - Gyűjtsenek példákat az élő és élettelen környezet kölcsönhatásaira. - Gyűjtsenek példákat növény és állat közötti kölcsönhatásra. - Ismerjék fel az ember szerepét, helyét az élővilágban.

	<ul style="list-style-type: none"> - Alakuljon bennük pozitív kötődés az élőlények iránt.
Földrajz	<ul style="list-style-type: none"> - Szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről. - Ismerjék meg a természeti folyamatokat és az ember felszínalakító tevékenységét. - Ismerjék meg a hazai tájakat. - Alakuljon ki bennük kötődés a hazai táj iránt. - Ismerjék meg Európa és a távoli földrészek természeti szépségeit. - Ismerjék meg a távoli országokat, tipikus tájait. - Gyűjtsenek példákat ember által tönkretett és helyreállított tájakra. - Ismerjék meg a világ globális problémáit. - Tegyenek javaslatokat a globális problémák megoldására, vitassák meg a felvetéseket.
Biológia	<p>A tanulók:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vegyék észre a természet szépségeit. Mutassanak rá az élőlények és az életközösségek változatosságára. - Az élő és élettelen környezetet, mint dinamikusan változó ökológiai rendszert ismerjék meg. - Tudatosuljon bennük, hogy Földünk globális problémáinak megoldása a biológia tudományának segítségével lehetséges és minden ember közös feladata. - Ismerjék meg az emberi szervezet felépítését és működésének lényeges sajátosságait. - Az életmóddal kapcsolatos helyes alternatívák kiválasztásához szükséges tájékozottságot szerezzék meg. - Ismereteiket segítse elő az emberek közötti, valamint az emberek és környezetük közötti együttélési szabályok megértését.
Kémia	<p>A tanulók:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére. - Rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel. - Törekedjenek környezettudatos magatartás kialakítására. - Értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre.
Technika és tervezés	<ul style="list-style-type: none"> - Ismerjék meg a természetes anyagok /fa, papír, textil/ tulajdonságát, felhasználási lehetőségét. - Tanuljanak meg takarékoskodni anyaggal, energiával. - Tanulják meg és alkalmazzák a szelektív hulladékgyűjtés technikáját. - Értsék ennek jelentőségét.
Testnevelés	<ul style="list-style-type: none"> - Fedezzék fel és értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják egészséges testi fejlődésüket.
Művészetek	<ul style="list-style-type: none"> - A művészetek nyelvén legyenek képesek a természet szépségeinek felfedezésére.

	<ul style="list-style-type: none"> - Vegyék észre a művészetek közösségerősítő, közösségteremtő szerepét. - Legyenek képesek a művészetek eszközeivel /életkoruknak megfelelően/ kifejezni saját érzéseiket, gondolataikat. - Ismerjék meg a magyar népművészet /zene, tánc, népi építészet, néphagyományok/ elemeit.
--	--

Az osztályfőnöki munka feladatai a környezeti nevelés terén:

- A tanulók attitűdjének alakítása.
- A szülők hozzáállásának befolyásolása értékrend, igényesség terén.
- A környezet megóvására, szépítésére, otthonossá tételére, igényes, gondos alakítására való nevelés.
- A mindennapi problémák felismerésére a megoldások keresése.
- Közösségépítés, a személyes kapcsolatok alakítása, elmélyítése.
- Életmód minták elemeztetése, amely hozzásegíti a tanulókat a helyes attitűd alakításához.

Az idetartozó osztályfőnöki témák:

a/ A fogyasztói társadalom problémáinak felismertetése.

- Anyag és energia felhasználás. Takarékoság.
- Szelektív hulladékgyűjtés.
- Táplálkozási szokások.
- Környezettudatos vásárlási szokások.

b/ A környezet állapotának hatása az ember életére.

- A víz, vízszennyezés.
- A levegő, levegőszennyezés.
- Zajártalom.

c/ Testi lelki problémák, a megoldás módjai.

- A helyes önismeret, önértékelés.
- Konfliktuskezelés.
- Az egyén helye a kisközösségekben.
- A káros szenvedélyek hatása az ember életére.

d/ Magyarságtudat, helyünk Európában.

- Megemlékezés nemzeti ünnepeinkről.
- Kirándulások szervezése a hazai táj megismertetésére.

- Népszokások felelevenítése.

Tanórán kívüli foglalkozások

Iskolai kirándulások.

Hagyomány iskolánkban, hogy minden osztály a május, június eleji hetekben 1 illetve 2 napos kirándulást szervez Magyarország valamely tájegységére, városaiba, illetve a nyári szünetben egy hetes tábort szervez az érdeklődőknek.

Ezek célja, feladata:

A tanórán megszerzett ismeretek /földrajzi, történelmi, irodalmi, biológiai stb./ felelevenítése, kiegészítése személyes tapasztalatok, benyomások, révén. A természet és épített környezet szépségeinek megláttatása. Érzelmi kötődés kialakítása a hazai táj iránt. A közös élmény hozzájárul a közösségek összekovácsolásához.

Jeles napok a környezet védelmében:

Dátum	Jeles nap
Október 4.	Az állatok világnapja
Március 22.	A víz világnapja
Április 22.	A Föld napja
Május 10.	Madarak és fák napja

Az iskolai munkaterv részletezi tanévenként a környezetvédelmi jeles napokról a megemlékezés formáját, alkalmait.

27. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

Jutalmazás fegyelmezés iskolai elvei

A tanulók példamutató magatartásukért, szorgalmukért, a tanulmányi, a sport, a művészeti vagy egyéb területen elért kiemelkedő teljesítményükért dicséretben, jutalomban, illetve kitüntetésben részesíthetők.

a.) Szaktanári, napközis nevelői dicséret:

szaktárgyban, napköziben az elvártnál nagyobb teljesítés, kimagasló eredmény esetén.

b.) Osztályfőnöki dicséret:

az osztály és/vagy az iskola érdekében elismerésre méltó tevékenységért.

c.) Igazgatói dicséret:

folyamatos, kimagaslóan végzett tevékenységért, tanulmányi/sportversenyért, amely az iskola hírnevét öregbíti, például a vármegyei, területi, regionális és országos versenyeken: 1-10. hely, vagy pályázatokon való részvételért.

d.) *Nevelőtestületi dicséret:*

egész tanévi példamutató tanulmányi, közösségi munka és magatartás esetén.

e.) Az iskola „Díszoklevele”: Szentpéterszegen az a 8. osztályos tanuló kaphatja meg a tanév végén, akinek a 8 alatt csak 1 jó (4-es) osztályzata volt, minden más jeles.

e.) *Az "Iskoláért emlékplakett":* Esztárban nyolc éven át tartó kimagasló teljesítmény esetén adományozható a tantestület jóváhagyásával.

Az Irinyi Károly Általános Iskolában névadójuk által alapított alapítványi elismerést kaphatnak a végzős tanulók ezen tanulókról az iskola javaslata alapján a kuratórium dönt.

Elmarasztalások

a) *szaktanári, napközis nevelői figyelmeztetés:*

ha valamelyik tantárgyhoz kapcsolódó kötelességeit részben vagy egészben nem teljesíti,

b) *osztályfőnöki figyelmeztetés:*

ha kötelességei közül többet elhanyagol,

c) *osztályfőnöki intés:*

ha a kötelességmulasztás többször fordul elő, az önként vállalt feladatát nem teljesíti,

d) *igazgatói figyelmeztetés:*

ha az előző elmarasztalások ellenére nem változtat viselkedésén, illetve egyszeri súlyos vétséget követ el,

e) *igazgatói intés:*

ha a figyelmeztetés után is súlyosan és vétkesen megszegi kötelességeit,

f) *nevelőtestületi figyelmeztetés:*

ha az előző elmarasztalások ellenére sem változtat viselkedésén, vagy egyszeri kirívó vétséget követ el,

g) *választott foglalkozástól, iskolai programokon való részvételtől való eltiltás:*

ha a közösségi normákat súlyosan megszegi,

h) *áthelyezés az évfolyam másik osztályába:*

ilyen büntetést fegyelmi eljárás alapján kaphat, ha vétségével az osztályt, ill. iskolaközösséget súlyosan sérti,

i) súlyosabb fegyelmi vétség esetén az ügyben fegyelmi bizottság dönt.

Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik
- kötelességtudó, feladatait teljesíti

- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti
- tisztelettudó
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása

Jó (4) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja
- a tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendszeresen viselkedik
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti
- az osztály-vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt
- nincs írásbeli intője vagy megrovása

Változó (3) az a tanuló, aki:

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik
- feladatait nem minden esetben teljesíti
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik
- igazolatlanul mulasztott
- osztályfőnöki intője van

Rossz (2) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a példás (5), a jó (4), változó (3), hanyag (2), érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk. Az 1-8. évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról egyezés esetén az igazgató.

A félévi és az év végi osztályzatot a tájékoztató füzetbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, azokat elvégzi
- munkavégzése pontos, megbízható
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza

Jó (4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik
- a tanórákon többnyire aktív
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozásokon vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti
- taneszközei tiszták, rendezettek

Változó (3) az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti
- a felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik

Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen
- feladatait többnyire nem végzi el
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

Az a tanuló, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez
- vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola jutalomban részesítheti.

Tanulásban akadályozott tanulók értékelésének specialitásai:

A tanulók egyéni teljesítményét korábban elért eredményeinkhez viszonyítjuk, értékeljük fejlődésüket, vagy ha nincs fejlődés, keressük annak okait. Esetükben nagy hangsúlyt kap a diagnosztikus értékelés. A gyógypedagógusok, pedagógusok megbeszélik a felmérések tapasztalatait,. Ha szükséges, lehet külső kontrollként a Pedagógiai Intézettől, szaktanácsadótól vagy Vizsgaközponttól mérőlapot kérni.

Tanulásban akadályozott-, értelemben akadályozott tanulók

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára készült kerettanterv céljaiban, feladataiban és az ezekre épülő további tartalmakban is figyelembe veszi a jövőben várható társadalmi, gazdasági változásokat, valamint az ezzel összefüggésben megjelenő, a köznevelés egészére vonatkozó célokat és feladatokat. A kerettantervi rendszer az enyhén értelmi fogyatékos tanulók esetében is prioritásként értelmezi azokat a személyiség-, készség- és képességfejlesztési tartalmakat, amelyek az egyén és a társadalom számára egyaránt nélkülözhetetlenek.

A célok és feladatok meghatározása a Nemzeti alaptanterven és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvén alapul.

A pedagógiai differenciálás hátterében az a törekvés húzódik meg, hogy az egységes tartalmi szabályozás keretei között minden tanuló a neki megfelelő nevelésben és oktatásban részesülhessen optimális fejlődése, egyéni teljesítőképességének teljes kibontakoztatása érdekében. A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulószervezési formák serkenthetik az egyéni különbségek kibontakozását. Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során a pedagógusok megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket, és az adott szakasznak megfelelő kihívások elé állítják őket. A differenciált – egyéni és csoportos – eljárások biztosítják ugyanakkor az egyes területeken alulteljesítő tanulók felzárkóztatását, a lemaradás egyéni okainak felderítésén alapuló csökkentését, megszüntetését.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében-oktatásában (az együttnevelésre vonatkozóan is), a fejlesztésben részt vevő pedagógus megközelítése az elfogadás, tolerancia, empátia, továbbá az együttneveléshez szükséges kompetenciák megléte. A pedagógus a differenciálás során figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait. Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. A differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz; egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres. Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba. A sajátos nevelési igényű tanulók számára szükséges többletszolgáltatásokhoz tartozik a speciális tankönyvekhez és tanulási segédletekhez, továbbá a speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő eszközökhöz való hozzáférés.

Az adaptív oktatás gyakorlati megvalósításának két kulcsmozzanata van. Az egyik a bemeneti jellemzők köre, melyek alapjaiban kijelölik az egyéni utat, illetve az annak

bejárásához vezető stratégia megvalósítandó pedagógiai mozzanatait. A másik a kimeneti elvárások köre, melyek a prognosztizálható fejlesztés/fejlődés kritériumainak, a kimeneti követelmények meghatározásához nyújtanak segítséget.

A bemenetnél, az iskolai, oktatási folyamat kezdetén a sajátos nevelési igény pontos, egyénre szabott feltárása szükséges, a képességstruktúra, a lényegi személyiségvonások, a szocializációs funkciók területeinek feltérképezésével. A feltárás a gyógypedagógia, a pszichológia módszereivel történik. A funkcionális képességek (az észlelés, az emlékezet, a figyelem, a gondolkodás), a tanult képességek (a kommunikációs, a kognitív, a cselekvési, a szocializációs képességek), a család legjellemzőbb mutatói, a családi szocializáció szinterei, a kommunikációs, cél-rationális, dramaturgiai tevékenységrendszer, az interakciók és struktúrák rendszere együtt jelenthetik a gyermeki szükségletek megfogalmazásának alapjait, amelyre építeni lehet az egyéni út meghatározását, a pedagógiai diagnózist, a stratégiát és terápiát.

A kimeneti elvárások – a pedagógiai folyamatban a tanulók egyéni jellemzőit, fejleszhetőségi sajátosságait mindvégig figyelembe véve – a társadalmi szükségletből vezethetők le.

Célok, feladatok:

Az iskolai képzés során az egyéni bánásmód elvét alkalmazva biztosítható a középsúlyosan értelmi fogyatékos tanulók személyiségének harmonikus fejlődése.

A képzés feladata minél nagyobb mértékben előkészíteni az önálló vagy támogatott életvezetés lehetőségét, kialakítani a környezethez való kötődés igényét, a közösségi alkalmazkodást és elfogadást, törekedve az önérvényesítéssel és önálló döntési képességgel rendelkezés kialakítására, a tanuló felkészítésére a lehető legeredményesebb társadalmi integrációra. A középsúlyosan értelmi fogyatékos tanulók nevelésében kiemelt figyelmet kell fordítani az egyénre szabott terápiás eszközök, eljárások alkalmazásával a képességstruktúra hiányosságainak kompenzálására, az épen maradt funkciók feltárásával és azokra építéssel. A pedagógusoknak feladatuk a gyakorlatorientált, a mindennapi élet tevékenységeire felkészítő képzés megvalósítása, az életvezetési technikák megalapozása, elsajátíttatása, gyakoroltatása. A személyiség gazdagítása érdekében az önel fogadásra és mások elfogadására a toleráns magatartás kialakításával tehet szert a gyermek/tanuló.

A pedagógiai munka során törekedni kell a gyógypedagógiai nevelésben, fejlesztésben kiemelkedő jelentőségű érzelmi motivációra, játékosságra. A nevelési és oktatási módszereket mindig a tanulók életkorának és személyiségjegyeinek megfelelően kell megválasztani.

28. PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL, NYILVÁNOSSÁGÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

I. A pedagógiai program érvényességi ideje

1. A módosított pedagógiai program 2023. október 01. napjától lép hatályba.

2. II. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

1. A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

- A nevelők szakmai munkaközösségei (ahol ilyen nem működik, ott a szaktanárok) minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

III. A pedagógiai program módosítása

1. A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az iskola igazgatója;
- a nevelőtestület bármely tagja;
- a nevelők szakmai munkaközösségei;
- a szülői munkaközösség;
- az iskola fenntartója.

IV. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

1. Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető.

2. A házirend elolvasható az iskola honlapján.

3. A pedagógiai programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, igazgatóhelyettesétől, valamint az iskola pedagógusaitól a nevelők fogadó óráján vagy – ettől eltérően – a pedagógussal előre egyeztetett időpontban.

4. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola honlapján;
- az iskola fenntartójánál;
- az iskola irattárában

29. Legitimációs záradék

Iskolánk nevelői közössége a dokumentumot a vonatkozó jogszabályi előírások alapján módosította. A módosítások bevezetése 2023. év október hónap 01. napjától történik.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala: a dokumentumot a fenntartó székhelyén, az igazgatói és tagiskola-vezetői irodában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén.

Kelt: Esztár, 2023. év október hónap 1. nap

igazgató

Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

A pedagógiai programot/módosítását az intézmény diákönkormányzata 2023. év szeptember hó 28. napján tartott ülésén megismerte, melyet aláírással tanúsítok.

Kelt: Esztár, 2023. év október hónap 1. nap

diákönkormányzat képviselője

A pedagógiai programot/módosítását a szülői munkaközösség 2023. év szeptember hó 28. napján tartott ülésén megismerte.

Kelt: Esztár, 2023. év október 01.

szülői szervezet (közösség) képviselője

A pedagógiai programot/módosítását az intézmény nevelőtestülete 2023. év szeptember hó 29. napján tartott értekezletén elfogadásra javasolta.

Kelt: Esztár, 2023. év október 01.

hitelesítő nevelőtestületi tag

hitelesítő nevelőtestületi tag

Fenntartói és működtetői jóváhagyó nyilatkozat

Jelen pedagógiai programot a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. § (1) bekezdése értelmében az alábbi, a fenntartóra és működtetőre többletkötelezettséget telepítő rendelkezések az alábbiak:

Fejezet	Cím megjelölés	Költség
Iskolában folyó oktató nevelő munka céljai és feladatai, eszközei eljárásai	Úszásoktatás	850.000
2.1.4.Nemzetiségi oktatás hagyományainak tanórán kívüli foglalkozások	KÖZÖS NAP. c. rendezvényszervezés a nemzetiségi oktatással kapcsolatosan, hagyományos rendezvények az iskolában: karácsony, farsang	150.000
1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok (gazdasági, pénzügyi, média tudatosságra nevelés, kirándulás, tábor)	témahetek, táborok	50.000
2.4.2.Az intézményben folyó közösségfejlesztés színterei/szabadidős tevékenységek)	Múzeum Pedagógiai foglalkozások	150.000
2.4.2.Az intézményben folyó közösségfejlesztés színterei/szabadidős tevékenységek)	Versenyek szervezése, (Szumó Robot, MÖBIUSZ, versmondó	150.000
Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	Mérés-értékelési rendszer	200.000
Összesen:		1.550.000

Ezeket a költségeket a Berettyóújfalvai Tankerületi Központ mint az intézmény fenntartója támogatja, amennyiben a tárgyév költségvetésében a fedezet rendelkezésre áll.

A Berettyóújfalui Tankerületi Központ, mint fenntartó az NKT.26.§(1) bekezdése alapján biztosított jogkörében eljárva az intézmény Pedagógiai Programját jóváhagyja.

Kelt: "Berettyóújfalu" ..... 2023 év, 10 hónap 01 ..... nap

[Handwritten signature]

.....
Tankerület Igazgató

1. sz. Melléklet

Az EFOP-3.1.7-16-2016-00001 „Esélyteremtés a köznevelésben” c. kiemelt uniós projekt megvalósítása során elért eredmények alkalmazása az esélyteremtő intézménnyé válás területén.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet 7 § bn) pontja értelmében az intézmény konkrét tevékenységekkel segíti a tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések megvalósítását. Ennek elérése érdekében az iskolánk együttműködő partnere az **EFOP-3.1.7-16-2016-00001 „Esélyteremtés a köznevelésben” c. kiemelt uniós projektnek**, melynek alapvető célja befogadó nevelés támogatása, a végzettség nélküli iskolaelhagyás, és lemorzsolódás kezelésében történő részvétel, a hátrányos helyzetű tanulók oktatási és munkaerő-piaci esélyeinek növelése, társadalmi beilleszkedésük elősegítése és ezáltal a köznevelési rendszer méltányosságának, valamint a gazdaság versenyképességének növelése.

A fenti cél elérése a TÁMOP-3.3.13. azonosítószámú, Eötvös József Program-Pedagógiai-szakmai szolgáltató intézet fejlesztése és Projektháló című kiemelt projekt által kifejlesztett, Esélyteremtő Intézményfejlesztési Program és Eszközrendszer (továbbiakban ETIPE) bevezetésén keresztül történt az esélyteremtő intézményi (továbbiakban ETI) működés kialakítását támogató eszközrendszer intézményi adaptálásával. Az ETIPE intézményi, osztálytermi és tanulói szintek szerint kínál gyakorlati segítséget a pedagógiai folyamatok, tevékenységek megvalósításához.

Iskolánk a/a Irinyi Károly Általános Iskola és AMI Fekete Borbála Általános Iskolája (4121 Szentpéterszeg, Kossuth u. 36. sz) olyan esélyteremtő intézmény, amely valamennyi tanulója, pedagógusa számára biztonságos, befogadó szervezeti klímát teremt. A befogadást azzal is kifejezzük, hogy intézményünk pedagógiai környezete megfelel növendékei életkori sajátosságainak, reflektál szociokulturális háttérükre, beállítódásaikra.

Az Esélyteremtő Intézményfejlesztési Program és Eszközrendszer adaptációjával szélesedett módszertani repertoárunk, mely által a tanulók társadalmi integrációjának, sikerességének előmozdítása érdekében képesek vagyunk minden tanuló fejlődési szükségleteire, élethelyzetére, igényeire differenciált és adekvát pedagógiai válaszokat adni. Őket a mindenkori képességeik szerinti fejlettségi szintjükhez, kompetenciáikhoz és a hozott tudások, értékek különbözőségeihez alkalmazkodva, individuális adottságaiknak megfelelő fejlesztésben részesítjük. A diákok önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeit, tehetségjegyeit feltárjuk, így egyaránt képesek vagyunk a lemaradók hátránykompenzálására és a kiemelkedő képességűek tehetségfejlesztésére is.

A hátrányújratermelődés mechanizmusának fékezése érdekében a tanulói teljesítményt korlátozó tényezőket mérsékeljük, a tanulók fejlődésbeli és tanulási nehézségeinek feltárását, problémái megoldását segítjük, melyhez a helyi társadalmi, szolgáltatói környezetet is komplexen bevonjuk. Egyenlő esélyeket érvényesítünk a nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén.

A tanulók közötti különbségeket tanulást segítő tényezőnek tekintjük és nem csupán legyőzendő problémának. A tudásépítés folyamatában ösztönözzük a tanulókat az együttműködésre, arra, hogy egymással kooperáljanak és kihasználják egymás erősségeit tudás, képességek és készségek terén egyaránt.

Az Esélyteremtő Intézményként, mint a fejlesztésben együttműködő kollégák műhelyét értelmezzük, építünk a proaktív gondolkodású pedagógusok ötletgazdagságára. A társadalmi változásokra rugalmasan és dinamikusán reagálunk, így folyamatosan megújulunk. A változást az intézményben folyamatként értelmezzük, amely azt jelenti, hogy tudatosan hagyunk időt az újítások, innovációk, adaptációk belsővé válására, a beépülésre.

A szülők és egyéb partnereik erőforrásait értéként kezeljük, és céljaink elérése érdekében mozgósítjuk, bevonjuk Őket. Törekszünk arra, hogy tevékenységünk az intézmény és környezete közösségének szükségleteire és igényeire épüljön. A tervezés, megvalósítás, értékelés az intézmény közössége és a partnerek bevonásával történik, ezzel biztosítjuk a nyilvánosságot, a kontrollt, a mérhetőséget.

Az optimális eredmények eléréséért a családdal és a tanulóval közösen tevékenykedünk, követjük a változásokat, és a mérések-értékelések tükrében folyamatosan igazítjuk a tanulók igényeihez, szükségleteihez a módszereket, fejlesztéseket.

Esélyteremtő Intézményként feladatunk, hogy a tanulási-tanítási folyamatot a pedagógiai, tanulási környezet továbbfejlesztésével alapozzuk meg, és ezáltal teremtünk kondíciókat az egész életen át tartó tanuláshoz, a sikeres munkaerő-piaci belépéshez.

Fejlesszük, alkalmazzuk és fenntartjuk azokat a módszereket, eljárásokat, eszközöket, kapcsolatrendszereket – ágazatközi együttműködések –, melyek a tanuló egyéni fejlődését, személyiségének kiteljesítését, szociabilitásának fejlődését, az életesélyeinek és életminőségének várható javulását, a társadalmi mobilitás lehetőségeit mozdítják elő.

Fejlesztő tevékenységünket mérés-értékelésre (kompetenciamérésre és egyéb diagnosztikus mérésre, elégedettségi mutatókra) alapozzuk.

Az Esélyteremtő Intézményfejlesztési Program és Eszközrendszer alkalmazásával a beavatkozás eredményeként:

Intézményi szinten

- Felismerésre és megszüntetésre kerülnek az intézményünkben a negatív diszkrimináció megnyilvánulási formái.
- Meghonosodik és egyre hatékonyabbá válik a teammunka, a pedagógusok közötti horizontális és vertikális együttműködés.

- Tudatosabbá, átgondoltabbá válik az intézményi szintű tervezőmunka.
- Csökken a lemorzsolódás, az évfolyamisméltés, a végzettség nélküli iskolaelhagyás.

Az osztályterem szintjén

- A pedagógusok új, korszerű módszereket is alkalmaznak a nevelési, oktatási folyamatban.
- A tanulóink komplex fejlesztése tudatos, mérés-értékelésen alapul.
- A mindennapok gyakorlatában megvalósul a tanulók szociabilitásának fejlesztése.

A tanuló szintjén

- A nevelési, fejlesztési, tanulási-tanítási folyamat és környezet továbbfejlesztésével igyekszünk elérni, hogy az egyes tanulók képességei, tudása mérhető hatékonysággal fejlődjön, motivációja javuljon.
- A diákok megfelelő felkészítést kapnak az egész életen át tartó tanuláshoz, sikeres munkaerő-piaci belépéshez.
- A tanulók komplex fejlesztése tudatos, mérés-értékelésen alapul.
- A mindennapok gyakorlatában megvalósul a tanulók szociabilitásának fejlesztése.

2. sz. Melléklet

Vizuális kultúra tantárgy

Az intézmény a Berettyóújfalui Tankerület és az Igazgyöngy Alapítvány és AMI együttműködésében, a Képzőművészeti Egyetem EFOP 3.2.6.-16-2016-00001 projektjének háttérével, az un. hármas fókuszú vizuális nevelés módszertana szerint szervezi a vizuális nevelést, alsó tagozatban.

A módszertan, melyet akkreditált képzésekkel is megerősítettek, az alapozó szakaszban, az általános iskola első négy évfolyamán segíti a gyerekek személyiségfejlesztését. Nem tartalmaz a pedagógiában nem ismert, új elemeket, csupán új struktúrába foglalja a fejlesztést, kihasználva az alkotás adta érzelmi többletet a bevésésben, megerősítésben. Olyan területeket kapcsol be így a pedagógiai munkába, melyekben hatékonyabban megerősíthetők azok a készségek, melyekre a felgyorsult és változó világban kihívásként tekinthetünk.

A vizuális kultúra tantárgyat holisztikus szemlélettel erőteljesen köti készségfejlesztésében, vagy ismeretanyagban a többi műveltségi területhez is.

A hármas fókusz a következő:

1. A vizuális kommunikáció előírt fejlesztése, a NAT és a Kerettantervhez igazodva, évfolyamonkénti tanmenet alapján.
2. Hátránykompenzálás a tanulási nehézségekre fókuszálva (finommotorika, figyelemkoncentráció, vizuális memória, megfigyelési képesség, logikai gondolkodás, tantárgyközi kapcsolódások megerősítése más tantárgyak ismeretanyagának vizualizálásával).
3. Szociális kompetenciák fejlesztése (érzelmi intelligencia, önbizalom, énhatékonyság-érzés, önértékelés, együttműködési képességek, csoportidentitás, tolerancia, szolidaritás-érzés).

A módszer alapja egy olyan, tudatosan felépített pedagógiai munka, amely a három fókusz egyidejű teljesülését feltételezi, a gyerekek életkorához és érdeklődéséhez igazodó feladatokkal és a hozzá kapcsolódó értékeléssel.

Az iskola első négy évfolyamára elkészített, tanévenként aktualizált tanmenet folyamatos fejlesztéssel, rugalmasan igazodik a Kerettantervhez, teljesítve a hármas fókusz célkitűzéseit is.

3. sz. Melléklet

EFOP-3.3.5-19-2020-00024 azonosító számú „Csodaszarvas – hagyomány és nomád kaland a Berettyóújfalui Tankerületi Központ intézményeiben” projekthez kapcsolódó szakmai, módszertani kiegészítés

A módszertannak a bevezetése az alábbi tevékenységek által valósul meg: A vezető pedagógusok a 2020/2021. tanévtől a „Csodaszarvasprogram” (<https://www.csodaszarvasprogram.hu>) szakmai informatikai portálon közzétett tartalmak (játékok, programsablonok, ötletek) alkalmazásával, tanítási év alatt, a tanórán kívüli foglalkozások (szakkörök, napközis foglalkozások) keretében valósítják meg az informális és a nem formális tematikus tanulási alkalmakat.

Az iskolában folyó nevelő és oktató munka céljai, feladatai, eszközei eljárásai

Intézményünkben az oktatás mellett hangsúlyos szerepet kap a nevelés területe, előtérbe kerül a kulcskompetenciák fejlesztésének egyensúlyba hozása a műveltségterületi tartalmakkal. Az új tartalmi szabályozók a tanulók személyiségének és tudásának komplex fejlesztését helyezik a középpontba, amelynek legeredményesebb eszközét az olyan nevelési-oktatási programok jelentik, amelyek az iskolai életet egészében kezelik, azaz nem kizárólag a tanórákra koncentrálnak, hanem a nevelés-oktatás részének tekintik a tanórán kívül az iskolában eltöltött időt is.

Informális és nem formális oktatási – tanulási forma

Intézményünk elkötelezett az informális és nem formális oktatási – tanulási formák alkalmazásában. Folyamatosan bővítjük a non-formális és informális keretek között, a nyitott nevelési-tanulási környezetben megvalósuló programjaink körét, illetve szorgalmazzuk az ehhez kapcsolódó módszertani kultúra szélesebb körű elterjedését, keresve a további szakmai fejlesztések lehetőségét.

Nem formális tanulás minden olyan rendszerezett kompetencia- és készségfejlesztő hosszabb vagy rövidebb idejű oktatási-tanulási forma, mely a formális nevelést-oktatást végző intézményeken kívül valósul meg. Az informális tanulás a mindennapi élet természetes velejárója, olyan folyamat, melynek következtében pozitívan változik a személyiség, kialakulnak (átalakulnak) egyéni attitűdök, értékek, képességek. A nevelési-oktatási intézmény falain belüli és azon kívüli, nem tanórai tudásgyarapító foglalkozások is e körbe tartoznak.

A nem formális tanulás kiemelt jellemzői

- önkéntes, mindenki számára elérhető,
- olyan szervezett folyamat, amelynek pedagógiai célja van,
- tanulóközpontú,
- a segítő szakember és a tanuló közötti egyenlőségre épít
- kreatív és kihívásokkal teli,
- demokratikus tanulási környezetben zajlik,
- közösségi megközelítése tiszteletben tartja az egyén fontosságát, kiemelt szerepét,
- a tanulás ebben a megközelítésben az élethosszig tartó folyamat része,
- jellemzője a cselekedve tanulás,
- a motiváció értékekre épül.

A célok megvalósításában kiemelt jelentőségűek azok a tanórán kívüli tevékenységek, amelyek az alábbi nevelési feladatok megvalósítását támogatják:

- élmények nyújtása
- komplex személyiségfejlesztés

- kommunikációs készségfejlesztés
- rekreációs program (pl. szabadjáték)
- a tanulók integrációs szintjének javítása (pl. a másság, az etnikum vagy a nemek közötti különbségek elfogadása)
- a társadalmi beilleszkedéshez elengedhetetlen készségek és képességek fejlesztése, a közösségi és állampolgári nevelés
- az érdeklődés, a kíváncsiság fejlesztése
- a kreativitás fejlesztése
- az információs technikák használata
- az egészséges életmód, életvitel
- a művészeti, a sport és a kulturális tevékenységi formák megismerése és gyakorlása
- az iskolai eredmények javítása érdekében a motiválás

Intézményünkben a tanórán kívüli iskolai nevelés, oktatás legjellemzőbb szinterei:

- napközi otthoni, tanulószobai foglalkozások
- szakkörök, érdeklődési körök, fakultatív foglalkozások
- korrepetálás, felzárkóztató foglalkozások
- tehetséggondozó foglalkozások
- művészeti és sportcsoportok
- tömegsport foglalkozások
- tanulmányi, kulturális és sportversenyek
- tanulmányi és osztálykirándulások
- pályaorientációs programok
- könyvtárfoglalkozások
- kulturális és hagyományörző rendezvények
- sportrendezvények, sportági bemutatók, találkozók
- egyéb közösségi rendezvények, ünnepi alkalmak, klubdelutánok
- belföldi és külföldi utazások, szereplések
- táncházak
- színházlátogatások
- kiállítások
- mozilátogatások
- múzeumpedagógiai foglalkozások
- iskolarendőr programok
- iskolavédőnői programok
- ifjúságsegítő és preventív foglalkozások
- karitatív tevékenységek
- kerékpáros és gyalogtúrák
- nyári táborok (szabadidős/tematikus, napközi/bentlakásos)

Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósítása

A köznevelés minőségi fejlesztése nem-formális és informális tanulási módszerek kísérleti megvalósításán keresztül, hangsúlyt fektetve az élményalapú tanulás módszertani megalapozására, a tanulás közösségi élménnyé formálására. A foglalkozások keretében

lehetőség nyílik olyan tanulási módokra és szervezési megoldásokra, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak fejlesztését, a közösségek megerősödését.

Cél és feladatrendszer:

- újszerű, a kompetenciafejlesztést támogató tanulásszervezési eljárások bevezetése,
- a támogató-segítő, kooperatív pedagógiai kultúra és tevékenység megerősítése,
- heterogén tanulói közösségek kialakítását segítő programok megvalósítása, az inkluzív nevelés szakmai támogatása,
- tanulói közösségépítés, kooperatív tanulási technikák alkalmazása,
- konstruktív és értékközpontú nevelés, az egész életen át tartó tanulás iskolai megalapozása, az alapkészségek és kulcskompetenciák fejlesztése, a köznevelés hátránykompenzációs szerepének erősítése,
- élményközpontú pedagógia megvalósítása.

Intézményünk vállalja olyan tematikus napközi és tematikus bentlakásos programok megvalósítását, amelyek a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott célokhoz, feladatokhoz igazodnak, középpontjában a tanulók tudásának, készségeinek és képességeinek fejlesztése, kibontakoztatása áll.

Pedagógusaink vállalják a program megismerését, a továbbképzéseken való részvételt, programtervek kidolgozását, annak megvalósítását, alkalmazását, tesztelését, műhelyfoglalkozások keretében azok fejlesztésének segítségét, támogatását.

Tematikus táboraink, melyek széleskörű tantárgyi koncentrációt is determinálnak:

Nemzeti és kulturális identitás – Hagyományörzés, anyanyelvápolás

A program célja, hogy megismerkedjenek a résztvevők, miben volt más az életük elődeinknek. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek megismerkedjenek a régi népszokásokkal.

A gyerekek érezzék azt, mennyire fontos anyanyelvünk ápolása, néphagyományaink, a magyar népdal és a néptáncművelés megőrzése. Ismerjék meg milyen volt a játék a szabadban a digitális világ előtt.

A program során a résztvevők saját népi játékokat, népdalokat sajátítanak el.

A program további célja a hagyományos népi gyermekjátékokon keresztül alapvető táncos mozgásformák elsajátításának előkészítése, kapcsolatteremtés a gyermekkor hagyományos mozgás- és játékkultúrájával, a magyar népzenei és néptáncos hagyományörző mozgalom iránti érdeklődés felkeltése.

Életvezetés, családi életre nevelés, közösségi szerepvállalás

A program során a gyerekek megtanulják, hogy a család nagy érték. Ahhoz, hogy harmonikusan működjön, mindenkinek tenni kell.

Megismerkednek a család szerkezetével, a család működésével. Megtanulják, hogy nekik is kell feladatot vállalniuk életkoruknak megfelelően. Megismerkednek a családi értékekkel, lehetőségük lesz értékrend felállítására, megtanulják az álságos értékeket. A tábor végére tudják, hogy a családok régi (magukkal hozott) és új hagyományokkal is rendelkeznek. Ők maguk is összeállítanak egy listát a hagyományokból, amit a leendő családjukba átvisznek, ezáltal is kialakítva bennük a harmonikus család iránti vágyat.

Tudatosul bennük, hogy a családi értékek és a hagyományok tartják össze a családot és ezt folyamatosan ápolni kell. Felismerik, hogy a családban is előfordulnak konfliktusok, de ezek kezelhetőek. A tábor során kiemelten kezeljük az érzelmi intelligenciájuk fejlesztését: képesek legyenek érzéseiket minél pontosabban megfogalmazni, nem baj, ha negatív érzései vannak, de azokat uralnia kell.

A beszélgetések során nincs minősítés, csak pozitív értékelés, ennek hatására a tanulók önkifejezésének, énjelzésének, önreflexiók képességének fejlesztése történik.